

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

TILL
HÖR

GÖTEBORGS
STADS-
BIBLIOTEK

1820

Allmänna Sektionen

Litt.
Sv.
Dram.
1820

Kunefwårdet
och
Den förste Riddaren.

Sorgspel

af

Karl August Nicander.

Upsala, 1820.

Palmblad och C.

Personer

Könung Dlof.

Dlof Silfwerflägg.

Ulrik, hans Son.

Folke Lagman.

Emund Björns son på Adelsb.

Hulda, hans dotter.

Huldas Ande.

Ansarius, Erkebiskop.

Clemens Monitor, Munk från Lurs
holts kloster.

Peregrinus, i Munketåpa.

Thore, } Dlofs barnbarn.
Ase, }

Drin, en Rämpe.

En Qwinna.

Rämpar i Dlofs Hof.

Prefter i Eriks tempel.

Munkar.

En Kyrkwaltare.

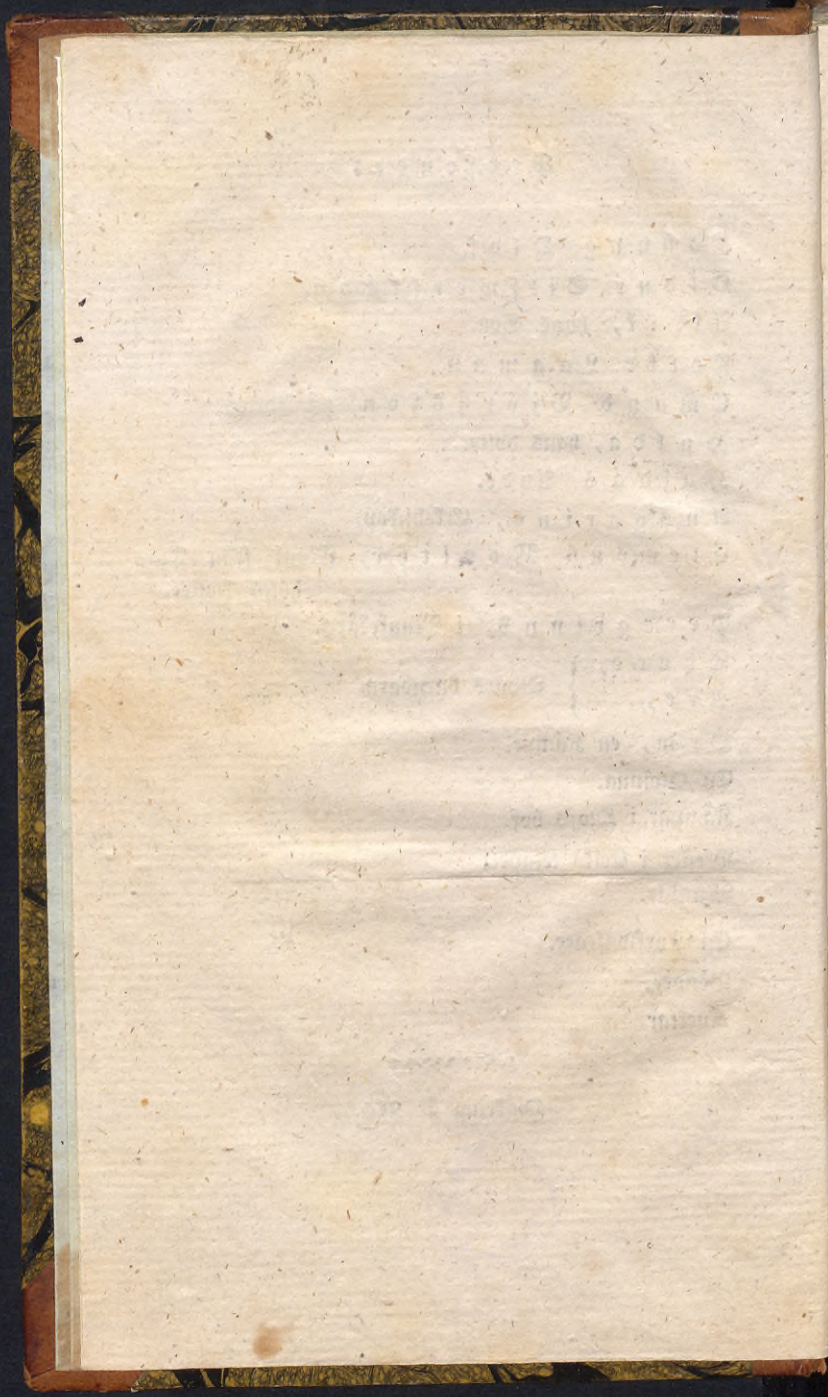
Bönder.

Knektar.

~~~~~

Omkring år 850.

Guds Ord war till, förr'n werldars morgon grydde,
Når Gudi Ordet war, och Gud war Ordet,
Står skrifwet än i dag hos Sanct Johannes.
Men Herren tog begynnelse-bokstafwen
O iswets bok, det sköna, gyllne Ordet
Som nyckel är till Nådens himmelsportar,
Och sände det hit ned: i Orienten,
Som ligger närmast intill ljusets fälla,
Och waggan warit för allt skönt och heligt,
Det brann som stjerna i sin uppgångstrimma,
Som sol sig höjde öfwer palmeskogen,
Och wärmdede upp till tro så mångt hjerta.
Men Ordet skref på Korsets edertafla
Med blodsbokstafwer nådens rena tecken,
Och återtog sitt höga stjerneställ
Uppå Allfaders höggra hand, att wara
Som för en nyckel till den stora boken.
Etor glans sig spred ifrån det helga korset,
Som wandrade med gudastjät kring jorden,
Sent kom det ock till Nordens fälla bygder,
Dortbläste Runor och slog sönder pansar,

Deh, smälte swärd och hjälm med himmelsk låga:
Swär strid det blef, men tyft, och mer i djupet
Det brusade; men Herrans Ord fick seger.

Ett ord jag skrifwit öfwer detta under;
Om Christendomens underliga morgon
Uti mitt fosterland, en bok jag diktat,
Deh lägger neder den wid dina fötter,
Ded öfwer alla ord! Jag wet och känner
Utt mina ord inför Dig äro skuggor —
Allt ljus är mörker blott emot din Klarhet. —
Ur inga böcker jag mitt ämne hämtat,
All werldslig sanning har jag här försakat,
Deh endast sökt det andeligen sanna.
En blick mot Dig ingaf mig Ordens mening,
Deh dessa bilder, som uti mitt hjerta
Fulldanade, der länge haft sitt tempel.
När de nu träda fram uti Ditt tempel,
Den wida werlden, väfwande och bygga,
Gjut lif i dem, och låt så några strålar
Utaf din sol bestina dem, att folket
Uf deras skådning saligen må fröjdas,
Knäböja inför Dig, och säga: Amen. —

— ooo —

Första Huswudstycket.

---

1. Uppträdet.

Björkö.

En trädbevärt plan i Staden. Till höger en ättekulle, omgifwen af granar: till wenster på en bergshöjd ett Kapell, med korsspira på tornhwalfwet: en gångstig leder dit. Oldurs boning ej långt från stranden af Mälaren. Bryggan mellan Adelsö och Björkö i bakgrunden, der äfwen en uddig grönskande kust af Adelsö låter sig se. Längst bort Hofgårdens tinnar upplyste af aftenstienet.

Solen går ned.

Ett Drak-Skepp seglar förbi med stilla fart. På det sjunger en Wiking med ljudande stämma:

God natt! God natt!

Du Drottning i gyllene skrud!

Du strålande Wikingabrud!

Wäl ser jag, du förjer och gråter;

Men gråt ej! wi träffas ju åter.

Fast natten i Norden är lång,

Så blir det dock morgon en gång.

Den förste Riddaren.

I.

O wor jag som du
 Så nära den önskade strand,
 Det nya, lycksaliga land!
 Fort, Drake! på böljorna ila,
 Snart slipper du mig och får hwila
 På hafwet, på jorden är strid:
 I jorden får Wikingen frid.

Jag ropar på storm:
 Fort will jag på hafwet framgå;
 Men tyst ligger stormen ändå.
 Förr dref han med kraft mina segel,
 Nu ser han sig hellre i spegel,
 Och smeker med jolrande wind
 Den flärdfulla Sjöjungfruns kind.

Sol! ensam som du
 Jag far på den högblåa wäg
 I stilla högtideligt tåg;
 Du hwilar hos fränderna dina;
 Men här äro fosterbröder mina:
 Ej äger jag bror eller far—
 Mitt swärd är det enda jag har.

En afton som Du,
 I gullklara rusningen klädd,
 Jag flumrar å blodröddan bädd —
 Du redan ditt anlete döfjer
 Jag sakta i spåren dig följer —
 Du glänsande Drottning far wäl!
 Far roligt, far stilla, far wäl!

Skeppet försvinner småningom med Solen. Rösterna
 bortljuder. Klockan ringer i Kapellet.

D I D U R. (utanför sin boning på
 en gräsbänk, sipande sitt swärd.)

Jag känner wäl det sköna Wikinglifwet,
 Och sång på sjön har varit Oldurs wällust
 Uti den friska mannakraftens dagar:
 Då lät den klarare likwäl än nu,
 Och ingen klagan gjorde klangen dyfter.
 Nu ser jag sällan något Wiking skepp,
 Nu hör jag sällan några sjömansqwäden:
 Ty mina wapenbröder äro falne,
 De unga känna icke gamla Oldur,
 Och ingen Sjökung mera lägger till
 Inwid det rika Björköns fagra kust;
 Ty andra stutor dem i wägen ligga —

(han får höra klockan)

Så — är nu spöketimman åter inne?
 Du trogna swärd! ej mer jag dig behöfwer:
 Du har tjent ut — så länge som jag lefwer,
 Skall dock ej rosten dig i grund förtära —
 Det gamla torra blodet bort skall slipas —
 Hwem wet när något nytt på klingan rinner?
 Det går så alltid, att det gamla, torra
 Skall lemna rummet åt det unga, friska —
 Ett bragdfullt lif är skönare än döden,
 Men när som åldern kommer, armen lamas
 Och hjertat wisnar bort, och håret gulnar
 Som mogen säd på åkermännens tegar,
 Då blifwer döden friskare än lifwet.

---

2. Upptrådet.

Ett tåg af Kristna bedjare. Nydöpte i hwhita klä-
 der gå förut. Derefter Biskopen i sin skrud med staf
 i handen, och ett crucifix. Honom följa Prester och an-
 dra Kristna. Folket, som möter tåget, knäböjer för kors-
 set.

D i d u r, P e r e g r i n u s,
 T w e n n e w ä p n a d e K n e k t a r.

P e r e g r i n u s.

Ofalige, förstockade, hwem är du?

D i d u r.

Swad will du mig? Jag sitter ej i wägen.

P e r e g r i n u s.

Såg du ej nyß det helga korset, Gubbe,
 Som Wispen högt i sina händer förde?
 Du föll ej ned på dina knän till jorden,
 Och tillbad det?

D I d u r.

Jag är för gammal worden,
 Och mina knän å stela som mitt sinne.
 De måga buga som ha mjuka ryggar
 Och tro på hwita Krist: jag gör det ej.

P e r e g r i n u s.

Gud öppne dina ögon! Men till dess
 Du måste göra, som de andra göra,
 Och wänja dig wid ödmjukhet, min Gubbe!
 Det går wäl lättare, då du blir wan.
 Du måste buga, och du måste utgå
 För korsets trä, der Herrans blod har runnit.

D I d u r.

Mer blod har runnit här på fästekorset —
 Fall ned och buga dig, du swarte man!

P e r e g r i n u s.

O blindhet! knektar! hållen honom fast,
 Och tämjen honom uti fedjors band.
 För Konungen han skall till rätta stå —
 Och plikta dyrt för det han korset hånat,
 Och dragit swärd mot obewäpnad man,
 Mot kyrkans tjenare — Fort, binden honom!

D I D u r. hugger omkring sig
med swärdet, öfvermannas, bindes och kastar
swärdet åt sidan.

Ö Blodadyrkare! det är förgåfves—
Mitt blod är redan kallnadt och förtorkadt:
Er hunger kan af mig ej mättad warda.
Förr tio slog jag: nu af två jag bindes,
Och kyrkans hämd förklamas inom bröstet. —
Lwy den, som så sig sjelf får öfwerleswa!

P e r e g r i n u s.

Hör, Gubbe! siort och djupt som hafwets rymd
Är emot kyrkan och mot mig ditt brott,
Och lifwet wore sjelft en knapp försoning,
För allt det onda, som du tänkt och gjort;
Dock will jag icke dig ändå beröfwa
Ett skräpligt lif, som intet mig kan båta,
Om du will gifwa mig en kostlig gåfwa
Till kyrka eller kloster. Du är rik,
Har samlat skatter uppå många kuster,
Dem du besökt på dina plundringståg.
Tag fram en gyllne armring eller hjälm,
En bågare af guld, en skäl af silfwer,
Så will jag lösa dig ur ledjan åter.
Men skynda, innan Wispen återkommer
Och blir öf warfe — då är du förlorad.

D I d u r.

Dråp mig!

P e r e g r i n u s.

Du har ett wackert silfwerfkrin
Med bilder firadt och med ädla stenar:
Gif det: det passar wäl för helgonben —
Så will jag läsa måsor för din gåfwa,
Och kalla fröjd utöfwer dig från höjden.
Besinna dig! och wälj det bästa!

D I d u r.

Dråp mig!

Förr lär det ej bli något af med rofwet.
Dråp mig! Sen kan du sätta dig på kroppen,
Och sjunga korpasång, och plundra fritt.

P e r e g r i n u s.

Jag hör, jag hör, du skall och bönhörd blifwa —
Bortslåpen honom uti fångselrummet,
Der sol och måne honom ej beswära.
Hwi töfwen J? Hwi bleknen J? Ofkadlig
Är gubbaras wrede. Ledn honom bort!

Knektarne fatta Oldur: Han stapplar omkull.
De lyfta sina wapen för att slå honom.

D I d u r.

Ut flög den unga Örnem,
Och den gamle satt qwar;

Förr slog han stora Björnen,
 Nu en korp honom tar.
 Han gods och lif will taga,
 Och till sitt näste draga:

Hwi dröjer unga Drn, då den gamle lider wåld?

Nu dåna örnewingar
 Öfwer berg, öfwer dal,
 Hem unga Drnen swingar
 Och gör korpen stort qwal.
 Den gamle han förlofvar,
 Förtryckaren förkrofsar,

Ej dröjer unga Drn, då den gamle lider wåld.

3. Uppträdet.

De samme. Ulrik med örnhjelm på hufwudet
 intrufar med draget swärd.

U l r i k.

Swärd, hämd och Död utöfwer eder boswar!

Hugger in på knektarne som efter ett kort mot-
 wärn fly.

P e r e g r i n u s.

Snällt springen I — Min hälsning hem — god
 wänner!

Alrik.

Du bleknar, Fader! dörr du? Är du mördad
Af nidingshänder?

Han löser banden.

(till Peregrinus)

Gå du wackert hådan!

Peregrinus.

Din Fader är en trollkarl. Inför folket
Och konungen för detta sän I swara.

Alrik.

Du skall och få din del.

Peregrinus.

Din iswer spara!

Wi träffas wäl en annan gång.

Alrik.

Nu straxt

Om swärdet biter på din swarta hjortel.

han rusar öfwer Peregrinus.

D I d u r.

Hugg läckt, min Son! den argaste du skonat.

Peregrinus

i det han går baklänges och westar med handen
mot swärdet

En två — tre — fyra, fem, och ännu dubbelt,
 Tre dubbelt till — du blod ändå ej träffar —
 Ditt swärd får länge leta efter hjertat.
 de förswinna ur sigte.

Alrik.

återkommer.

Han flydde bort —

D I d u r.

Hvar har du varit, Alrik!
 Så länge borta från din gråa Fader?

Alrik.

Hos H u l d a var jag — Mellan dig och
 h e n n e
 Min kärlek delar jag, som dock ej minskas.

D I d u r.

Så — åter der — jag glömmes wäl till slut,
 Du hör ej alltid när din Fader ropar,
 Och nästa gång de arga trollen komma
 Så får jag dö — Slog du ej Munken dödd?

Alrik.

Jag mycket stridt och kämpat, som du wet;
 Mot harnesk och mot blanka koppelhjelmar
 Mitt swärd har ofta wäldeligen klingat,
 Och aldrig swikit än sin herres arm.

Jag böden sett uti hans bleka anlet,
 Och aldrig darrat; men nu ryste jag,
 Och swärdet slant på munkens hala drägt.
 Jag mycket grusligt sett, och lett deråt:
 Men nu betager mig en dyfter skåfwa;
 Nu häfwar jag af harm; ty jag har skadat
 Min gamla Fader slagen uppå jorden.

D I d u r.

Alf Kristna männer.

A l r i k.

Uti bojor sluten.

D I d u r.

Alf Kristna männer, efter guldet snikne.
 Der ligger ännu swärdet — si, det blyges.
 Jag bär det icke mer, min arm är matt;
 Wannåktig, men dock wild och outtröttlig
 Nu häanden lik en gam mitt hjerta gnager.

A l r i k.

Om du ej kan, så will jag hännas.

D I d u r.

Alrik!

Lag detta swärd, ett vittne till min skam,
 Och låt det vittne blifwa till min hämb!
 Swär mig en ed derwid!

U r i k.

Låt höra den!

D i d u r.

Rom först och led mig upp på kummeln der,
Som utaf granars frans är hufvudkrönt.

De wandra sakta uppå högen.

Här hwila nu din Stamfars murkna ben:
Här ligger Hjalmar Brynjelöds begrafwen,
Som drog med Ragnar Kung i Wikingtåg,
De höga Gudar wore honom blida,
Liksom hans ått: Och wäl har den sig stått,
Och skall ej dö, och ej i kraft försämras,
Så länge den sin äkta tro bewarar,
Och icke böjer knå för andra bilder,
In kraftens härliga Treenighet
I Upsals höga, underbara Tempel,
Dit alla folk församla sig att dyrka.
Till fädrens ära har jag lagt en skärf,
Fast bättre varit, om jag redan wore
I härnad fallen och i högen lagder,
Förrn jag förnedrad blef på gamla dar.
Allt stort och härligt hotas med förnedring,
Ifrån den stund då första Munken kom
Och satte foten uppå Björkö strand.
Förwillelse betager Swears sinnen,

De löpa ifrigt efter nya läran ;
 Och de, som inse giftet som den byser,
 Som stöder sälla stå, och se uppå
 Hur det i landets hjerta sprider dæden.
 Säg, will du nu, att våra Asa gudar
 Bli öfvergifna för den bleka Kristen,
 Som slår sig fram med korsen öfveralt,
 Och will sig sätta uti deras säte?
 Skall gyllne pansarskruden slås i stycken
 Och hvita quinnokläder dragas på
 Och weklig barnasång ur swarta böcker
 Förtaga bragdens ljud och swårdens klang
 I Odins hem, wid ättfädrens kullar?
 Will du med iskallt blod och bröst se på,
 Hur alla våra klara Sagominnen,
 Som stått som stjernor uppå himlahwalfvet,
 Nu skola höljias utaf de swarta kåpor,
 Och våra ljus bli ställda under skäppan?
 Säg, will du se vårt Manhems undergång.

A I r i k.

Wid Odurs swård! det skall ej hända, Fader!

O I d u r.

Jag finner dig då sådan, som jag wäntat;
 Men det är icke nog att hafwa wiljan;
 Ty den som will en sak, will ock de medel,

Som saken kräfwer, och begagnar dem.
 Det kallas gudalikt, att kraft med wilja
 Allt dåd med råd i lifwet jämt förena.
 Kläd dig i pansar då, tag detta swärd
 Och ställ dig wakt wid helgedomens port!
 Wi äre få, som ännu trogne gömma
 Wårt mandoms arf och Odins gyllne runor.
 Jag hoppas och jag wet, att du ej säljer
 Dem bort för korsfet och för munkars språk,
 Att du will rädda Asars tro, den högga,
 Och med det gudaburna swärdets flamma
 Wår sista skatt för hän och rån bewara.
 Swär då — så framt du kallas will min Son,
 Och hämnas all den skam din Fader lidit —
 Att du med detta dyra runeswärd
 Will dräpa den utaf wår hela slägt
 Som först wår gudatro har öfswergifwit:
 Swär det, gör det, så är jag hämnad nog,
 Och kan med lugn Walfader gå till mötes.

A l r i k.

Det swär jag dig, uppå min ättfars kummel —
 Kanhända hörer han mitt stora löfte:
 Du, swärd! tag mot min ed, och sedan bränn
 mig
 Till glöd och aska, om jag den ej håller!

D I D U R.

(omfamnar Alrik.)

Nu är jag lättad, sen min ungdoms kraft,
 Min ålders wishet jag dig öfwerlätit.
 Stort offer gifwa wi — wår slägt är stor,
 Des föredöme werkar widt och måttigt,
 Och denna ed kan frälssa Swea land,
 Och öppna deras ögon, som nu slumra,
 Och elda männer upp till strid och seger.
 Du går förut, wår ungdoms skönsta blomma!
 Jag signar dig med mina fadershänder,
 Och trycker dig intill mitt fadershjerta. —

A L R I K.

Mig blir det kallt om hjertat. Kom, wi wandre
 Nu ned igen — Hör hur deruppe ringer —

(floctan höres.)

D I D U R.

Så, skynndom! ljudet wandringen bebådar. —

Jag ryser, Alrik! floctan låter illa;
 Mig tyckes altid, hwarje slag hon klämtar
 Som slogo hammarslag uppå mitt hjerta —
 En obegriplig ångslan mig betager.

A r i k.

Der kommer hela skaran ifrån templet:
 Jag hör de magra Präster redan sjunga:
 Och jag gör bäst, om jag dig följer in:
 Min tid, min tid är ännu icke kommen.

de gå in.

4. Upptrådet.

Tåget återkommer från Kapellet, wid ljudet af
 klockan och en stilla sång. Folk samlar sig från
 olika håll.

A n s g a r i u s, P e r e g r i n u s, M u n s
 f a r, E m u n d, på afstånd.

A n s g a r i u s.

Guds frid med eder alla!

E m u n d.

Helge Fader!

Wäl dem som frid och trefnad kunna njuta —
 Wäl dem! — men mig wälsignelsen ej gagnar.

E n M u n k.

Den gamle Emund ifrån Adelsö
 Tycks wilja, Wördige! med dig så tala.

A n s g a r i u s.

Är Emund här? Wälkommen, gode Wän!
 Hwarföre är din uppsyn så bedröfwad?
 Hwi står din blick så fästad inwid jorden?

E m u n d.

Jag ser uppå min gamla moder jorden,
 Och frågar henne, om hon icke snart
 Will ta sin gamla Son i famnen åter.

A n s g a r t u s

Upplåt för mig din bittra forgefälla—
 Och låt mig dela få din själs bekymmer,
 Om än jag icke kan upplösa dem
 I tröst och glädje: mången har jag hulspit,
 Dock icke jag, men Herren genom mig.
 Af många hjertan har jag tyugden lyftat,
 Och mångas sorger har jag på mig tagit;
 Men Herren Gud, min trösterman allena,
 Har under bördan lagt sin milda hand.
 Wål är mig stundom lifswet tungt och bittert;
 Då beder jag, och så en psalm jag sjunger—
 Mitt lif är bön och sång: intill min graf
 Gud är min lykta, korset är min staf.

E m u n d.

Med dig är Gud — mig har han öfvergifwit,
 Så synes det. Kanste de gamle Gudar,
 Dem jag försmädat, wredgas uppå mig,
 Och nya Guden mig ej törs beskydda —
 Ty en mot många står sig slätt i striden—
 Och will det ej; "ty, tänker han, hwad skall jag
 "Med gamla döpta gubbar i min himmel?
 Den förste Riddaren, 2.

”Jag har nog dem, som dyrka mig ändå:”
 Och hvar förrådare, fast smekt och hyllad
 I nyttans ögonblick, blir snart föraktad.
 Så står jag, arme Man, emellan twenne
 Förkroßande och wreda gndamakter,
 Och emot båda har jag mig försyndat.
 Min staf jag nu har fattat, som du ser,
 Och jag will wandra, tills jag återfinner
 De forna Gudar. Hwar de mände wara,
 Det wet wäl du, som har dem hädan drifwit.

E n r ö s t u r f o l k h o p e n.
 Wäl talar Emund, Upp! till Oden gå wi,
 Till Thor och Freyer: inför dem wi klage;
 God tid i landet kunna de oss gifwa. —

E n a n n a n r ö s t.

Lyst! sötrom icke fromma mäners tal!

U n s g a r i u s.

Förtäl mig, Emund! ur hwad grunlig källa
 Du dessa twiflets mörka tankar hämtat!

E m u n d.

God wäxt och blomma har jag altid sport
 På mina åkrar, och de sköna ångar,
 Som blifwit hwarje wår af Måtarens wågor
 Med fruktbarhetens flod så rikt begjutne,
 Ha grönskat hårligt, såsom alla weta.
 Men, märk! i år ej något strå har trefnad:
 Min säd förgulnar, innan hon fått ar,

Och kommer det ett år ur gröna slängeln,
 Så rinna kornen swarta utur hylsan,
 Och öde snart stå alla sädesfält.
 Nu drar sig Mälarn undan mina ångar,
 Som wor' han rådd att deras jord beröra:
 Allt som war grönt är brandgult, torkar bort,
 Som stod en djefwul öfwer mina ågor
 Och blåste fasten bort med giftig anda.
 En wredesåker nu min åter blifwit:
 Görgäfwes jag mitt nät på djupet kastar:
 Ej fisk jag får: alt lefwande mig styr,
 Liksom jag sjelf min egen skugga fruktar.
 Tror du, ännu din Gud kan frälsa mig?

U t t g ä r i u s.

War glad i Gud, och wörda hans försyn!
 Och kys den hand, som faderligen agar!
 Då ännu du i willans mörker låg,
 Och ingen högre tro ditt hjerta fyllde,
 Då war du mera jordens sära gunstling,
 Och sina skatter gaf hon för din möda.
 Men Herren öppnade ditt blinda öga,
 Wödd dig att höja det mot himlen blå,
 Och söka der ditt hopp, din fröjd, ditt mål.
 Då blef ej jorden mera dig så hu.d,
 Ty du blef himlens Sadesman i stället —
 Der sådde du din andakts försättings såd,
 Och glömdes wården om din årsta jord,

Ej under då, att hon dig också swiker;
 Men twifla ej; så widare, min wän,
 Uti det land, hwars frukter äro sena,
 Men rikare och ljusware än andra.

En gång hon slår, din glada skördetimma. —
 I Englands land stå åkrarna och glimma
 I ewighetens solsken — hwad gör då
 Att tidens sädestegar tomma stå?

E m u n d.

Tolf långa nätter har min lampa brunnit,
 Och bön och sång till Gud jag icke sparat.
 Min unga dotter har bredwid mig wakat,
 Och heta tårar har hon fällt för mig,
 Att ifrån ros hon gråtit sig till lilja.
 Nu är hon blek, som mina ångars blommor,
 Och wisnar innan kort så wäl som de.
 Nu är jag trött att bedja.

Wet du, Fader!

En gång, när jag wid midnattsstunden kom
 Till kyrkan der, att ensam stilla bedja,
 Och när jag knäböjd framför altarranden
 De många böner hade genomläst,
 Det tycktes mig, jag såg dem alla då
 Som torra benrangel omkring mig stå;
 De hånande i ansigtet mig logo,
 Och orden så på mina läppar dogo.
 Nu beder jag ej mer.

E n M u n k.

(sakta)

Gud nåde den,

Som sitt förstånd har mist.

E n a f f o l k e t.

Lyst, swarte Munk!

A n s g a r i u s.

Låt blomma upp den kraft dig Herren gaf,

Dch tröttna ej i tålamodets öfning —

Böj dig förnöjd inunder Herrans pröfning,

Låt tronens ankar bli din wandringsstaf —

Guds öga räknar tårarna du gråter:

En gång du finner dem som stjernor åter. —

De gamla Gudar träffar du ej mera:

De hafwa aldrig funnits: Gud är en.

E m u n d (fattar Biskopens hand).

Du wet så mycket. Nämn mig då ett haf

Mog stort att twätta af den skuld mig tröcker:

Dit will jag gå, till werldens gränsefkillnad,

Till Österns port, der Solens morgonpurpur

Den lugna spegeln glimmande förgyller.

Der will jag bada mig så ren, så ren,

Dch stånda upp uti min nya skrud,

Dch klappa sakta på den gyllne porten,

Wid Englar tala, som der wakter stå —

Der hinner kanste bönen upp till Gud.

A n s g a r i u s.

(djupt rörd)

Din skuld jag känner ej; men om den wore
 Som herget tung, och såsom elden het,
 Så är dock Jesu nåd den öfvermåttig.
 Snart jag din hand uti din hydda trycker;
 Till des i bönen jag dig innelycker,
 Farväl!

E m u n d.

Farväl! ditt tal har gett mig lisa —
 Bed! mycket gäller en rättfärdigs bön,

(går)

Det har mörknat. Folket går mum-
 lande bort. Tåget försvinner.

5. U p p t r ä d e t.

P e r e g r i n u s (med en sackla).

Hu! det är kallt, att gå på jordens yta
 I munkedrägt, och heta Peregrinus.
 Jag längtar åter till det gamla hemmet,
 Der sohl och larm, ett ewigt sridens buller,
 Der doswa äffor utaf djupa suckar,
 Och utaf tårars swall från qwalens klippor,
 Förta det stilla, men dock skarpa ljudet
 Af werldsharmoniens näftergal, den lilla,

Som sitter tyst, men slug, i werldens centrum,
 Uppå den stora, ljusa lijklockan
 Och breder sina små solklara wingar
 Med sten utöfwer de planeters kulor,
 Och sjunger så, att man må galen blifwa. —
 Tyst! hör — han slår sitt slag: Du lilla Fågeln!
 Hvad? lyfnar du? Jag råder dig att spela,
 Ty innan kort så spelar du ej mera.
 Hör du ej Ormens fjät i tyfsta qvällen,
 Den swarta ormens, som will warligt smyga,
 Inunder klockans hwalf, och den förstämna:
 Och ligga der på lur i dunkla ringar
 Och stinga gadden i ditt spåda hjerta? —
 Mitt kall jag börjat: det blir något långsamt,
 Och öfwer öfnar går min stig till målet,
 Förstödelse jag blåser ut, och jorden
 Till aska bränner jag; det gör sin nytta.
 Det kokar redan uti allas sinnen;
 Snart rasar elden fram med ljusan låga.
 Och när jag sen min bana öfvergifwer,
 Och wänder åter till det kära hemmet,
 Så kan jag le och säga Mörksens Furste,
 Att jag en ny jernkrona honom gifwit,
 Att jag har gjort ett helwete af jorden.

Ulrik rider förbi. Peregrinus går undan, och
 framkommer åter, då Ulrik synes på bryggan.

Den pansarklädda Mannen gör mig wända;
 Men öfwen han skall mig på slutet tjena;

Och hjälpa mig att korset sönderkrossa,
 Att strida för min sak, och sedan falla.
 Det säger mig den ädla räkenkonsten,
 Som jag har lärt, af den som häst kan räkna,
 Som räknar natt och dag, och heter Satan:
 Just han, som smög så snart i Paradiset
 Och lärde Ewa räkna. Hade hon
 Ej lärt den ädla konsten utaf honom,
 Så gick nu ingen Peregrinus här.

han skrifer på marken,
 och lyser sedan med factlan.

Natt kommer uppå dag: på ljuset mörker,
 Så wist som tjugu uppå nitton följer:
 Den blåa himlen skall en kolsäck blifwa,
 Och solen som en swamp deruppe sitta:
 E'en skall i öknen Ormen upphöjd blifwa.
 under det han går —

Nu altför länge har det varit stilla;
 Eld, eld! mer eld! mitt verk får icke stadna.

Adelsd.

E m u n d s W o n i n g.

En lampa står på bordet och brinner. Dress
 wid ligger en bönbok och ett crucifix.

6. U p p t r ä d e t.

G u l d a. A l r i k inträder.

Alrik.

God aften, Hulda!

Hulda, (som sitter och läser,
reser sig hastigt).

Ät! välkommen åter —

Min Alrik! men din blick, så dystert wild,
Hvad hådar den?

Alrik.

Hit har jag kommit, Hulda!

Ätt efter strid så lugn invid din sida.

Jag fruktar dock, att striden nu först börjas.

Hulda.

Strid — åter strid? Hvad heter dagens offer?

Rom mig ej nära — jag är rädd för blod.

Alrik.

Var icke rädd; ty intet blod är gjutet

Äf Alriks händer sedan mången dag;

Stumt sitter swärdet uti skidan slutet,

Och att det ewigt satt der, wille jag.

På jorden ej de röda tårar flutit

Som jag har fällt uti det grymma slag.

Det blöder wät, fast intet wäpen flamar,

När kampen står i hjertats tysta kamrar.

Hulda.

Säg mig då, Alrik! hwi ditt hjerta blöder,

Hwi du bedöfswad inför Hulda står?

Mörkt är ditt öga, kinden bleknar, glöder:

Sag hör hur hjertat mot ditt pansar står.
 Nämn mig den eld ditt lefnadsmod föröder,
 Och jag vill lindra den om jag förmår.

U r i k.

Den kan ej lindras, om den ej kan släckas:
 Den döda Man kan ej till hälften väckas.

H u l d a.

Hwart ord en rysning är —

U r i k.

Jag ser, du ryser:
 Och rysa må du. Vet du, hvad jag gjort?
 Mitt bröst är varmt af kärlek, och det fryser:
 En orm bewakar helgedomens port.
 Din bild, som der i höga färger lyser,
 Han vill förjaga från sin tillflyktsort.
 O Hulda! Hulda! Sol i lust och smårta!
 Hvi sådde du för korset Ulriks hjerta?

Och jag — men först en kyss af dig jag kräfwär,
 Du sköna blomma! wifnad nu för mig.
 Widt hän från dig mig tidens böija häfwär,
 Och stormen ryter minnet bort af dig.
 Min kärlek hämdens hårda samntag quäfwär,
 Emellan oss en werld upprefer sig.

kysser Hulda.

Tack — den war god: nu må mitt hjerta brista!
 Tack för din kyss, den ewiga, den sista.

H u l d a.

Jag ber dig, Ulrik! lös din grymma gåta,
 På det ej straxt din spådom sannas må.
 Säg ordet ut, och yma mig att gråta;
 Om mina ögon någon tår förmå.

U l r i k.

Tre Kristna Ulfwar — du får mig förlåta,
 Om onda ord från mina läppar gå —
 Vår kärleks rosenband ha sönderbitit
 Och våra hjertan från hvarandra slitit.

Jag kom, och såg min gamla Fader slagen
 På jorden ligga — ulfvarna omkring —
 Hans armar bundne, han i stoftet dragen
 Mot deras wåld förmådde ingen ring.
 Den arme Gubben, utaf harm betagen,
 Sig hwälsfde såsom Tidens orm i ring.
 För det han ej för kofset wille niga,
 Hans lif de wille — men nu må jag tiga.

Hör, Hulda! du har älskat Ulrik illa,
 Som mera älskat detta röfwarband.

H u l d a.

Låt ej din iswer hjertats röst förwilla,
 Släck endast fort min wäntans heta brand!

U l r i k.

Jag kom och såg: ej tid war att förspilla:
 Jag slog, jag dref dem bort med jern i hand.

Men häanden icke dörr, fastän han hwilar;
 Och i mitt hjerta wäxa fort des pilar.

H u l d a.

Och häanden blir, att rifwa bort den Elja
 Som troget uppwärts wid ditt eget bröst,
 Att från din famn des spåda stengel skilja,
 Och kasta henne ut i storm och höst:
 Är det ej så?

A l r i k.

Som berg är ödets wilja;

H u l d a.

Men weknar dock för kärleks milda röst.

A l r i k.

Ä runklar malin jag swor, den första döda
 Utaf wår slägt, som tror på korset röda.

H u l d a.

Din trohet dörr? — den heliga och fromma:
 O, Alrik! säg, hwi grof du Huldäs graf?
 Hwi qwäfde du wår kärleks hwita blomma,
 Och af des lif åt häanden offer gaf?

Dock — ljufligt är hwad hellst från dig må komma —
 Skönt, att som Alriks brud få slumra af —
 En kyss af dig — jag ler mot dödens glas.

A l r i k.

Din törnekrönte Brudgum än du äger:
 Hans kyss i fötma Alriks öfwerwäger.

Men tom är fluggan, den du efterjagar,
 Desß kyß är dinna, och så kall desß famn.
 Blif hellre min, som i de friska dagar,
 Då du ej kände nya gudens namn.
 Lägg boken bort, deri du ber och klagar,
 Och om ej Alfars dyrkan dig behagar,
 Bygg dig en kyrka här, i Alriks famn!
 Der du kan hvila ifrån gråt och smärta —
 Gif odelst åter mig itt trogna hjerta!

H u l d a.

Mitt hjerta? o, hwad menniskan kan gifwa
 Alf kärlek, Alrik! har du redan fått:
 Men himlens tro, den måste helig blifwa,
 Den utaf allt jag undantager blott.
 Min Frälserman får jag ej öfvergifwa,
 Ej kasta bort med svek en himmelsk lott.
 Jag swurit har att bedja och att waka,
 Och för min Gud hwar jordisk fröjd försaka.
 I templet swor jag det wid altarranden,
 Då jag blef klädd i denna hwita skrud,
 Då korsset sirälade i lampobranden,
 Och jag blef wattenöst wid psalmers ljud.
 Jag gråt — wälsignades af wigda handen,
 Och hälsades som Återlösarns brud.
 Alk! om du swurit då inwid min sda —
 Jag fick ett kors, och det betyder lida.

Hon lutar sig mot Alriks bröst.

M I R I K.

Fly mig, jag heter Död: det är så skrifvit
 Ut i mitt hjerta: för der kärlek stod.
 En ulf jag nu entot min slägt har blifvit
 Och wandrar kring, att söka fränders blod.
 An har du ej din hand åt Mirik gifvit:
 Du är ej min, att dö är du för god;
 Men bed din hwhita Brudgum noga wårda
 Ditt blomsterlif för Miriks swärd, det hårda!
 God natt!

H u l d a.

Säg om det, Mirik! du är döden.
 Wäl mig, om döden är så skön som du!
 En kys af dig försmåttar wåra öden,
 Glad smyger jag intill ditt hjerta nu.
 Välkommen, dö! jag suger morgonglöden
 Ifrån din mun, och dö — hwad säger du?
 Jag längtar för din hand och i ditt sköte
 Dö ewigbetens rosenwerld till möte.

M I R I K.

God natt!

H u l d a.

Gud! går du? Hållas wi ej åter?

M I R I K.

Kanhända aldrig. Wiltet är tidens haf.

H u l d a.

Och Hulda står på fraggig strand och gråter:
 Med suckar mäter wågen till sin graf.

U l r i k.

Deh grafwen ingen kärlek mer tillåter.

H u l d a.

De stumma ögon tar hon doket af:

Ett ewigt ljus deß swarta mörker bådär.

Gif G. d! att der jag Ulrik åter skådar.

U l r i k.

Din aning är ett irsken, som bedrager,

De swarta Männer ha förwirrat dig.

För gammal tro jag swärd och brynja drager,

Deh intet rum din himmel har för mig.

Min kropp en gång den gamla jorden tager,

Ejelf Bathalls silfwerport är låst för mig.

Wi träffas ej: wi skilda Gudar ära,

Deh en af oss får wilse i sin lära.

H u l d a.

Om först jag dö, och lägges ned i sanden —

Deh snart jag ändar wißt mitt wandringslepp —

Så skall min ande, från de nya landen

Besöka dig, ur slumren wäckä opp,

Deh slägta mildt med ljusa helgonhanden

Till dig ett sken af ewighetens hopp;

Som paradiset's duswa till dig flyga,

Deh himlens tro uti ditt hjerta smygä.

U l r i k.

Om först jag dö, så kommer jag ur fullen

Deh säger dig, hur det med mig är fatt,

Kladd i grå ruffning, som min moder mullen;
 Som Odins forp så svart min jernhatt.
 Vid stranden binder jag den gamla jullen —
 Förfräck's ej blott. Det blir en månijus natt.
 Är det mig wäl, så skall du med mig fara;
 Är det mig illa, låter jag dig wara.

uträcker armarna; men fäller dem åter.

H u l d a.

Du bittra stund! hwi är du redan inne?

A l r i k.

Nu welnar hjertat. Tid är hådan gå.

H u l d a.

Är jag ej blek? du!

A l r i k.

Blekheten försvinne!

(en lågande kys)

H u l d a.

Som ensam ros skall den på läppen stå,
 Och Atriks kärlek blomma i mitt sinne.

A l r i k.

Nej! döb och kärlek aldrig paras må!

H u l d a.

Se, lampan slocknar.

A l r i k.

Lack för winten, lampa!

God natt!

H u l d a.

D we!

A l r i k.

Du hör jag hästen stampa. —

God natt!

(Stum omarmning).

A l r i k rusar ut.

H u l d a, ensam,

Wänder sig mot bordet, der den locknande
lampan mått tindrar. Hon slår upp bönbooken,
lägger åter ihop den, hoptnapper sina händer
och gråter stilla. —

Du är det slut: det sista bladet föll

Ifrån min wårfröjds sköna blomsterkrona!

Du är det slut: du unga, bleka dufwa!

Din älskling flyr dig: du har intet qwar.

Böj ned ditt hufwud, ej mot något sköte:

En känslig barm den wore dig för mjuk.

Red uppå klippan dig en bädd af snö,

Dölj hufwudet inunder dina wingar:

Långt bortom hafwet snart din älskling swingar:

Tungt är att leswa: tungt är ock att dö.

(månan inblickar).

Doct — syndig war den lifnellen med dufwan:

Den hwita dragten hänar mig — owardig

Den förste Riddaren.

Är jag, som bär Guds renhets sinnebild:
 Han trycker mig, och Frälsarens prestinna
 Den unga, hvita lögnerkan, hon bär
 Uppå sin mun ett glödhett meneds Wittne.
 Den enda rosen — bort med den — hon är
 En fläck af blod på Herrans egen lilja.

Ljust är det att förlora, men dock minnas,
 Skönt är att skiljas, när man blott får åsta;
 Men när förlusten minnets tröst fördömmar,
 Skilsmåsan byter kärleken i synd,
 Då är det allt, då först blir lifwet dödt
 Och döden lif — så kom då, enda lif!
 Gjut olja in i mitt förblödda hjerta,
 Din rosenbindel slut omkring min tinning,
 Gör mig en stjernekrans utaf min smärta,
 Af tidens saknad ewighetens winning!

(hon knäfaller tyst i månglansen).

Igenom dunkla moln du går bewarad
 O Måna! du Guds moders ljusa bild:
 De skymma dig; men härlig och förklarad
 Du kastar doket af, och ler så mild.
 Zwå mig så ren i hjerta och i sinne,
 Du helga Jungfru! låt mig, wid din hand,
 Franswäfska klar, som Englands morgonminne
 Igenom molnen in i himlens land.

7. Upptrådet.

H u l d a. E m u n d.

E m u n d.

Nog mörkt är här. Är du ej inne, Hulda?

H u l d a.

Ja, här är dunkelt, Fader!

E m u n d.

Gjutom olja

på lampan, barn! så lysen hon väl åter.

H u l d a.

Jag har ej olja. Månan var min lampa,

Jag länge sutit här så tyst allena,

Och du har varit länge, länge borta.

E m u n d.

Om qvällen är min vandringstid, då mörker

Från hafvet kommer, och sitt täcke breder

Utsöfver ön, och döljer mitt elände.

När jag så vandrar uti skymningsstunden

Och ser hur daggen sakta regnar neder,

Så tänker jag: törhända nästa morgon

Allt det ser bättre ut på ång och gårde.

Min väntan dock har hittills fåfång varit.

I qväll jag dröjt nog mycket; ty mitt samtal

Med Bisp Ansgarius och med andra Prester

Tog tiden bort, fast jag det icke märkte;

Och i kapellet har jag gjort min bön.

Ej wet jag hur ; men jag är mera munter
 I qväll, än förr, jag hoppas mer än förr ;
 Ty bönen flöt så klar utur mitt hjerta,
 Och allt omkring mig war så lust och varmt.
 Jag reste mig — på knä jag hållit bön —
 I choret — si, då lyfte himlens måna
 Så stön igenom templet's höga fönster:
 Des frålar flöto innerst in i själen,
 Jag liksom läste nåd uppå des skifwa,
 Min sorg förrann; då tänkte jag: kanhända
 Har Gud förbarmat sig, och nu förlåtit
 Min skuld, mitt twifwel, och min wilda klagan.

S u l d a.

Din skuld? den är ej stor, du gode Fader!
 Men desto större är din dotters skuld.
 Förödelßen har jag ditt fäst beredt,
 Jag Herraus wrede kallat öfwer oss,
 Och just i qväll har det behagat honom
 Allt mina ögon öppna: mycket illa
 Har jag mitt dopförbund med honom hållit.
 Förlåt din dotter, om du det förmår,
 För all den sorg hon gjort dig, alla tårar
 Hon röfwat har ur dina sunkna ögon,
 För alla ar, och alla blad och blommor,
 Som hon har skulit ifrån dina ågor,
 Och hälsans rosor här på dina kinder.

E m u n d.

Du irrar dig, mitt barn! oskyldig är du
 I den förbannelse, som drabbat mig.
 Dient är ditt hjerta, ej skall Herren söka
 På syndfritt barn sin hämd för fadrens skulder.
 Din bön har gjort, att han mig nåd bewisat,
 Och dina tårar ha hans strånghet rört.

H u l d a.

De ha förgiftat luften som du andas!

E m u n d.

Du har ju intet ondt begått, min dotter!

H u l d a.

So, mycket, mycket: redan många dagar
 Har syndens frö i själen sig förkofrat,
 Har skjutit skott, och frodat sig och knoppats.
 Med oren glädje har jag knoppen vårdat,
 Och sett med längtan mot dess blomstringstimma!
 Och blomma blef det. Ljuft war doftet, Zader!
 Söt honungs dagg flöt ur dess purpurkalk.
 O, we! när nu i qväll den sista rosen
 Sin krona öppnade, kom gift derur.

E m u n d.

Jag väfwar, fast jag ej förstår din mening.
 Förklara dig!

H u l d a.

Hör! Länge har du sett

Med hemligt bifall min och Altriks kärlek,
 Och byggt på den ditt hopp för sena åldren,
 Mins du ännu, min Far! den sköna aften
 Då först du warse blef den lågans utbrott?
 Då wi i snäckan stego, för att ro
 Till Lofö strand, att Näktergalen höra,
 Som plågar der sin klagoharpa så.
 Det war så lugnt, att sjön stod som en källa,
 Och aftenstjernan blänkte i dess djup.
 "Se perlan", ropte jag, och bøjde mig
 Nog långt utöfwer båtens brädd, och föll
 I watten — Altrik hof sig håstigt neder
 I rusning, som han war, och drog mig upp.
 Men jag war stum och blef — till lands wi kommo;
 Sorgbunden drog du snäckan upp på stranden,
 Och Altrik bar mig uppå gröna ången,
 Och lade mig så sakta mot en tufwa
 Bland gräsets liljor små — och Näktergalen
 Mig warnade med klangfull sorgestämna.
 Den första kyssen gaf mig lifwet åter —
 Och då förtorkades det första bladet,
 Det första axet swartnade på åfern;
 Ty brottlig war min kärlek — Gud blef vred,
 Att jag en hedning egnade den känsla,
 Som blott för honom bör i hjertat brinna.
 Mind har jag warit intill denna dag;

Men nu är det förbi. Han varit här
För sista gången. Sjelf han gått i aften
Med grufsig ed försakelsen till mötes.

E m u n d.

Jag känner eden; ty en okänd Prest
Lifsom en Ande smög sig till mitt öra
Med denna tidning, nu då jag gick hem.
Jag var så frisk och glad af bönen worden,
Att jag ej tänkte stort derpå; men nu —
Hur mörkt blir allt i själen åter! Hulda,
Hvi fick ej jag din skuld, för tidigt lär du
Att lifwets bittra sorgdryck smaka, barn!
Gråt ej! Det är wist jag, och ingen annan,
Som straffas bör — Min synd, o Herre! är det,
Om kärlek för din domstol kallas synd.
Jag tror det ej, all kärleks klara källa!

H u l d a.

Men älska den som har förklarad krig,
Mot Gud och Englar, och som drager swärd
Och hjälm och spjut mot allt hwad Gud tillhör,
Kan aldrig vara Herranom behagligt.
Ty wär! Jag gör det än: med många tårar
Jag måste skölja bort de heta kyssar
Han gifwit mig, och lära mig att glömma.
Af höjden hoppas jag så tröst och styrka
Uti den hårda strid mig förestår.
Just då jag stod och gret, ej utaf ånger

Men utaf swaghet, öfwer min förlust,
 Kom Månan tågande ur molnets famn,
 Och blänkte klar på himlens mörkblå hwalf:
 Då stod jag der med skam inför Guds moder,
 Besläckad, syndig och de ljusa strålar
 Från Månans anlet föllo, gjöto neder:
 Ett haf af skuld och ånger i mitt bröst:
 Och bördan tynger ned mitt unga hjerta —
 Så ung och brottslig re'n — är det ej ryssligt?

E m u n d.

We mig!

H u l d a.

Det återstår att söka nåd.

En wänlig wink ifrån försoningslandet
 Har uppenbarat mig, hvad jag bör göra.
 Långt skall jag wandra.

E m u n d.

Långt? hur långt? Jag följer
 Dig öfwerallt som skuggan: ja, en skugga
 Är gamle Emund worden uppå jorden.
 Du är mitt stöd, min lykta, öfvergif ej
 I natten mig, då blir jag snart förgången:
 I mörkret utan ljus, är skuggan intet.

H u l d a.

Jag går i morgon. Här kan jag ej blifwa,
 Du ser ju sjelf, hur jag din ro förstör.
 Ju längre bort jag går — för dig des bättre.

Du skall få se hur dina ågor grönska,
 Wälsignelsen uppå dig nederströmmar,
 När blott min fot ej marken här berör —
 Och efter många dagar kommer kanske
 Din dotter renad åter.

E m u n d.

Wi ej skiljas.

Jag också rädes att här längre blifwa.
 Lörhända har den gamle krafter uog
 För resans längd, och skulle jag bli trött
 Och dö, så dö'r jag doct i dina armar!
 Hwarthån?

H u l d a.

Till Christi graf i helga landet,

Wid Jorsala.

E m u n d.

Hwad får du mera der,
 Mitt arna barn? Din kraft är alltför ringa,
 Att resans mödor och beswår fördraga.

H u l d a.

Swag är jag wäl; ty jag är sjuk min Fader!
 Och ingen läkdom här kan hela mig;
 Men slägten af de höga, helga palmer
 Skall friska mig, och mången syn på wägen,
 Guds under uti werldens skilda länder
 Och nya bilder, och en högre Sol,

Och lusten i det land der Christus lefwat,
 Allt detta skall nyföda mig, och mödan,
 Och nöden sjelf och plågan, forsäts börda
 Min synd fördrifwa, och mitt öga rigta
 Mot nådens hem, der Gud, en ewig Sol,
 Bland Englar sitter i en stön förklarung.
 Jag har ej ro förrän jag kommer ut,
 Dock skall jag först med Bisp Ansgarius tala:
 För honom will jag mitt beslut förkunna;
 Af honom få ett signande sarwål,
 Ett tröstens ord till sällskap uppå wägen.
 Sen wandrar jag, och plågan blifwer efter,
 Då tanken ilar mot ett heligt mål.

E m u n d.

Du heliga! Ditt tal betager mig,
 Mig fatta känslor, underligen ljufwa,
 D unna mig att wid din sida gå!
 Det eller wä, så wet jag hur jag kan,
 Till grafwen komma på en närmre wäg.

H u l d a. (faller i hans armar)

Följ mig, min Fader! om du mig wärdig finner
 Att tjena dig som barn ännu. Kom med,
 Om dagen gå wi, och om natten hwila
 I någon hydda, eller i Guds hydda,
 Den lugna stogen, uppå blad och mossa.
 Nog skall du ligga mjukt: ditt gråa hufwud
 I Huldäs knå — du slumrar, då jag beder;

Dy waka will jag, såsom himlens stjerna,
 Till des min warelse blir blott en bön,
 En gudaflägt, som sakta dig fringswäfwär.
 Sen will jag lysa med ett himmelskt sken,
 Dig hem igen till dina gamla gårdar,
 Som wänta dig med blommor och med frukter.

E m u n d.

Wi söke frid, min dotter! frid med Gud,
 Och oförsonlig kan han icke wara.
 Han älskar dig, och genom dig, din Fader.

H u l d a.

Nu, låtom of, förrän som natten kommer,
 Wär Biskop söka, för att affkedshälsning
 Alf honom få, och några goda råd:
 Den wises råd är nödigt för de swaga.

E m u n d.

Jag kommer strart. O Herre, war of nådig!
 De släcka lampan och gå.

Täckelset faller.

Andra Hufvudstycket.

Björkö.

Öppen plats i staden. Stor folksamling, som småningom ökas. I bakgrunden synes K. Eriks nedbrunna tempel, hvarifrån ännu rökpelare uppstå, som efterhand förtunnas och aldeles försvinna.

1. Upptrådet.

Oldur, Nirik, Folke Lagman,
Wåpnade och obewåpnade
Bönder.

En af Folket.

Än damma moln af rök från templet's väggar;
Men ingen låga flammar: elden slöcknat,
Och, tack, I Gudar! fräfst är Björkö stad.
I waken än, fast många tro er döda.

En annan.

Kung Erik fryser ej i dag. Han stekes,
Men stekas är ej bättre än att frysa.

Nirik.

Hans bild är fräfst ur lågan. Redan komma
Hans goda Prester med den låra bården,
Och folket tränges i sin glädjehysel,

Allt kunna ta med händer på sin Gud:
 Handgriplig är han: och man tror så säkert,
 Då man så tydligt skådar det man tror.

D I D U R.

Der komma de! Hwad sorl och säng och språng!
 O, dårskap! du är worden stor i Norden.

M I R I K.

Stort wärer allt på Swards gamla jord:
 We den, om dårskapstrådet skuter högt:
 Små blommor bår det, lustiga att skåda,
 Oflydiga; men blod ur kronan dryper
 Då fruktens tid är kommen, och det blifwer
 En illken kånpe mot sin egen moder.

F O L K E.

All dårskap är sitt eget straff. Den glindrav
 Din morgonen, och folket springer ifrigt,
 Och tjusas, prisar, slås om dess besittning,
 Tillå den om astoneu går upp i rök.

2. Upptrådet.

Presten i underliga drägter, bårande K. Eriks
 bild, framskrida i högtidligt stik, åtföljda af en
 rande Folkfara. Bilden nedsättes, en del af fol-
 ket bugar för honom. Andre skratta. Priesterna
 omgifwa afguden.

Första Presten.

Hör, Erik! nu mitt rop, min bön, och nicka

Mig bifall med ditt stora gudahusfröud!
 Låt alla röda kol, som fallit neder
 Från dina tempelväggar, samla sig
 På nidingsmannens, brännarns kala hjesa,
 Och smälta honom sönder såsom wax,
 Den swarta, lömska hunden — Hör mig, Erik!

En af Folket.

Så — nicka — Gubbe! gamle Erik sofwer
 Så djupt, som wore han en klump af trä.
 Wäckt honom!

Andra Presten.

Lyst — han hafwer nickat redan.

It öft ur Folkhopen.

Säg säg det ej, bed honom nicka om.

Andra Presten.

Försmädare! dig drabbe Eriks hämd!

Tredje Presten.

öppnar en pung och räcker
 den fram åt alla sidor.

En offerkärf för höge Eriks tempel,
 Att det må åter resa sig ur gruset!
 I alle bröder! bringen edra häfswor!

En af Folket.

Stålm den, som lägger i den röda pungen!
 Du Prest, låt Erik bygga sjelf sin kyrka,
 Och will han icke det, så må han sitta
 Inunder himlen blå och sola sig:

Att swalka sig gör honom måkta godt,

Och det är hett att bo emellan murar.

Många offra i pungen, andra draga sig
undan, eller yttre smädelser. Dredan ökas.

F o l k e L a g m a n.

Så har det alltid förr på Björkö varit,

Då folket samlat sig att hålla rådslag,

Att intet barnasorl har hörts på torget,

Der stora ämnen utaf kloka måmer

Ushandlas skola. Nu jag bjuder tyssnad.

Fästän jag ej har någon bilderkärlek,

Och icke bugar mig för mensko verk;

Så wet jag dock att ej med löje anse,

Hwad andra må för godt och heligt ätta.

Vår stad har elden hotat. Ödet wille

Och Manhems Gudar ej des undergång:

Men wiljan syntes dock hos den, som tände,

Och honom wäntar nesa, dom och straff.

Eho, som branden såg då den begynte,

Nu tråde fram och wittne hwad han såg,

Och nämne mannen, som lät elden lös,

Att jag inför Kung Dlof det kan måla.

E n a f F o l k e t.

Wi sågom hofwen med sin wilda factla:

Som rasande han loyp på wäggen opp,

Och slungade sitt blos i hwalfwets lucka.

En annan

En Christen Munk det war, jag känner honom.
Med skällig hjäsa, djupa bistra ögen,
Och klädd i fotsid kappa, svart som sot.

D I D U R.

Då wet jag — Gudar! o hwi blef han icke
I egen låga långsamt stelt ihjäl?

I o l k e.

Du, Alrik! säger intet. Stum du hwilar
Uppå ditt swärd, försänkt i djupa tankar.
Din höga dygd, och dina bragder, yngling!
Ge dig en billig rätt att här få tala;
Ditt mod, din arm böd lågan lägga sig;
Som Surtur skön och stark du stod på taket
Bland eldens flammor, wördande din makt
Och wifande för dina klara ord,
Som ordnade och styrde folkets händer,
Du blef vår räddare i farans timma:
Hwad säger du till swar uppå min fråga?

A l r i k. (sakta.)

Som Surtur — ja! den liknelsen war härlig.

(högt)

Mig tyckes, då jag ser den stora bilden,
Så ståtligt prydd med guld och silfverkedjor,
Med kopparhatt, stålhandskar och ett swärd,
Som wore jag ett barn ännu. Jag minnes
Hur jag en afton till Upsala lände

Att se en offerhögtid, med minn Fäder:
 Jag kom så in i gullbepryddade templet,
 Der folkets mängd i dunkel andakt trängdes,
 Och warseblef längst fram i östra hwalfwydet
 Thors gudabild, så stor och wördigt bildad,
 Af stjernor och af facklor öfwerstrålad.
 Den bilden trodde många wara Thor,
 Den höge Asen sjelf, och föllo neder,
 Och dyrkade den stora bilden troget,
 Ehuru wi och alla mer inwigda
 I bilden endast se en bild af Thor,
 Som håller folkets andakt der tillsammans:
 Mig fattade en obegriplig längtan
 Att slå den sänder, för att få beskåda
 Hur Gudens innandome war beskaffadt.
 Ly då jag något ser, som synes konstigt
 Förfärdigadt, som glänser uppå ytan,
 Jag tänker straxt: hur är det innauföre,
 Och tingens hjerta will jag alltid skåda;
 Gust nu rann öfwer mig den samma tanka:
 Det wore rolligt se den gamle Erik
 I botten bättre, och förwißt förnimma,
 Om han så måttig är, som det förkunnas!
 Du Skäggegod! drag swärdet ut till kamp,
 Ly Alrik will din gudakraft försöka:

Han får bilden i stycken. En del af folket
drar sig af fasa undan. Bisfallsrop bakifrån.

Så bären nu hvar en sitt stycke hädan,
Ty jag har delat Gudens ibland eder.
En härlig upptäckt! att af ett beläte
J hast framskapa många, många Gudar,
Af hvilka hvar och en är lika god,
Och lika mäktig som den hela war.
Tillbedjen flitigt, Ewear! Sjungen, Prester!
Ty wäl jag ser, att wåra faders minne
Har dunstat bort i edert dusna sinne.

D I D U R.

Men om ännu af forna dagars anda
En gnista glimmar under askan qwar,
Så stånden upp, J söner utaf Skanda,
Och söken i er barni ert gudaswar.
An stå er swärd och hjälm och sköld tillhanda;
Allfader sjelf med er i kampen drar.
Förblindelsen skall wika. Odens öga
Medstrålar ljus och sanning från det höga.

Lång sömnen war: tid är att wakna, männer!
Mig tyckes se, hur fridens unga örn
Sin starka ram kring edra hjertan spanner,
Och modet reser sig som wårens björn.
Upp! reten den mot frihetens öwänner,
Som kommit hit från werldens södra hörn.

När stunden bjuder, årans röster mana,
Så lofwen här, att följa Ulriks fana!

M å n g a r ö s t e r.

Som Ulrik gör, så göre wi och alla.
Dit Ulrik går, wi utan tvekan följe.

U l r i k.

I lofwen, Männer! kämpa med mig alla:

I skolen finna, Ulrik lefwer än —

I ödets hand wi segrens lott befalla:

Den rättast tror och gör, wißt segrar den:

Fäst många sköna helgedomar falla,

På fädrens ö jag reser en igen.

Det lyster mig att falla eller vinna;

I blodigt gräs de gyllne-taslor finna.

Wapenbrak. Högljudt bifall.

S i d u r.

Elén är din stamma, son! den klingar lustigt

Som swärdets klang i beta bardalekar.

Du gjuder mod i många weka hjertan;

Och äldren sjelf slår ej emot den trollkraft,

Som ifrån dina läppar flödar mäktig.

Så grå jag är, will jag din bana följa;

Och fastän ej jag mycket har att wäga;

Ly gammalt lif är icke wärdigt offer;

Jag ger så godt jag har åt mina Gudar.

Och bättre är att dö i werk och handling

Än somna under taf på dödens bädd;

E n g a m m a l B o n d e.

Stort skäl har du att på de Christna hämnas,
 Dock bättre wore att du teg dermed,
 Ty ringa heder har du inlagt, Oldur!
 När Presten band dig båd till hand och fot.

A l r i k.

Tig, gamle wekking! bry dig ej om handen,
 Den föres ut med swärdet, ej med tungan.
 Lätt är att såra, swårare att hela;
 Men gubbars glam är såsom främarksfutor,
 Som få gå fritt i alla haf och wikar,
 Och ingen wårdar sig mot dem att strida.

F o l k e.

Swad icke hämnadt är, kan hämnadt blifwa.
 Och enighet öf gagnar mer än lif.

3. U p p t r å d e t.

D e s a m m e. E n D w i n n a med ett
 ett dödt barn, i sorgdrägt.

E n a f F o l k e t.

Släpp qwinnan fram! ett wigtigt bud hon förer.

D w i n n a n.

Du waknar icke, nej! din sömn är tung,
 Och mycket längre än ditt lif han blifwer:

Du öppnar aldrig mera dina ögon;
 Djupt in i hufswudet de sjunkit hafwa,
 Och fly för solens ljus och modrens blick:
 Och hjertat klappar ej, det är det värsta;
 När hjertat dör, då är det slut med lifwet.

hon närmar sig till Folke.

Hör efter här, om du ännu kan märka
 Lifsflockans slag inom det lilla bröstet.
 Hör efter wäl! och om du något hör,
 Så säg det för mig; men om allt är tyst —
 Jo! säg mig också det — och lyfna wäl!

F o l k e.

lägger handen på barnets
 hjerta och lyfnar.

Jag hörer intet ljud, du arma moder!
 Och intet lif i kalla bröstet slår.
 Nej, allt är stilla, tyst som uti graswen.

Q w i n n a n.

Min Son är död, det wet jag nog, och fåfångt
 Är allt försök att wäcka upp de döda;
 Men jag har kommit hit, att wisa eder
 Mitt döda barn, si! är det icke wacker?
 Si, kunden hwit, och dessa spåda händer
 Hopfnäppta. Mycket stönare det varit,
 Om ej den grymme Munken hade kommit.

A l r i k.

Du lilla barn! hwad du är skön i döden!

Det synes ej, som wore du förgången.
Swaråt kan du wäl le, då du är död?

Ja, qwinna! om jag kunde återköpa
Din älskings lif med mitt, jag wille gerna
Så wara död som detta rena barn.

Q w i n n a n.

Jag ser en tår ifrån ditt öga rinna;
O, det är wacker se en kämpa gråta;
Wäl dig som ännu tårar har att gjuta!
För har ock jag så mycket, mycket gråtit;
Men nu är det förbi, den tröstefällan
Har torkat ut — den grymme, swarte Munken, —

F o l k e.

Döj icke längre inom dig ditt qual,
Säg ut, hur barnet dog, hwem det har mördat;
Wi wilje sedan trösta eller hämnas.

Q w i n n a n.

Tröst — fåre wän! förmår du icke gifwa
Dch hämd kan ej det djupa såret hela.
Blott den som wäcker upp min döda gosse,
Han blir min hämnare, min Gud, mitt allt;
Men den är icke född, som sådant måltar.
Jag wandrar nu omkring med barnet jämt;
Det är ej mitt: jag lånar det af döden,
Dch talar ont för alla, hur det dog,
Så noگا — det gör godt — när jag befräfwet,

Så gräsligt som jag kan, des sista stunder,
 Då rifwes såret upp, som läkas wille,
 Och blöder ymnigt: lifwet tåres bort:
 Med glädje ser jag hur min styrka minskas,
 Och tror att icke många dar behöfwas,
 Förrän och jag har slutat jämnens wandring,
 Och jordad blifwer med min son på armen.

A l r i k.

Omåttlig och förkräktlig måste vara
 Din smärtas källa; töm den i mitt sköte!
 Att någon lindring må beskåras dig!

Q w i n n a n.

Den kan ej tömmas; ty den är omåttlig.
 Men jag will tala — männer! hören mig!
 Det war i förrgår, nära emot natten:
 Jag stod wid elden, wäntande min make,
 Som är i härnad på det wilda hafwet,
 Och än ej kommit från sin långa resa.
 Matt lyste elden, gossen låg i waggan,
 Och slumrade så sött och log i drömmen.
 Då kom igenom dörren in så sakta
 En lång och mager man i munkelåpa,
 Med swartkonstibol i handen, steg
 Till waggan fram och smilade mot Yngwe.
 Tog honom upp, han gret, "låt gossen sofwa,
 "Hwi står du så hans sömn, hör du han gråter."
 Då sade han: "på Biskopens befallning

"Will jag ditt barn till dopets nåd besordra" —
 "Det höfves ej", jag svarade, men munken
 Med Yngwe gick intill ett wattenkar,
 Com stod på trappan, sänkte honom neder
 I kalla wattnets djup" — "Hwad? rasar du?
 "Du dränker honom" — fåfängt war mitt rop,
 Jag flög till hjälp — förgäfves — kall han stod,
 Och all min makt blef wannakt blott och tårar.
 Små händer räctes upp, ett böneljud
 Så quidande — mitt modershjerta qualdes.
 "Håll upp!" — "Ja mera watten, desto bättre,
 "Des renare blir barnet", trollet sade,
 "Gud will så hafwa: plantor måste wattnas."
 Nu knäpptes dessa händer hårdt tillsammans,
 Och ingen sedan har dem skilja kunnat,
 Matt ljudet blef — och dödens sista pust
 Flög upp som eld, och slog med heta wingar
 De sköna spillvorna af modrens hjerta.
 "Nu är han döpt"; ty då war Yngwe död,
 Då skrattade den wilde, fula Presten.

D I D U R.

Förbannelse, så glödhhet den kan gifwas,
 Må drabba mördaren.

F O L K E.

D, gråfligt, gråfligt!

D w i n n a n.

Skall jag förtälja det ännu en gång?

J förrgår afton—

F o l k e.

Qwinna! skona dig!

A r r i k.

Den ewige Allfader tröste dig!

All mencklig tröst är intet: jorden äger

Ersättning ej för din förlust, o qwinna!

Liksom för min.

Q w i n n a n.

J känner ingen dödd uppväcka, ser jag.

Jag wandrar åter, andra wisja höra:

Deh när allt folket hört mig, och mig wisar

Spån sig, då will jag gå ut på marken,

J skogen, under nattens swarta himmel,

Deh sätta mig, och för mig sjelf berättar.

Det lider snart. Jag känner att det werkar.

hon går.

R ö s t e r b l a n d F o l k e t.

Nu drage wi till Wispen — ned med honom!

Utkräfwa qwinnans hämb på mördarn, kommen!

Slätt skall han stå sig i sin klufna mössa.

E n B o n d e.

Nej! Mättet är ej fullt ännu. J weten,

Allt dessa Christna binda våra gamla,

För att få plundra deras wunna skatter,

J weten och, de taga våra barn

Från modrens bröst och mörda dem och skratta:
 Nu lägger jag dertill, att Emund Björnsson
 Från hus och hem af Biskopen fördrefwen
 Nu irrar omkring werlden med sin dotter.

A l r i k.

Hwad? Emund Björnsson? Hulda? säger du,
 Fördrefne, och de tro på nya Guden:
 Du wet ej hwad du talar: du är tofig.

B y n d e n.

Jag säger icke mer än sannt lär spörjas,
 Och skälet wet jag ock, hwarföre Drimen
 Nu biter sig uti sin egen stjert:
 Slå ej ihjäl mig, om jag säger ordet:
 Han drefs af Biskopen från hus och hem,
 Emedan Hulda älskade dig, Alrik!

A l r i k.

Hwi grumlade du häandens rena källa?
 Min egen hämnare får jag nu blifwa,
 Och icke folkets, icke modrens blott:
 Du röfwade min kraft: det är förbi
 Med stridens anda, och jag grubblar åter.

E n a f F o l k e t.

Den Bispens hufwud får med mösan på,
 Den wärdig är, att segerkransen få —

F l e r e y n g l i n g a r.

Du, Alrik, för oss an: Upp! dröjom icke.

I gäsningen har mjödet största kraften,
 I första värman duger modet bäst.
 Kom, Ulrik! drag ditt swärd: wi drage våra,
 Ned med de Christna! Frid i Björkö stad!

U l r i k.

Gån hwart I wiljen, rasen ej i dag,
 Ej före än Ulriks stödotklang eder kallar
 Då felsjen mig, då kämpen såsom jag:
 Den mäst har lidit, må ock först få strida,
 han går.

F o l k e.

Mig likar ej en sanstös wredes yra,
 En man bör wredgas, icke öfwerilas --
 Och konungen, som swärdet bär för folket,
 Rådfrågas bör: hans wisa bud wi worde,
 I stån ej här på allmänt ting och talen,
 I ären icke folket, uppror heter
 Allt utan Kungens, utan folkets wilja
 Appresa mordets blodiga baner.

E n a f F o l k e t.

Nej! wi må wänta tills de sig förökat
 Som hafwets sand och våra herrar blifwit:
 Nej! låt oss wänta tills de dödat oss
 Och våra arma barn och våra makar,
 Då kunna wi ju hämnas, käre wänner!

F o l k e.

När mjödet swäller uti hästig gäsning

Och öfver gyllne hornets bråddar fraggas,
 Då blir du ruswild, om du deraf dricker,
 Och tumlar full, och gör sen hwad du ångrar.
 Men får det sätta sig, och gummlet sjunka,
 Och du det gjuter så i dryckeshornet,
 Då blänker det så klart mot rena guldets,
 Och menstrar, stärker wäldigt den som dricker.
 Så modet öf. Det klarnar om det hwilar,
 Och fast det icke rusar, tånder kraften.
 Är det en man, som blott i hettans stund
 Har mod och drift, och intet med besinning?
 Ju längre molnet skockar sig och svartnar,
 Desz starkare blir thordön, då den kommer.
 Det går ej an, att sjelfwa brott begå,
 Just då wi rusta öf att brottet straffa.
 Wäl minnes jag, att Gautbert wi fördrefwo
 Och Richard dräpo; ty de onda woro,
 Och woro blotta främlingar i landet.
 Men Biskopen Ansgarius är här
 Som sändebud från Kejsaren i Franken
 Till Konung Olof, och hans skyddsbref har.
 Han efter folkträtt ej angripas kan;
 Men höras först och sedan öppet dömmas.
 Nu will jag hos Kung Olof så bedrifwa,
 Att han med sina munkar och de andra,
 Som nya läran här med tro annammat,
 Till nästa ting må sännas inför folket.

Då wisje wi de arga männer twinga
 Att fly ur staden och ur hela landet,
 Att sina kyrkor rifwa, eller dråpas.

En del af folket skingrar sig åt olika håll,
 bland de stillastående höres ett starkt mummel.

I knoten så, mitt tal lär ej behaga.
 Ja! duger icke Folkets råd för eder,
 Så wäljen eder då en bättre Lagman,
 Som mera smeker edra wilda lustar,
 Som låter eder fritt er sjelfwa glömma.
 Jag tror, att hånden sjelf bör helig wara,
 Att mord och hämd ej alltid är det samma,
 Jag tror att säkrare wi målet hinna
 Med lugnets styrka än med hettans irrbloß.
 Dock will jag stäfwon willigt nedervägga,
 Om Folket tycker, att jag illa råder,
 Och lemna domarsätet, der jag sutit
 I många år, och fört Allmogens talan
 På swära ting, för trenne Sweakungar.
 Med gullwigt ej jag mina ord kan wäga,
 Biott rent och oförstaldt min mestling säga,
 Och hwad jag talat ut med redligt mod,
 Jag gerna will besegla med mitt blod.

S I D U R.

Ditt råd är godt: fast långsamt, är det säkert.

E n B o n d e.

Du bliv wår Lagman, som du warit hafwer.

Din wisshet kånne wi, och lyde gerna;
 Ty folkets man war alltid Lagman Folke.

E n a n n a n

Till nästa Ting wi måge mangrant samlas.

F o l k e.

Budkaflar kalla er, då Rungen bjuder:

D I d u r. (till Folket)

Urtiraa högmålsting, så fort som möjligt!

De församlade hwimla om hwars
 andra, och åtskiljas under ett
 bredigt, småningom aftagande
 forl: Oldur stadnar och ser ef-
 ter-dem.

Folk! mina faders söner! tidens smitta
 Har fattat eder, slagit er med blindhet;
 Och stultit kraften ut ur edra hjertan:
 All samdrägt flyktad är, och spillet går
 Kring Swea rike ren med lömska steg:
 Du står på grafwens brädd, mitt fosterland!
 Må jag då före dig i grafwen komma!

han går långsamt bort:

4. Uppträdet.

Medansför kullen, på hwilken de Christnas Kapell
 ligger, hwars hwälfdö port står till hälften öppen.

A l r i k. (sätter sig på en sten.)

Är jag utforad till att Gudar hämnas,

Att föra ut det hårda ödets domar,
 Så blir min ära dyrköpt. Ödet tiger
 När des bestända offer fallit hafwer,
 Och drar sin starka jernhand så tillbaka,
 Som höll des kämpe uppe under striden,
 Och Gudar le åt mig, då jag dem blotat
 Allt skönt och stort, som jorden bär, till offer;
 Och så bönande min fromma iswer,
 De sända ned en liten tjensteande,
 Att mig till brud, som öfverallt mig följer,
 Och högt mig älskar, smyger sig intill mig,
 Tar mig så hårdt i famn och hjertat höljer
 Med heras kyskars glöd, och heter *A n g e r*.
 Då spänner jag min rustning kringom lifwet
 Och går till kamp mot Ödet, slår det neder,
 Och stormar Gudars sifwerport, och vräker
 Från sina stolar Walhalls grymma gudar,
 Och sedan döer från ånger och från allt,
 Det blir en wåldig död, en åkra död,
 Så god, att intet lif den öfwerwäger. —

Erkebiskopen kommer ur Kapellet.

Det blir derwid: en blirt och allt är gjort,
 Jag hugger Christenhetens huswud af,
 Och lemmarna förgöra sen sig sjelfwa.
 Du darrar, hand! det har du förr ej gjort,
 Då du med swärdet kluswit hårda hjelmnar.
 War stark!

5. Uppträdet.

Alrik lyftet swärdet öfver Ansgarius,
som nedkommit af höjden, men hejdar sig wid äj-
nen af Winnuans med döda bara-
net, som framträder från en annan sida.

Alrik.

Nu blef jag åter mild: Der modren
Med döda barnet, måste friden wara
han aflägnat sig.

Winnuans.

Barnet gick i rosenlund
Leende om aftenstund,
Slumrade på blomstertuswan.
Kjusalf smekte barnets kind
Med de hvita vingars vind
Uppå blomstertuswan.

Dem i gröna gräset låg
Lurande på gossen såg,
Som en höf på lilla duswans
Kröp och kröp i barmen in
Etal i hjertat gadden sin
Uppå blomstertuswan.

Kjusalf gret och liten sof,
Moder gret och liten sof,
Låren rinner, hjertat blöder;
När som moder gråter så,
Liten sofwer tungt ändå,
Då är liten döder.

Se barnet, som du låtit mörda, Biskop!
Kan du ej wäcka det, så dräp ock mig!

A n s g a r i u s.

Ej så, o qwinna! jag twär mina händer,
Oskyldig är jag, klaga mig ej an,
We mig, om blodskuld läg uppå mitt hjerta.

Q w i n n a n.

Med denna ed du swär dig icke fri;
Ty man kan mörda utan swärd och spjut;
Och du kan wåra mördare ända,
Fast intet gjutet blod emot dig vittnar.
Du wet det wål, att en af dina Munkar
På din befallning döpt ihjäl mitt barn.
Han ryckte det upp ur sin söta sömn,
Nedsänkte det i kalla wattenets djup
Och dränkte der mitt lifs lycksalighet.
O we! — han döpas skulle, wackert dop!
Så fastligt, att den hela wida werlden
Wid blotta tankan må förssenad blifwa.

A n s g a r i u s.

Deruppe bor min domare, han ser
Mitt hjertas innersta, han wet min oskuld,
Och slår med rättwis hand den nidings hufwud,
Som under heligt sten, som Herrans Prest,
Den förste Riddaren

Gör Satans tjenst. Guds wrede öfwer honom!
 Så återstod af alla mina forger,
 Den bittraste, att mina egna bröder
 Förneka mig, och grusligen förderfwa
 De långa årens ännu spåda frukter,
 Och gjuta gift i ordets förslingsblommor.
 Du är bedragen, moder! grymt bedragen.

Q w i n n a n.

Ja! grymt bedragen på min Iesnads hopp —
 Och du har röfwat det, du hala igel!

efter ett uppehåll

Bli du ej wred, bli du ej wild ännu,
 Så tror jag, att den stygga munken ljugit.

A n s g a r i u s.

Så argt har ingen ljugit under solen,
 Och kunde du, som Gud, mig genomskåda,
 Du gret tillbaka alla onda ord
 Som öfwer mig från dina läppar flutit;
 Men du är Moder, en förkrosad moder,
 Jag lider med dig, jag förläter dig.

Q w i n n a n.

Hit kom jag att dig häftigt öfwerfalla
 Med wredens ord, att reta dig emot mig;
 Ty jag war säker, att ditt hjertas ondskas
 Uppå ditt anlet skulle skrifwen stå, jag trodde

Ditt öga argt, som en förgiftad pil,
 Men jag bedrog mig, dina blida blickar,
 Din klara panna, och ditt stilla tal
 Afväpnade mig snart, min tunga bundo.
 Jag läser ömhet genom ögats tårar:
 Ditt hela väsende är lugn och frid,
 En sådan man kan icke barnen hata.

A n s g a r i u s.

Jag älskar barn och deras fromma hjertan,
 Och deras oskuld är min lust och fröjd.
 Din vändan er till barn, är min predikan;
 Det heliga är ungt och åldras aldrig,
 Och barnet är Guds helgedom på jorden.
 Och skulle jag ej älska dessa små,
 Då stelf den Gud jag dyrkar och bekänner
 War barn och låg invid en moders bröst,
 Som det du der i dina armar håller.

D w i n n a n.

Han lefde wäl; du wet, att mitt är döpt.

A n s g ä r i u s.

Han led och döden: döden blef hans lif,
 Han uppstod åter såsom lifwets Konung.
 Han har försökt, hwad lifwet äger ledt
 Och lust, hwad dödens stund är swår och bitter;
 Derföre hand han döden, bröt des wälde,

Och sitter nu på härlighetens stol,
 Och knyter jordelifwets brusina länk
 Med ewighetens rosenband tillsammans,
 Så mildt och stilla, att wi det ej känna?
 Och will du weta hwad han heter, qwinna?
 Hans namn är Ewig Ungdom, Ewig Kärlek.

Q w i n n a n.

Jag wille gerna tro uppå din Gud.

A n s g a r i u s.

Tron är en lilja: hon är himlens dotter.
 Den högste sår osynligt öfwer ången,
 Tyft gro hans frön i ljunna jordens famn,
 Och liljorna stå fagra upp och glänsa.
 Men när Han sådde, ingen dödlig wet;
 Håll hjertat rent, din ofskulds hopp förwara,
 Så kommer tron från höjden.

Q w i n n a n.

Wäntans tid

Är kort; ty jag är redan wigd wid döden.
 Den swarta Munken war för grym: han släkte
 I kalla wattnet lifwets klara fackla:
 Jag går i mörker utan ljus och famlar.

A n s g a r i u s.

Ej släckt är ögats ljus: det blundar blott.

Q w i n n a n.

Lägg handen här: han är ju kall som is.

Lägg lifwets hand på dödens marmorbild,
Den kyles förr till döds än sömnen wiker,
Och dära mig ej mer med hoppets löften. —

U n s g a r i u s.

Min Herras hand kan lena dödens is:
Du får din älskling ur hans helga hand
En gång så warm och rosenfärgad åter.

han lägger handen på barnet.
Det slår upp ögonen och lefwer.
Ansgarius höjer sina samman-
lagda händer mot himmelen.

Du Ewigel! din tjenare så nära? —

Jag lofwar Dig, jag fruktar och jag bäsvar.

han täcker sitt ansigte.

D w i n n a n.

Han lefwer — hjertat slår: jag irrar mig:
Jag drömmer eller dö, o, må jag dö,
Förrän min salighet förgår: du lefwer;
Se mig, mitt barn, se mig, jag är din moder,
Och dignar ned af glädje inför dig,
Du underlige man, och dig tillbeder:
Du är min Gud, du råder öfwer döden.

hon knäfaller för Ansgarius.

U n s g a r i u s.

Wij icke knå för mig: jag är ej Gud,
Hans ringa Prest, ett redskap för hans under;
Men han är när dig här på detta rummet,
Fall ned för honom, nedlägg för hans fötter

Din förstlingsgård af offer och af tårar.
 En sådan stund, som denna, får du aldrig
 Så skön, så helig och så rik på kärlek:
 Gud står framför dig med de öppna armar,
 Hans nådestrålar glans dig öfversvämmar;
 Och bön skall öppna hjertat, der de falla.

Q u i p p a n beder.

Under bönens tysta andakt
 gör Ansgarius korstecken öf-
 ver henne, och går sakta
 bort. Hon uppstår några
 ögonblick derefter.

Nu vill jag kysa dina händer, Fader!
 Hvad? borta är han, undan mig försvunnen,
 Om Gud ej tagit honom upp af jorden,
 Så vill jag gå till des jag honom finner,
 Framräcka dig, min dyre son, till honom;
 Ly du skall skåda den dig lifwet gaf,
 Och få wålsignelse ifrån hans mun,
 Att du en gång må öf hans namn wålsigna.
 Den samma moder, som kring staden gick
 I sorgens flud, och ropade om död,
 Skall nu i glädjens drägt, med ljusnad blick
 Förkunna lifwets ord och Herrans under,
 Och berg och stenar, dem min sorg ej rörde,
 De skola gråta med mig i min glädje.

6. U p p t r ä d e t.

M I R I K.

Med stilla gång jag detta rum beträder,
 Der än i gräset synas gudasår:
 Jag vördar Siaren, hans tal mig gläder,
 Hans underverk mig med beundran står: —
 Hvad glans det kommer af hans gyllne kläder,
 En ring af ljus omkring hans hufvud står:
 Min händ förmildrades af ordens blommor:
 Svärd! wid den mannen får du icke komma.

Walfader grånar: gudar ådras alla,
 Min barndoms trollring bräckt och dunklad är;
 De redan länge varit mig för kalla,
 Och värma jag i himmelen begär.
 Tungt lifwet blir, då hoppets stjernor falla,
 Och kronan ryckt ifrån dess hufvud är;
 Ty kämpen söker sig en sol i sriden,
 Och målet för sin handling utom tiden.

Min ungdomskraft i swärdets lekostunder
 Den Rese blef, som all min dyrkan tog:
 Den swel en gång, trots alla sina under,
 Och kärlek blef min gud, och kärlek dog:
 Nu går jag hemst i forna offerlunder
 Bland altaren dem ödet sönderflog.
 Hwar Gud jag tror, hwar ros jag rör, förwisnar?
 Hwar står den ewiga, som aldrig wisnar?

Har wäl från Hels swartklädda, dysfra dalar
 Guldockig Balder i sin glans uppstått,
 Trädt in igen i Walhalls ljusa salar
 Och soffensmanteln, kronan återfått?
 Midt denna aning själens grund hugswalar,
 D wore den ej röt och dimma blott!
 Jag wille gå på swärdsegg till hans möte
 Och som ett barn nedfalla i hans föte.

han går.

---

7. Uppträdet.

D i d u r s   S t u g a.

Dörren är i bakgrunden. Wapen hänga kring
 wäggarne. På eldstaden midt i rummet glimma
 några eldkol med matt sten, af hwilket den på en karm-
 stol slumrande D i d u r s anfigte upplyses. T h o r e
 och A r e inkomma med wed, den de lägga på elden,

T h o r e.

Så, Farfar! få wi nu din saga höra?

A r e.

Han sofwer wift.

T h o r e.

Jag undrar, om han blundar.

A r e.

Stör ej hans hwila, Thore! wänta litet!
 Han är så wacker, då han sofwer. Tyst!

T h o r e.

Om jag blott stryker Farfar löst på skägget,
Så vaknar han: det plår jag ofta göra,
Så smeker jag hans kinder, när han vaknat.
Han blir ej vred: du skall få se, det lyckas.

A r e.

Låt bli det, Thore!

Thore går fram till Oldur och lägger handen på hans haka. Are håller honom med all makt, då han, i fara att falla baklänges, griper hårdt om skägget. Oldur vaknar, och Thore, då han vill draga sig tillbaka, snasvar omkull på några wedträn.

O l d u r.

Hvem tog mig i skägget?

T h o r e.

Jag, Farfar!

O l d u r.

Will du något?

T h o r e.

Höra sagor —

Nu medan brasan brinner.

O l d u r.

Sätt dig, gose!

Den ej kan stå på benen, han må sitta.

T h o r e.

Att stå och springa, hör en gose till,
Du har ju sjeif förbjudit oss att sitta.

Nog kan jag stå, och starkare jag är
 Sin Ate, fast med swet han får omkull mig.

A t e. (som lagar om elden
 med ett gammalt spjut).

Om du är starkare, jag inte wet;
 Men att du ej så wäl kan lösa gåtor,
 Och binda not, och göra granna drakar,
 Det wet jag.

T h o r e.

Tutet duger oförsökt

De brottas. Ate will wärja
 sig med spjutet; men blix öfs
 werwunnen och faller.

D i d u r.

Du stilla, gossar!

T h o r e.

Jag fick spjutet, Ate!

Den gamla hjelmen, som på wäggen hänger,
 Fullrustad, full med spindlar, som du fått
 Af farfar, och ej bryr dig mycket om,
 Den skall jag winna af dig nästa gång.

A t e

Gästen kommer i mitt hus,
 Huset genom fönstret far,
 Wården blir i gästen qwar —
 Lyd mig gatan utan krus!

Om du är stark, så är jag slag, min bror?

S I d u r.

Gåttwis will Ane, stark will Thore wara;
 Dock båda lären I deri förlikas,
 Att jag för eder något må förtälja.
 Och efter jag i qväll är glad till sinnes,
 Och minnet leker för mig af min ungdom,
 Då jag i eder ser två trogna bilder
 Af forutidskraft och wisshet wåra upp,
 Att blifwa fosterlandets stöd och åra,
 Så will jag något underbart berätta,
 Till öfning för inbillning och förstånd,
 Som jag med wilja länge har förtegar.
 Min fader, då han hufvudhvit och gammal
 War worden såsom jag — då war jag gosse
 Wid edra år — tog mig i hand en qväll
 Och sade, "Oldur! jag är tröt att lesa,
 "Och samlas snart till mina faders ben.
 "Jag will se solen än en gång derute
 "Förän jag dör; led mig på berget upp!"
 Jag gjorde så: den gamle satte sig,
 Och njöt med fröjd den sköna qvällens wällust,
 Och bland de andra sagner, han förtalade,
 Dem redan jag i arf er anførtrott,
 Kom fram till slutet denna dunkla saga:

"Högt i Norden låg en härlig borg på en Klippa.
 Långt såg man derifrån öfwer land och sjö: berg och

fullar och betornade borgar lågo rundt omkring såsom Rydkungar under den höga klippans borg. I den war en sal, som war ståtligen inredd. Desz tak hvarfde sig som en blå himmel, och fyra upprätta björnar af guld stödde desz hörn.

Måttig och stor war den Konung, som der rådde. Staliga kämpar i harnesk omgäfwö honom. De word glade och drucko. Skalder med gullharpor söngo om kämparnas bragder. Dro het en af dem.

Sielf satt den höge Konungen på en bildprydd silfversjol. I jern war han klädd, så blankt som hafwet då det är lugnt, hjesan omslötts af en skön stormhatt, och hwitt slöt skägget i wägor öfwer brynjan. Han war blek af ålder i sitt anlete; men kraftiga drag fattades icke. En stor gyllne tafel höll han i den wänstra handen: ett swärd war griffel i den högra.

Och han tålsde runor. I en blå ormflang, som slingrade sig i konstiga bugter kring tafelan, ristade han sköna, måttiga runor, en för hwarje segerdag, börjandes wid ormens fjert, och allt framåt skallen. När Solens wagn rullade ned i wester, och glansen af desz guld låg på wattenet som ett glöddande skum, förenande himmel och haf, i hwilket hwita Swanor badande stögo upp och neder, när kämparne kommo hem med seger, då skref han en runa, och sången ljöd wid harpors klang i borgen.

Natten kom. Då sken den nysfurna runan, och det war som om dagen.

Stren runno och Ormen war fullskrefwen. Musna sutto Kämparne, då de hēnkommit med seger om qwälten; ty Kungen skref ingen runa. Då steg Dro fram och frågade:

”Kunfader! är du dödd?”

Men Kungen log sorgligt. Alla wāntade mörker om natten; ty de trodde Solen skulle gå ned. Men Solen kom högre, och wille icke ned. Hon kom närma-
re borgen. Kungen wille skrifa; men han kunde icke mera. Borgens port flög upp, Kämparna skälde. Dro
qwad:

Blek sitter Kungen,
Blekare runan.
Ho kan mig säga
Hwad Kunfader wäller?
Harpan är stum,
Och strångarna darra,
Dro will dö.

Solen kom strålände genom porten. Då brann borgen i ljus, och Kämparne skylde sina ansigten. Som-
lige knotade, somlige knäbölo. Men skenet mildrades,
och en skön Jungfru i hwhita kläder framskimrade ur den
mer och mer hwhitnande glansen, hwhars yttersta strålar
blott woro heta och röda. Ett underskönt barn satt på

des arm och slågtade med en palmqvist glansen från Jungfruns ansigte.

Den gamle Konungen sade: "Pilt, hvad heter du, och hwadan är du kommen?"

Jungfrun sade: "Hit är kommen Konungen af Österland."

Då sade Konungen i Nordanfä'n: "Spåd är du att wara Konung. Will du ej sitta hos mig, och se mina runor?"

Konungen af Österlandet sade: "Jag will sitta hos dig." Och han såg på den runfulla taflan; ty Jungfrun satte honom i den gamles knå.

"Sköna äro dina runor; men en fattas. Ingen medelruna synes här wara. Will du, så gräfwer jag dig en, Konung!"

Det bejakade Konungen och piltten ristade med den klara ändan af sitt finger midt på taflan, och guldet smälte undan då han skref.

Och det war en Blodruna. Hon såg ut som en utsprucken ros, eller ett tveffuret, blödande sår.

Men då war det underligt att se, huru de andra runor började krypa och gå, liksom fruktade de den nya, och slogos inbördes. In skötos de samman, än lupo de ut åt olika håll, och rusade åter ihop, att det slamrade hårdt i salen. In gingo de parwis rundt kring brädden,

och den främste steg tillbaka, att de alla rämlade. Men snart fattade de hwarandra, gingo i wägor upp och ned, och blefwo till fjäll. Ormen slingrade sig, och gapade mot blodrunan. De föllo båda till golfwet, lösnande från taflan och kämpade. Då ryste alla som i salen woro; men Wiltu log.

Taflan svartnade, och då den gamle Konungen, som nu blef ett mörket benrangel, lopp neder i jorden, föll hon doft öfwer honom som en liksten, der ännu hålor syntes efter de borelapna runorna. Blodrunan wärte och Konungen af Österlandet satte den på sitt bröst. Ormen och han kämpade.

Då reste sig alla kämparne, somlige för Ormen, somlige för Konungen. Jorden skalf wid det wäldiga slaget. Hjeltar föllo, och af deras blod wärte rosor upp, och snart blef den wida salen som en blomstergård. Och den sanna Jungfru gret. Ormen böljade sig, förfärligt skramlade des fjäll, och han rusade med dubbel kraft mot konungen af Österland — — —”

Här tyfnade min faders mätta röst,
Hans hufvud sänk, det war förbi med honom,
Och gåtans myckel tog han med i högen,
Liksom des slut. Mörk är den, och mitt lif
Har icke hunnit till, att den förklara.

Måhända finnen I dess mycket, barn!
Ty tiden tyder mycket.

A r e.

Hu, jag ryser,

Den grymma Ormen —

L h o r e.

Är du rädd för tankan,
Hvad skall du varit, om du honom skådat?
Du är ju slug; förklara farfars Saga!

A r e.

Jag tror att Ormen vann.

L h o r e.

Jag tror tvertom:

Den som så mäktig runa skrifwa kunde,
Blef ej af några etterormar biten.

D I d u r.

De gamle, som i Sagans helgedom
Sovigde varit, ligga i det tysta;
Men spørjas torde någon gång i werlden,
Hwarthän betydelsen kan rigtad vara.
E t säger jag: hvad som af ålder varit
Är heligt, barn! må ingen gåcka det!
Barn få ej leka med den heta elden,
Först lära runors språk, förn de dem skrifwa.
Rör nu upp elden der! Det blifwer mörkt.

8. Upptrådet.

De samme. A r i k.

A r i k.

Mörkt är wäl här; men mörkare är ute.
 Wäl står sig den, som står wid brasan sitta,
 Och slumra sakta wid dess milda värme;
 Men den som ute går i swarta qwällen,
 Kunt sölande, och ingen lycka äger,
 Och icke finner, efter sjäens fackla
 Har brunnit ut, den står sig sämre, den.

S i d u r.

Hwad söker du i qwäll? hwi har du icke
 I stilla samqwäm här ibland oss sutit?
 En man har dagen särt, för att arbeta,
 Och finna hwad han äskar och behöfver,
 Och dagen är så lång att den förslår.
 När aften kommer, skall han hemma blifwa,
 Och öwertänka hwad han gjort om dagen,
 Upplösa handlingen och verksamheten
 I lustligt minne och i ädel hvila.
 Det väntar ej i mörkret ute trefwa.

A r i k.

Men om hans handling då är mörkrets handling,
 Om Solen honom styr, och han styr solen,
 Då går han helst om natten, will jag tro.
 Den förste Riddaren. 6.

D I D U R.

Stått så. Nu hör jag wål, att du ej menar
 Dig sjelf med denna bild, du är ej någon
 Nattwandrare. Dndt trifwes bäst i natten.
 Du war ju alltid solens wån och dagens,
 En ädel mandoms blomman, som sig wände
 Mot husets ursprung, hwart det skrida måtte,
 Som hellst utgjöt sitt doft i solens sten,
 Och blomstrade insupande dess strålar.
 Det mörka, kalla har du aldrig älskat,
 Din rena kämpesjäl liksom en spegel
 Har fattat upp hwar husets bild begärlig,
 Och återkastat den mer klar och härlig.

A L R I K.

Så war det fordom. Allt förändrar sig:
 Man blifwer äldre med hwar dag man lefwer,
 Och sårre: allt det wet du nog, min Fader!
 Så äfwen jag: nu ger jag sol på båten,
 Och lider illa nog den bleka månan,
 Som sitter likt ett snällt, nyfiken öga,
 Och will bespeja mig, när som jag wandrar
 På sporrjagt rundtomkring i nattens timmar.
 Det är ju hårdt, att, då all jorden sofwer,
 Och menniskorna lyftat se och höra,
 En stackars man ej kan få gå i fred,
 Och göra hwad han will i hemlighet.
 Då gapar månan ned, och will mig sluka

Med sina blanka blickar, och jag måste
 Gå hem igen med oförrättad gerning,
 Din icke ett barmhertigt moln vill komma
 Och sluta himlawäktarns ögonlock.
 Det är förfräckligt, det, att jord och himmel
 Förenat sig, att skiftewis mig plåga.

D I D U R.

Med undran hör jag, Ulrik! dina ord;
 Ly såsom lusten blå från dimmans dunkel
 Så skiljer du dig från dig sjelf, min Sou!
 Och outgrundlig är mig din förvandling.

U R I K.

Jag trodde dock, jag gjort mig nog begriplig;
 Men om du ej vill fatta ordens mening,
 Så vill jag väcka dig med detta tillägg:
 Som du har gjort mig, Fader! sådan är jag.

D I D U R.

Wid Dden, Ulrik! sådan är du icke:
 Ditt Kämpersprung du i qväll förnekas.

U R I K.

So, just i qväll är jag din rena afbitd,
 Du gamle, gråa Gubbe! jag vill blod,
 Och derpå kännes ulfwens ulfwanssprung.
 Och för att wisa dig, att jag dig älskar
 Och ättar eden, jag inför dig swor,
 Så vill jag blota åt de gamla gudar

Här inne, nu, i denna stund: hur hårligt?
 Vid blodets rop och lågans höga fladder,
 De skola wakna, ruska sig och lukta:
 Nog will jag wäcka dem, det lofwar jag,
 Så wida någonsin de lif besutit;
 Men slumra de igen, det bryr mig icke;
 Och intet offer mer dem återwäcker.

(Han fattar Are och Thore, och leder
 dem fram till Odur)

Osskyldigt blod är Asarna behagligt:
 Här äro twenne unga lamn, min Fader!
 Som nu så stilla gå i bet och tiga;
 Men få de ären på sig, kommer sweket
 I hjertat, och om ej min blick bedrager,
 Så blifwa de en dag, förrän du tror,
 Ett par wädurar, som sin herde stån a.
 Nu tro de Thor och Oden, Frey och Freja
 Och kunna räkna upp på sina singlar
 Den långa raden af de gamla gudar;
 Men, ser du, ungdomskraften växer till,
 Och will ej alltid bo i barnets lunda.
 De wilja en gång tänka, dessa barn,
 På egen hand, och då är det förbi:
 De gå ifrån din tro, då du är död.
 Nu innan än en sådan giftig slägt
 Fördunklat själens himmelsklara yta,
 Så brytom wi det spåda lifwets stängel,

Inför de mäktiga i Gudhem bo,
 Och bringom dem det söta blomsterparet,
 Att jag må blifwa fri ifrån min ed,
 Och bästa ämnet för den onda tidens
 Drena låga är ur vägen röjdt.

han drar swärdet.

Rnåbójen, barn! nu wandren I till Oden.
 Jag ser, I båfwen ej för sista resan.
 Grift mod, ren blick ännu i dödens timma,
 Och upprätt hufwud, karlasfärg på kinden,
 Det är en Swears sed, att så se ut.
 Wak upp i Wathall, öppna silfwerporten,
 Twå gudabarn dig gästa, store Oden!

han lyfter swärdet.

A r e.

Släpp mig, jag will ej dö.

T h o r e.

Dö, men ej slagas:

Jag will wäl slås med dig om lifwet, Alrik!

D I d u r.

I Gudars namn! dig hejda, wilde yngling!

han will rycka barnen från Alrik.

Min ålders glädje, fosterlandets hopp,
 Will du förgöra — och du är min son? —

A l r i k.

Sa! som en trogen son jag för dig står;

Du har ju sändt mig ut med swärd i hand
 Att döda fränder som från Asars lära
 Affalla först — men grymnare det är
 Att först dem lära snärjas in i willor,
 Och lömskt förgöra dem wid målets gräns.
 Nej, Odur! det är segt: uppriktigt handla;
 Att öppet slå ettusende ihjäl
 Är ej så grymt som att ett enda lif
 Med swet och tussier utur kroppen stjåla.
 Upp! dödom allt hwad lif och anda har,
 Af Odurs slägt: jag will ej gömma mig,
 Men modigt följa dem i döden: Sedan
 Kan du med trygghet lefwa, säker dö.
 Men om, när du inträder i Walhalla
 Du blotta hjesa och ditt silfverslägg
 Har något rodnat, om du släcker golfwet,
 Och Odens kämpar wända sig ifrån dig,
 Skyll ej på mig: du har det sjelf så welat.

O d u r.

Son! grymme Son! wid hwart af dina ord,
 Jag döer en gång: — Hwad will du desä barn?
 O, hörde du den forsens wilda dån
 Som brusar här, en ström af samma källa,
 Ur hwilkens djup ditt eget lif har utgått —
 Då släppte du ditt swärd, och blefwe mild.

A r e

Nåd, nåd!

D i d u r.

Stöt neder mig, slå ned din Faber!
Mitt blod och deras komme öfwer dig,
Det är din broders barn —

han rifwer sina kläder

D, we!, hwad fasa!

Min Son en Ulf; mitt hus en mördarkula.

L h o r e.

Lag mig i famn, och kyss mig först en gång,
Jag will ej att du dödar mig af wrede,
Och sedan skall jag ej för slaget blinka.

A l r i k.

Man rår ej för, att man ej är af sten:
Jag wet ej till mig mer — kom i min famn,
Du ock — jag kysser er — förlåten Ulrik!

han kysser barnen.

D i d u r.

omfamnar Ulrik.

Min är du åter, ja, du är min Son,
Du tänkte aldrig mörda dessa små,
Du wille profwa mig; nu är allt godt:
Förbannelsen hann ej från mina läppar.

A r i f.

räcker swärdet åt honom.

Tag åter detta, då du wäl har funnit,
 Hvad wilddhet ligger i det hemsta löfte,
 Du lockade derute af min mun;
 Läs mig den swardom, som så hårdt mig trycker,
 Och låt mig hämnas dig på annat sätt.
 Räck mig din hand derpå, med du är warm,
 Och låt ej menfligheten åter kallna!

D i d u r.

Mig fresia dina ord; men framför allt
 Gå gudars rätt och Nornans wisa domar,
 Hvad engång swuret är, går ej tillbaka,
 Så wist som strömmen ej går uppför klippan.
 Skulden helig är; men, mina barn!
 Om I förgåten mina ord och läror,
 Och löpen blindt från gudar och från minnen
 I en förderflig nyhets lömska famn,
 Då står min hämnare med swärdet der.

Gosarne draga sig sakta undan.

Det är min kärlek, som det ordet säger.

han winkar dem till sig. A r e
 döljer sitt hufwud i hans knä,
 Thore ser ständt på honom.

A r i f.

Nej! du får bedja dig en annan bödel
 Af gudarna: jag drager ej mitt swärd

Mot dessa barnen mera: det är wist.
 För mig de gerna skola lif och tro
 Ofredade behålla och besitta. —
 Du will då icke swärdet återtaga?
 Jag får ej bringa dig en annan händ —
 Är du ej nöjd med annat blod än eget?

S I D U R.

All annan händ är intet, våtar intet:
 Blott den du swor, kan rädda fosterlandet.
 Det är min tröst, som trogna, samma Ewear,
 Sin bana skola de till målet wandra,
 Och faste stå wid sina faders tro
 Som bryggans pelare i Mälarns djup
 Emellan Udelsö och Björkö stränder —
 Förwara swärdet; glöm ej löftet, Ulrik!

U L R I K.

Hårdnackade! jag minnes hwad jag swor,
 Att detta swärd skall genombåra den,
 Som först af Eldurs slägt på Christus tror
 Och blifwer döpt; men dessa barnen döda
 Det har jag aldrig swurit, och hwem wet
 Hwem denne förste blir? Nog af, war trygg;
 Jag bär mitt helfwete, tills stunden kommer.
 Du långre, fader! jag dig här betraktar,
 Så liknar du allt mer en dunkel wålnad,
 Som spökar lefwande, som glömt att dö,

Och icke mera wet hvad tiden lider,
 Ty han har rymt ifrån dig. Du står kvar
 Af månan genomlyst i egen graf,
 Det enda tiden öfrigt dig har lemnat,
 Och kan ej skugga kasta; ty du är
 En skugga sjelf. Nu måste jag härut;
 Ty örnens wingar susa på min hjälm,
 Och andra röster ropa mig. Farväl!

(han går.)

Elden förkolnar. Oldur sitter med
 barnen omkring sig, i djup tystnad.

Täckelset faller.

Tredje Hufwudstrycket.

Björkd.

1. Uppträdet.

Gata i staden.

Clemens med en bibel. Två Kämpar.

Första Kämpen.

Så, Mann!

Clemens.

Min Wån, jag har ej tid att stadna:

Första Kämpen, griper honom.
Håll, säger jag. Godt folk plår icke fly,
En tjuf, en skålm blott, springer, då han ropas.
Hwårt ännar du dig hän med silfwerkrinet?
Har du ej fullit det? Jag tror ej Christna.
Läs wackert opp; ty är det silfwer utan,
Så har det utan twifwel guld i munnen.

Clemens.

Nej! nej! så samnt jag syndar! — intet skrin;
Men guld det innansför är äkta klart,
Fast du desß klarhet icke fatta måttar.

Andra Kämpen.

Läs opp!

Clemens.

Jag har ej tid.

Första Rämpen.

med handen på svärdskafeveln.

Öd, eller öppna!

C l e m e n t.

öppnar silfverbibeln.

Vent blänker guldet här, dock ej för eder:
Med händer vinnas det ej, och ej med svärd,
Långt mindre med ett ryttarord: man slår sig
På kämpavis ej in i himmetriket.

Förste Rämpen. öppnar boken
Hwad lustig brokighet! se på, hur rödt
Dy blått och guld och alla granna färger,
I sällsam blandning, hvimla om hvarannan,
Som sjelfwa Bisrost låg på hvita bladet.
Här står ju Brage sjelf med gyllne harpan,
Der Thor, med portarna wid Totunhem
På ryggen; se, der har han Midgårdssormen,
Will slita upp des gap med gudastyrka.
Nu kommer Balhalls sal, så hög och präktig;
Der ser man Husastakan stå på bordet
Med gyllne armar, jämte mjödets kärl,
Och Odin sjelf, i djupa tankar sänkt
I gullskrud och med bröstslapp, hölj af perlor.
Han pekar upp med handen: tom är salen.
Ja, ja! tom är han: Oden pekar upp —

Hwad är wäl u p p i Walhall? Gudars säte
 Är älråhögst: det här sig ej, min Wän!
 Hwar har du fått den underfulla boken?

C L e m e n s.

Jag har den skrifwit, och jag har den målat.

F ö r s t a K ä m p e n.

Jag köper den.

C L e m e n s.

Mitt lif får du på köpet.

F ö r s t a K ä m p e n.

Jag byter med dig: will du hafwa guld? —

C L e m e n s.

Guld? ej för guld jag inom dunkla cellen
 Har wakat natterid wid lampans sten,
 För att få måla dessa underbilder.
 För guld jag ej den halfwa natten bedt,
 Och halfwa natten utbredt här i färger
 På pergamenter ödöens dyra frukter.
 Guld ger ej åter hellsans ferna styrka,
 Som smälte bort i wala och i faska.
 Jag nedlagt här mitt hjertas helgedom,
 Min tro, mitt lif: det kan ej så betalas.

F ö r s t e K ä m p e n.

Hwad will du då att jag dig ger i byte?

C L e m e n s.

Ditt swärd.

Första Kampen.

Mitt swärd? tro icke det, min gubbe!
 Min trogne följeslagare i lifwet,
 Mitt ljus i mörkret, och mitt värn i striden,
 Först med min sista blodtår får du det.

E l e m e n s.

Du älskar swärdet, jag min bok. Hwi vill du
 Beröfwa mig det käraste jag äger,
 Då sjelf du ej din skatt ombära kan?
 Så är min lära: du skall sjelf försaka,
 Om du försakelse af andra fordrar.

U n d r a K ä m p e n.

Holf! bry dig ej om munken och hans bok.

Första Kampen.

Dröj litet! någor wackerer kommer här:
 Se Balder, hwar han ligger bled och död,
 Och Nanna står wid bären stum och gråter.
 Mig tyckes werlden död: så tytt och kallt
 Är allt omkring den fallna gudasonen.
 Du målar bra.

E l e m e n s.

Din tydning jag ej lider.

Gif hit min bok, des höga föremål
 Ohelgas af din hedniska förklaring.

U n d r a K ä m p e n.

Jag tror dig ej: jag fruktar att du herar.

C l e m e n s.

Tro hvad du vill: din tro är slät ännu.

A n d r a R å m p e n.

Jag nåpser dig för detta ordet, Prest!
han hugger efter Clemens.

C l e m e n s.

Hjelp, Jesu!

F ö r s t a R å m p e n.

Styr dig, broder! Folke kommer.

---

2. U p p t r ä d e t.

D e s a m m e. O l d u r. F o l k e. Lagman.

F o l k e.

Ej wäld! stick swärdet in! Frid bjuder jag.

A n d r a R å m p e n.

En svartkonstmakare bör döden dö:

Han häder gudarna. Se, hvilka bilder!

F o l k e.

Gack nu i fred och ro, du Christne man!

Ditt lif är fritt; men boken jag behåller:

Den synes underlig för mina ögon.

Då jag den granskat får du boken åter,

Om den från svek och trolldom fri befinnes.

E l e m e n s.

Kansaka! Herren öppne dina ögon
 Att du må fetra hvad den inneslater!
 Jag tror ditt löfte och förblifwer trygg,
 Ty ingen trollbild eller ord du finner,
 Om du i ewighet den genomfeler.
 Jag lånar dig min skatt; men wårda den
 För släck och men!

F o l k e.

Så noga som mitt äga.
 Clemens går.

A n d r a K ä m p e n.

til den första

Här saknar ingen öf: wi gå wår wäg.

F ö r s t a K ä m p e n.

Då rofwet fallit wäl i jägaras händer,
 Må stöfwarn löpa hwart han will och gitter.

D e g å.

D i d u r.

Nu will jag att du lemnar mig i dag
 Den siffwerboken, att jag må förminna
 Des innehåll. Jag är i runors tecken
 Och andra simebilder wäl försaren.
 Förhända ligger här med klara ord
 De Christiåns dödsdom tydeligen skrefwen.

F o l k e. ger honom bibelnt:

Gör så; jag känner din förfarenhet:
 Och tiden lider till den stora dagen,
 Då dödens eller lifwets lott skall dragas,
 Och hwart bewis mot fienden är dyrbart.
 Nu brusa högt de unga Swears sinnen,
 Nu reser mannen sig, nu slapplar gubben
 Från sätet upp, af iswer häftigt grepen.
 Hwar en will se den stora kampens utgång:
 Det blir ej wanlig strid, då man mot man,
 Och här mot här går fram med mod och styrka;
 Dsynliga och höga gudamakter
 Medstiga nu på jorden för att brottas:
 Gud går mot gud: det blir en gräslig fejd,
 Och wi som gå och söka om hwarandra
 Bli werktug blott för våra Gudars råd.
 Öf egnar stå som berg der de öf ställa,
 Och styr öf segren, som jag ej förmodar,
 Som berg wi falla på den onda skaran,
 Alt de med öf förgås, som öf besegrat.

D I D U R.

Wi böre handla, såsom fria männer,
 Och ware stöd hweim som det will och kan!
 Jag skall ännu, i mina gråa dagar,
 Qwarhålla kraftens sista slågt i bröstet,
 Och känner wäl, att när den rusar ut,

Så tar den med sig lifwets puf i flykten,
 Så skola klaga på min graf: den gamle
 Har ingen, som will följa sig i döden,
 Och jag får ensamt dö, som jag har lefwat!
 Men som ett snöfjäll, med sin hwita hjesa,
 Ser resligt, trotsande, mot middagsölen,
 Och dock förtäres långsamt af dess strålar,
 Och löses upp i strida wattenfloder,
 Som gjuta fruktbarhet i ång och dal,
 Så skall ock jag af tidens brand upplöfas;
 Och af den dunna, deri jag förwandlas,
 Skall rinna merg i fosterjordens barn.

F o l k e.

Din hjetteson, den härliga, den unga,
 Skall i sin faders fotspår wärdigt tråda:
 På honom hwilar hela landets hopp,
 Han är vår källa ungdoms dyra krona.
 Med honom äge wi vår seger gifwen;
 Ty ingen nyhetslära rotas kan,
 Då ungdomsläget stöter den ifrån sig;
 Men om med makt den allt ungdomligt fattas,
 Om själf den lif och friskhet inne äger,
 Förgäfwes sträfwa då de gamla männer,
 Att bygga dammar för dess klara stod;
 Hon bryter handen, öfwerswämmar jorden

D I D U R.

Jag minns den tid, då Oldur war för Alrið
 Ett heligt efterdöme, wärdt att följäs,
 Då ärens wisshet öfwade sin makt
 På gossens öppna, men dock stora, hjerta.
 Allt mer han växer nu ifrån sin fader:
 Han går sin egen wäg, och jag går min.
 Wäl öf om våra bandr sammanslöta,
 Förran den ena förbi målet irrat.

F Ö L L E.

Du talar annorlunda nu än förr,
 Och mycket wigtigt lärer förelupit
 Emellan eder: detta rör mig ej;
 Men hwad jag redan hört, mig mera gläder,
 Att om han geet i of, och lydde blindt
 De gamlas råd, och sjelf ej wilja ägde.
 Låt honom gå sin gäng, han känner sig:
 Hwad äldren fruktar, är en lek för ungdom;
 Och tro mig, han går fortare än wi.

D I D U R.

För fort, för fort. Han rasar, det är felet.
 Som gud han handlar, då det högsint mod
 Och kraft och drift för ögonblicket gäller.
 En Sätte lik han kämpa kan med Asar,
 Och det för intet: fordrar lång begrundning,
 Och tankan måste werka förran swärdet,

Om det ock gällde hans, ja, werldens lif,
 Han går i elden rakt, då nycken bjuder.
 Jag fruktar, han förstör hwad wi uppbygga.

F o l k e.

Det ligger något stort och outgrundligt
 I Alriks själ och lynne. Ho kan säga:
 Gå dit! åt honom, eller stadna här?
 Han är sitt eget öde, märk det wäl:
 När stunden nalkas, så skall Alrik stadna.

D i d u r.

Han är en storm. Widt öfwer haf och länder
 Han far, will rensa luften, men i farten
 Insuper sjelf, ur träst, från blomsterfält
 In giftiga, än hålsosamma ångor.
 Jag fruktar — och än har jag aldrig fruktat
 I otid — någon farlig etterpust
 Har han uppfångat re'n: han talar spottst
 Mot gudar, ler åt deras ålderdom,
 Will hafwa allting nytt, o stadna, yngling!
 Det har gått långt, då du det forna ratar;
 Och huru skulle den sin fader ära,
 Som anser alla gudarna för gamla?

F o l k e.

Förundras ej, om något sorgligt minne
 Alf bruten kärlek stundom honom griper,
 En tanke på hwad han för dig försakat

Kan hwåsa någon gång hans rena tunga,
 Till bittert skämt mot detta dunkla, gamla,
 För hwars försvar hans ungdoms helgedom
 Den sköna Hulda öfvergifwen blef.
 Blif icke wred; ty onda ord förderfwa
 Allt hwad wi wist beredt; war honom blid:
 Det stärker honom på hans hårda bana.

D I D U R.

Nu ser jag honom sällan. Ofta plågar
 Han hos Kung Olof wara, kommer sent
 Till hus, och ofta är han icke hemma
 På flera dagar: mången mulen qwål,
 Då stormen rasar, ser jag honom ro
 Med wildfint kraft en båt mot Aldersö,
 Att forsen såsom röt kring kölén hwirflar.
 Det såges att han långa natten sitter
 I Emunds hydda stum, som öde står.

F o l k e.

Han waknar nog, när drömmens mått är fullt.
 Må wäl! Mig kallar pligten till Kung Olof,
 Allt om vårt wärf, med honom öfverläggga.
 Budkastar måste skaras, sändas ut
 Ut alla kanter: flera rika bönder
 Än skola kallas: tinget stundar snart.
 Och medan jag mitt kall och öde följer,
 Så läser du din bok, och hämtar der

Ranhända Christendomens hemlighet,
Till goda sakens bättnad, när det gäller.

D I d u r.

Jag litat ej på Kungen: han är tyst,
Att Munkens pladder lånar han sitt öra;
Men folket siöta vågar han ej heller,
Och munnens falskhet kan han icke dölja
Med sina stora, röda knäsvelbärar.
Dit öga vake noga på hans steg!
Rist går omkring oss, ärlighet kan narras,
Och krig med tungan är ej Svears konst.
Derföre är det godt att kunna lägga
Sin sak i dagen straxt, och dristigt säga:
Sen, Ulfvar, swaren nu, och dömmen, Swear!
Folke går.

3. Uppträdet.

Himmelen mulnar. Ulfswäder.

D I d u r. A l r i k.

D I d u r.

Din ankomst fröjdar mig; ditt möte, son!
Är lyckosamt, ehvadan du må komma.
Du finner mig i qväll med swärd i hand,
Så godt och skarpt att jag ej byta wille
Med Atriks wapenskrud från topp till tå.

A l r i k.

Till enwig tyckes mig din stamma bjuda.
 Tro ej, att jag utmaningen beswarar.
 Slå ned mig, Oldur! fäll mig tyst i sanden
 Med dina dolba swärd: jag will ej knota;
 Men tacka dig; ty, hwad som mera är
 Än lif och blod, det har du redan tagit.
 Men reta mig, det bör du icke, Fader!

O l d u r.

Det ware långt ifrån mig. Kom, min Son!
 En lustig syn jag för din blick uppläter,
 Ett wittne, som med tusen munnar talar,
 Ett spjut, som sära kan med tusen uddar,
 Har jag eröfrat utan strid i dag.

wisar bibeln.

Här finns en brokig mängd af trolldomsbilder,
 Beswårjesser och leda hergestalter —
 De Christina Presters hufwudbok, der allt
 Äf deras sudda konst öf uppenbaras.
 Då jag för folket träder fram med denna,
 Skall stafwen brytas öfwer nya tron.
 Och ädran stängas, hwarur eid och mord
 Dhåmnade kring våra kuster flödat.

A l r i k.

Rät se ditt fynd: du gör mig undersam.

D I D U R.

Följ mig, min Son! wid brasans sten i qväll
 Wi wilje af mitt byte öf förnöja,
 Nu blåser kallt från sjön, och tordö'n går;
 Dvädret nalkas. Väst är under tak.

A L R I K.

Jag trifwes wäl i lusten, när det blåser.

D I D U R.

Bläst war min lust i mina unga dar.

Det ljungar.

A L R I K.

Märk der i Norden molnets höga wägg;
 Hur åskans wigg går fram i hwasa strålar!
 Slår han i hafwet, der de swarta böljor
 Som drakar orma sig mot himlens hwalf,
 Och råcka fraggigt gap mot eldens flamma,
 Far han å land, och der förstör en ek,
 Slår hufwen af, som lian blomsterknoppar,
 Det rör ej honom stort; ty stora andar
 De weta icke mycket till sig sjelfwa;
 Men småfolk se'n, som hufwudskallar hittar,
 Och krålar upp på eken för att hugga,
 Berättar graunt, hwad det med häfwan sett.
 Det går från mun till mun, blir sång och saga,
 Och blixten blir odödlig.

Blixt och knall.

Nu öppnas himlens jernport för en fränling.
 Lycksalig den, som nu gick in. Hör bara
 Hur porten framlar, då han slår igen.
 Skönt låter detta. Är du rädder, Eldur?

D I D U R.

Har du förgiömt, att Eldur är din Far?

A L R I K.

Det händer stundom, att mitt minne swiker:
 Det mulnar bort ibland, som fästet nu.
 Hvar är den blitt, som mina moln kan bryta?
 Eldur går. Alrik följer långsamt efter,
 Lusten klarnar småningom.

---

4. Uppträdet.

U n s g a r i u s. C l e m e n s.
 C l e m e n s.

Här stodo de: här röfwades min bibel
 Af lagman Folke: till des' tinget blifwer,
 Det olycksaliga, fördömda tinget,
 Skall den nu wandra mellan hednahänder,
 Besudlas, tydas wrängt, och så till slut
 Ett wapen bli för deras arga ränker.
 Det heliga i bilderna och skriften
 För deras ögon blifwer hereri,

Och hädelse mot deras afgudsblåra,
 Så wiglas folket upp emot oss arma:
 Och, om ett underverk från döds oss frälsar,
 Så warde wi ur landet nestligt drifue.

A n s g a r i u s.

Nej! Clemens! hädandriswen blir jag icke,
 Så sannt mig Herren hjälper, icke driswen,
 Det har jag fast beslutat i mitt sinne,
 Men kanske dödad under tingens form,
 Och skulle det den högste så behaga,
 Med martyrglorian mitt hufvud pryda,
 Så ske hans wilje: jag är nöjd dermed:
 Min döds kan frukter ge; men flykt är skam.
 Den som bär Gud i hjertat, går framåt
 I Andans verk med lugn, och faller han,
 Så tar han säret framtill, stupar framåt,
 Och går ett steg ännu i sjelfwa döden:
 Så egnar det en himlens stridsman wara!

C l e m e n s.

Din styrka wördar jag, liksom din wisshet;
 Men den som döden söker, frestar Gud.
 Dig blef ej gifwet verka genom strider
 Och att med blod uppfrifwa husets ord.
 Med mild predikan och med stilla verk
 Du kallad är att hårda hjertan röra.
 Du himlens Säningsman! från dina händer

Skall ordet falla som ett mannaregn,
 Uppfriskande i hededomens öken
 De redliga men wilsseförda barnen.
 Du allt hårtill ditt dyra fall förwaltat
 På sådant sätt. Förneka dig ej nu!
 Då wredens ande kläder sig i wapen,
 Och tiden gäfer upp i wreda wägor
 Nörd af det beta ämne du har kastat
 Du i des sköte: drag dig wist tillbaka,
 Till stormen lägger sig, och allt det onda
 Har brusat öfwer brådden, och det rena
 Liffiswande på grunden stadnat qwar.
 Se'n blir det tid att komma åter, Wiskop!
 Och werka mera, godt i Herrans frid.

A n s g a r i u s.

Att wända ryggen till i farans timma,
 Att från sin Herre och sin Konung fly,
 Då han med fienden för lifwet kämpar,
 Förrådsikt är, och den som så betar sig,
 Den spottar qwinnan på, den dråper mannen,
 Och ingen ärlig hedning handlar så;
 Men att bli Guds förrådare är wärre:
 Det ropar eld från himmelen: jag ryser
 Wid denna tanke. Clemens! gode Clemens!
 Hwem blåste den in i ditt rena hjerta?
 Hwi will du den med sagert sken förgylla?

I nöd, i död Gud sina trogna prästvar,
 We den som icke prästvet håller, broder!
 Hans verk skall falla som ett hus på sand,
 Och bättre wore, att han aldrig börjat.

E l e m e n s.

Högwördige! oss heta tidens tecken;
 För tidigt faller du, vår kyrkas hufvud,
 Och Gud, som vill för högre ändamål
 Ditt dyra lif åt sin församling spara,
 Sjelf winker dig med fadershand i hamnen,
 Till stormen tyssnat har, och lusten klarnat.
 Derföre sänder han de warningsspöken,
 Som skola hejda dig, tillbakahålla
 Din starka fart mot djupets dolda berg.
 Si, wandrar ej bland oss en klosterbroder,
 Som ingen känner, men som känner alla,
 Och andelik far fram åt alla håll,
 Och allt förderfwar med sitt wilda nit,
 Bewisande för dig med ord och gerning
 Att råtta stunden ej ännu är inne?
 Wet, att i natten komma bleka skuggor,
 Som gå till bön och sjunga i Kapellet;
 Men när som sången slutar, höres gråt,
 Och blod man ser om morgonen på kalken.
 Så säga många, att din egen wälnad
 Går hufvudbås omkring i midnattstimman.

Det ware hur det will: jag tror på Gud
 Fast mera än på underfulla syner,
 Och beder dig i Jesu eget namn:
 Gå ej till tinget: segla bort ur staden!
 Förn den osälla dagen tänder sig.

---

5. Uppträdet.

De s a m m e. P e r e g r i n u s

U n s g a r i u s.

Se, Clemens!

C l e m e n s.

Märker du nu andens warning?

Wid alla heliga! förhårdas ej,

Gif wika! kom, wi fly. Han menar så:

Han ser mot jorden och han rynker pannan.

U n s g a r i u s.

går närmare Peregrinus.

Hwad söker du?

P e r e g r i n u s.

Dig ej.

U n s g a r i u s.

Det tror jag nog.

Men dröj en stund.

P e r e g r i n u s.
 Till aftenen det liden,
 Och läderlappen —
 går undan i en
 bugande stalling.

A n s g a r i u s.

Wänta, obekant!
 Stå mig till svars för drägten, som du bär!
 Är du en Christen man, så stå wid Gud!

P e r e g r i n u s.

Och läderlappen faller ned ur trådet:
 Brandugglan ruffar sina falla vingår.
 Då bör ej heller Klosterbrodern hvila
 för sig sjelf under bortilandet.

Djupt, femton alnar under mulden wore
 Mig bättre än för dennes eldstensanlet.
 Hur kom jag honom ock i hast så nära?
 Mot denna eld jag ingen salfwa fått:
 Så sten ock Moses: han sin glans betäckte:
 Du, stolta Pres! skall ock bli skold en gång:
 Jag vill härtacket bring ditt hufvud svepa.
 bort.

A n s g a r i u s.

Det war ej någon Herrans engel, Clemens?
 Nej! han war rädd för mig: han märkte wäl
 Att wi ej tjena samma gudamakter.
 En niding höljer sig med fridens kåpa,
 Och öfwar brott, att jord och himmel ryfa.

I Herrans namn, och på min syndaskuld.
 Gud ser och wedergåller: det är trösten,
 Och jag är glad, att ingen af de mina
 I detta swarta wärf besunnen är,
 Och will förråda mig, sin egen måstar
 Ut mörkrets hårar för en Judaspennning.
 En gång jag osäll war i denna fruktan;
 Men nu är stenen fallen från mitt hjerta,
 Min fromma kärlek blommar lika helig,
 De äro alla trogna, såsom du.

E l e m e n s.

Församla då omkring dig dessa trogna,
 Och lemna långt bakom dig stormens ö;
 Wänd nu din blick mot andra nya länder,
 Ditt andeliga rike är ju stort,
 Och alla barn behöfwa ju en fader.
 Wi följe dig, hwarthelst du styr din kosa,
 Fly långst i Norden upp bland snö och is,
 Gör klippan till din stol, stig upp derpå,
 Blif der en Patriark, predika högt
 För wilda skaror himlens sköna lära.
 Wi sätte oss, en trogen waktarrund
 Kring dig, wid dina fötter. Gå mot söder,
 Plantera lifwets träd på Wendens jord:
 Wi sky ej köld, ej hetta. Allt wi äre
 Med dig, wår herde! intet utan dig.

A n s g a r i u s.

På denna jord jag ock ett träd planterat,

Som fordrar ömsint wård! mot storm och mäst:
 Jag will en blomma skåda i des krona,
 Förrn annorstäds jag nya frön får ut.

C l e m e n s.

Du fram mitt sista ord, min sista bön!
 I wiken här ett köpmansfartyg ligger,
 Som denna qväll går af till Frankens kust.
 För dig är rum beredt; kanske för oss,
 Som hit ledsagat dig, blir ock ett ställe
 Af skeppets styrman unnadt. Dyr är stunden,
 Snart hisas wimpeln upp; ty seglen knota:
 De wilja fyllas af den friska wind.
 Du ler, min Herre! tror du då, att jag
 För döden bäfwar eller fångselwalen?
 Mitt lif är icke många suckar wärdt;
 Ty jag är ensam: ingen gyllne mösa
 Har Wäpwen satt på detta ringa hufwud,
 Och ingens wäl är bundet wid mitt lif.
 Men då du sjelf ej fruktar, bör det mig
 Att frukta för dig, och din räddning söka,
 Din ock därför din wrede drabbar mig.
 Din död är allas död, och på din graf
 Skall fastas Christi kors, i spillror slaget,
 Och årens långa, hårda mödor falla,
 Som torra löf för höstens aftonwind.
 Hwad ser jag der? går icke wäpnade folk
 Från höjden ned hitåt? se, spjuten glimma,

Och morgonstjernor stråla emot solen.
 Må hända komma de, att dig förgöra.
 Ach! den, kring hwilken dessa stjernor lysa,
 Ej skäddar någon morgonstjerna mer!
 Kom! In är ej för sent — låt dig beweka!

A n s g a r i u s.

Gå, sig om bord, min vän! min gamle broder!
 Och segla friskt mot Franklands sagra strand.
 Min hälsning bär till alla, som mig älska,
 Och säg: han mädde wäl, war glad och lugn —
 Och kanske gladare än nu jag är,
 Förän din föl sin resas mål har hunnit.
 Jag blifwer qwar. Gud ware med dig, Clemens!
 Jag will till fridens högtid mig beklåda
 Med mina högtidskläder, gå i templet,
 Och bedja warmt, du wet att bönen hjälper.
 Jag går framför min hjord för Swea folk,
 Högturen för jag lammets helga fana,
 Der fridens engladuswa öfwerst sitter,
 Och slågtar salighet mot husets barn,
 Men dödens pust mot mörkrets onda skara.

han utbreder sina armar.

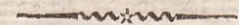
Farväl! Farväl! En herde jag förlorar;
 Men war mig när i kärlek och i bön,
 Och säg med tillförsigt i fosterlandet:
 In strålar korset klart på Björks klippa.

Den förste Riddaren.

8.

C l e m e n s.

De kalltas of. Jag, Fader! blir och qwar;
 Ofkyldig är jag — och mitt arma lif
 Gud! jag dig egnar. Jag det an för hans!

6. U p p t r ä d e t.

D e s a m m e. F y r a K ä m p a r.

F ö r s t e K ä m p e n.

Dig hålsar Konung Dlof genom of,
 Du höge forsmän! och hans wilje är,
 Att du till Konungsgården genast kommer.

U n s g a r i u s.

Hans hålsning och hans kallelse jag wördar;
 Men obewápnadt bud mig lifa warit,
 Ett wánligt ord mig mer än swárd beweker.

C l e m e n s.

Så gripen áfwen mig!

U n s g a r i u s.

War lugn, min wán!

Du ser att intet ondt mig wedersfars.

C l e m e n s.

Min Biskops öde will jag dela, Kämpar!

K ä m p e n.

Gå hwart dig lysler. Rungen dig ej kallat.

E l e m e n s.

Jag wet, mitt lif har intet att betyda.

Han fruktar icke mig; men bättre är,

Att två ofsydliga till döden gå:

Deß förr sig reser hämdens wilda Engel.

K ä m p e n.

Hwem talar här om dö? Ett godt förwar

Och skydd mot hopens wäld, tillbjuder Rungen:

Det likar wäl i dessa bisira tider.

E l e m e n s.

Berdren ej den gudawigdes kläder:

Och wägen ej på honom wapen bära!

A n s g a r i u s.

Godt mod! Jag ser dig snart igen! Sköt wäl

Som förr ditt embetskäll! Far wäl, du Kämpe!

Jag hållsar Dios från dig — kommen efter

Med edra wapen! Jag går fri min wäg.
han går hastigt af.

E l e m e n s, winker åt Ansgarius

Fly, fly!

F ö r s t e K ä m p e n.

Såg du hans höga wärt, hans gång?

En guds gestalt han har.

A n d r e K ä m p e n.

Hans stämna klar,

Som silfversköldars klang. Stor skada är
Att denne mannen är en Christen man.

Tredje Kampen.

Att följa honom blifwer mera säkert,
In' stå och prisa, då han undanslytt.

Förste Kampen.

Rätt sade du.

Kämparne bort.

Clemens.

Gud! lyft din milda hand,
Ännu en gång wälsignande oss arma.
Se till ditt Zion, ordets nya stad,
Låt ej den ramla ned i glöd och aska!
Och rädda, rädda, Ewigel! din Aaron!
han går.

A d e l s d.

7. U p p t r ä d e t.

Emunds boning. Mörk aften.

Ulrik. Clemens.

Ulrik. (med bibeln)

Slut dörren wäl! — Så är jag åter här,

I denna tysta, öfvergifna kammar,
 Der minnet, likt en igel, hjertat suger:
 Länd lampan! Se, här står hon än som fordom,
 På samma ställe, der hon Hulda lyste,
 Men oljan är till sten förtorkad nu.
 Hon lyse os i detta stilla wärf!
 Mitt hjerta bultar; hör, går det ej ute?
 Mig tyckes se hur åttehögen remnar,
 Min gamle stamfar reser sig derur,
 Och famnar efter mig med bleka händer;
 Ly denna qwäll förräder jag min ått,
 Och hånden töfwar ick, förrn han kommer.
 Kom, läs för mig, skrif tröst in i mitt öra,
 Och gjut en droppa balsam i min själ,
 Du, som är wis, att skrift och målning tyda.

C l e m e n s.

Rägg af ditt swärd, tag hjelmen af ditt hufwud!

A l r i k.

Jag gör dig intet ondt med mina wapen.

C l e m e n s.

Med blottadt hufwud i en stilla frid

Man läser skriften: den är helig, Alrik!

A l r i k. lägger af sig swärd
och hjälm.

För det gudomliga är kämpen barn. —

Nu går det ute; tyst! jag tror det klappar.

C l e m e n s.

Inbillningen förleder dig: jag hör
 Blott windens gång kring ön. Men tänker jag
 På denna qvällens under, hur jag kommit
 Med dig allena hit i Emunds hydda,
 För att wid lampsten tyda dig Guds ord
 Framför min egen återfunna Bibel,
 Begrundar jag ditt forna tänkesätt,
 Och nu den andakt, hwaras du är lifwad,
 Ditt redliga begär till ljus och wisshet,
 Min egen driftighet att följa dig,
 Då blifwa spöken ringa undersyner.

A l r i k.

Hvem är den hand, som famlar emot börren?
 Han griper efter svärdet.

C l e m e n s.

Det stormen är.

A l r i k.

Nej! det är gamle Oldur,
 Han kanske saknat boken, som jag tog.
 Läs icke opp, war tyst; ty är det Oldur,
 Och in han kommer, slår jag honom neder.

C l e m e n s.

Hwärt ögonblick är dyrbart. Sättom of:
 Jag vill slå opp för dig min helgedom.

De sätta sig, och fördjupa sig i åskådning.
 Clemens läser sakta, och hänvisar på de
 målade bilderna.

A l r i k.

Hwad lustigt språk! o Gud förutan lif,
 När får jag bli en kämpe i ditt rike?
 Det bultar starkt.

C l e m e n s.

Herr Jesus! hwem är der? Är du en ond
 Från mörkrets afgrund, wil då hädan! Är du
 En trogen Christen, säg, och jag will öppna?

R ö s t e n u t a n f ö r e.

En trogen Christen. Gud! förbarna dig!

A l r i k. fattar swärdet.

Wi skola se den mannen under ögat.

Hwad synes dig?

C l e m e n s.

Jag öppnar, och befaller

Wårt lif, vårt öde i den Högstes hand.

Öskulden fruktar intet, utom synden.

Hon sitter klar i själen, som en Engel,

Och gifslar twislet bort, och dödens fruktan.

Nu dörren opp!

A l r i k.

Wåtan, jag är beredd,

Så länge klingan biter, mår jag wäl.

Clemens öppnar dörren.

8. Upptrådet.

De s a m m e. E m u n d, i siten
Pilgrimsdrägt, med staf.

C l e m e n s.

Wälkommen, wandringsman, war oförfärad.
Du söker ljus och värma: du är trött,
Kom, sätt dig ner och hwila här på bänken.

E m u n d.

Du bjuder, som du wore hemma här;
Jag känner ej ditt ansigte, din stämna:
En främling worden i min faders hus
Jag klappar hårdt på egen dörr, och ropar;
Men dörren känner ej sin herres hand,
Och ännu mindre de som inne äro.

A l r i k.

tar lampan och går närmare.

Jag tror ej mina ögon. Emund! Emund!

han fäller swärdet, räcker lampan åt
Clemens, och omsannar Emund.

Du lefwer, du är här, hwad glädje, Emund!

E m u n d.

Eå hette jag den tid jag bodde här:
Nu bor jag icke här, som du wäl wet,
Då heter jag ej heller Emund längre.

A l r i k.

Se upp, och känn dig sjelf och mig, min Fader!

E m u n d.

Min Fader? hwad det ordet låter tomt!
 Ett rop på wida hafwet då det stormar.
 Nog går det lätt, att ropa: Fader, fader!
 Men den, som hör det, och ej hjerta hafwer,
 Må kunna skratta sig till döds deråt.

A l r i k.

Mitt namn är Alrik Odursfon —

E m u n d.

Ja så.

A l r i k.

Hör, Clemens! undra ej, förlåt den gamle:
 Din åsyn här hans sinnen öfverrumplat.
 I morgon träffas wi. Du mig förstår.

Clemens winkar och går oförmärkt ut.

Men hwar är Hulda? Står hon utanföre
 I mörkret, säg?

E m u n d.

Ja, hon är utanföre

Och innanföre med, i tjocka mörkret.

A l r i k.

Förklara dig, förrn jag förgås af wäntan.

E m u n d.

So, hon är utom dörren, inom jorden.
 Hon har nu länge, länge warit död.

A l r i k.

Död, fasans ord! Min enda Hulda död?

Och Mrit fick ej se dig dö; ej sluta
 Ditt öga till, och kyssa från din mun
 Förlåtelsen, och dö i dina armar:
 Och leda dig som brudgum genom grafven.

E m u n d.

En bättre hand än din stöt hennes ögon,
 En bättre mun än din des ande tog.
 Men på din sorg jag känner dig igen:
 Jag blir förtrolig med dig för din smärta.
 Ja, du är Mrit; ty du älskar än;
 Men om du gret en syndasod af tårar,
 De kunna icke följa bort det ord,
 Som lade Hulda blek i jorden, yngling!

M r i t.

Förbannadt ware detta grymma ord,
 Som allt förtrosat, hwad mig dyrt har varit,
 Som bränt min ungdoms lustgård till en öken.
 Nu fallet är des sista blomsterträd.
 Och, du skall weta, sedan du förswann
 Med Hulda, har min kärlek högre blifwit,
 Men bittrare; ty ängren, brottets broder,
 Har stridt mot kärleken med heta pilar:
 Om första rummet i mitt arma bröst.
 Här i din hydda har jag wakat nätter,
 I stumma samtal med mitt hårda öde.
 Kårt och förtrosande har Huldans minne
 Åringswäfwat mig; men ingen hwila funnit,

Liksom en duswa öfver hafvets rynd.
 En ständig oro mina dagar varit.
 Kom der en ljusare och bättre stund
 Från himlen sånd ned öfver mig ibland,
 Som denna qväll: jag upplåt själ och ögon
 För Christendomens ljus, jag njöt deraf
 Och närmare den saknade jag fann mig.
 Min andakt war ett offer åt min Hulda;
 När hon nu återkommer, tänkte jag,
 Jag med en Jesulyx vill möta henne,
 Och säga: Din i tro, och din i kärlek!
 Den aningen jag värdade så helig,
 Och i min smärtas tid den war mig allt.
 När allt är borta, så är intet kvar.
 Du tog det, Gubbe! bort med dödens stänma;
 Bröt lifvets kärna ur mitt bröst med makt:
 Jag kastar skalet ned för dina fötter.

E m u n d.

Hör du hur Palmen susar öfver griften?
 Lyx wäl! det rör sig djupt i jordens sann,
 Långt härifrån; se der, nu kommer hon
 Så här — (han går långsamt med handen lyftad)
                     med sälla gång. Jag känner slegen,
 Ty wi ha mycket, mycket gått tillsammans:
 Hon har ett sten kring hufvudet, i handen

Ett kors hon bär: Nu står hon åter stilla.
Mitt barn, mitt barn! ser du ej mig, din far?
han utbreder armarna och dignar neder.

U l r i k. uppehåller honom.

Dör också du? nej, Emund, gör ej det!
Wak upp och sansa dig. Will du ej hwila?
Lång wäg och waka har ditt hufwud mattat,
Lägg dig att sofwa här: det styrker dig.

E m u n d.

Jag är wäl litet underlig ibland:
Men ligga will jag ej — jag hellre wandrar;
Ty då kan jag gå undan för den onda,
De sofwande han lättast öfverraskar.
Det blir wäl bättre med mig: jag will wänta,
Min klocka står wäl ock en gång i tornet,
Och då är rätta tiden först att ligga,
Eå barnlös, hjertlös, kall och öfvergifwen.
Hon ligger der, och jag skall ligga h ä r,
han stapplar omkring rummet.

U l r i k.

Mitt sorgemått är rågad: mer och mindre
Betyder inter nu: då du dig hämtat,
Sätt dig bredwid mig här, och uppenbara
Hur Hulda dog, säg hennes sista ord.
Jag är beredd att höra domens ljud,
Beropet öfwer mig från hennes läppar.

Sitt hår, tòm ut din hånds wåltalighet,
 Låt mig få lida allt hwad jag förtjent,
 Och lidande försona hennes skugga!

E m u n d.

Du fordrar mycket; men den afströdnad,
 Som ännu flämtar, sridande med mörkret.
 I Gubbens själ, påminner mig att lyda,
 Uppmanar mig att lägga ned hos dig
 Vår wandrings saga, som jag länge nog
 I trånga bröstet hafwer inneslutit,
 Förn lågan släpper, koler blott är qwar,
 Och dödens falke lägger sig deröfwer.

Trehundra dagar, om mitt minne räcker,
 Förloppet, sedan här jag gick om bord
 Med Hulda mild och blek inwid min sida.
 Och om vår färd är intet att berätta,
 Förån på Tysklands jord vår gång begyntes.
 Den första natten kom; men inga stjernor,
 Ty moln och storm och donder hade redan
 Inkräktat himmelen med eld och swärd,
 Och ingen hydda böd oss taf och värma.
 I skogens djup wi bäddade vår säng:
 Sag sof mot dottrens knå, ty jag war trött;
 Men Hulda söng, och Gud i molnen söng,
 Att bergen brakade och hafwet fräste.

Vid Guds och Huldäs säng man flunnrar skönt.
 Men ach! hon låg för nära jordens hjerta
 Den natten: jorden blef för kär i henne,
 Och hon sög upp des wäta andedrag.
 När jag då waknade i dagens gryning,
 Satt hon ännu och tog emot mig ömt:
 Klar sten i silfwerglans mot morgenssten
 En frans af daggens perlor på des lockar.
 Wi stego upp och wandrade igen.

I Myllagård, den stora Kejsarstaden,
 Guds kyrkor sågo wi, och sköna tafflor,
 Mariabilder, helgonben och bbecker,
 Och efter faror, efter tusen strider
 Mot djur och menniskor, mot luft och watten,
 Så stodo wi en qwäl i dyster stillhet
 På bergens ås, som Jorsala omgifwer,
 Och sågo rakt emot den ljusa staden,
 Som sten som guld bland palmer och bland cedrar;
 Och Solen satt på Tabor's silfwerfulle
 I sin förklarings prakt, och dröjde uppe:
 Hon wille ej gå ned af idel fröjd.
 Till wenster låg Johannis wida öken
 Och Silos berg: wi stego ned i dalen,
 Som leder härlig fram på sagra blommor
 Till porten Ephraim, som wänligt bjuder
 Den främling in, som kommer från Damascus.

Då lopp en barning öfver Guldas lemmar,
 Och hennes by blef som ett altarkläde,
 Och henne? ögon, klarare än stjernor,
 Kringstrade den himmelsljusa nejden.
 Hon sade röd: "här hviite wi, min Fader!
 Här bor ju Gud: här är öf godt att wara."
 Nu tryckte hon min hand, så hårdt, så hårdt,
 Och hwistade så hemligt i mitt öra,
 Liksom hon fruktade, att Gud det hörde:
 "Min broder Erik är wäl rädd för mig;
 Men om han såg den lefwande Guds staden,
 Han wille gerna hos sin Hulda bo,
 Och dränkte swärdet djupt i hafwets botten."

E r i k.

We swärdet!

E m u n d.

Då wi genom dalen gingo,
 Wi blefwo tre. Jag kände ej den tredje;
 Men han gick lätt och swäfwande på blomstren,
 Som om Guds egna wingar honom lyftat.
 Han förde öf helt nära stadens gårdar,
 Till en olivelund, inom hwars frers
 En sten låg, huggen ut ur marmorhällen.
 Der satte Hulda sig i gräset ner,
 Den sköna mannen räckte henne handen,
 Och sade: "Gud är god." Min dotter log,

Och liksom solen, då hon sjunker neder,
 Är mera röd än under dagens hetta,
 Så gjöts nu öfwer Huldäs lilskind
 Ett purpurflen. Hon sade: mörkt är lifwet,
 "Men lust står Herrans anlet öfwer tiden,
 "Hans hus ledsage dig, min gode far!
 "Vår fram till Astrik Huldäs sista hälsning:
 "Hans syster är jag nu, säg honom det,
 "Om förr än jag, du honom träffa hinner."
 Nu sönk emot den obekantes hand
 Det sköna hufvudet; och på dess läppar
 En kyss han tryckte, och det var förbi.
 Nu utflog Engeln sina hwhita wingar,
 Och lyfte stenen opp med mäktig hand,
 Och då han föll, stöt han min dotters läger.
 Och Solen tog god natt, och Engeln stög —
 Jag låg på knå — o we! hur war det sen?
 Hur är det, och hur blir det? Ej för ewigt
 Skall Hulda ligga der. Hon kommer här,
 Och hennes gång är ljudande och stilla,
 Liksom Guds gång utöfwer sina stjerner.
 Jag börjar åter märka att jag lefwer,
 Ty blodet fäktar starkt i mina ådror,
 Och hjertat hamrar allt hwad det förmår:
 Det will ha slut på dagens långa arbet.
 Det tarfrar ro, min wån! och natten lider.

Han reser sig.

Kom! dotter, än en gång wi gå tillhoppa,
 Än sjunga wi en aftenpsalm tillsammans;
 Men Emunds staf är flör och gammal worden,
 Den är af törne och den brister snart.

(han sönderbryter stafwen)

En ny jag får wid helga stadens port:
 Der våra cedrar nog och myrtensfogar.

U r i k.

Jag sitter ej och gåckas här med lifwet:

Dig hjälpe Gud! min far, jag kan det ej:

Min syster ropar mig, och swärdet törstar.

omfattar Emund hårdt.

Min far! war glad, jag söker upp vår Hulda.

han tar swärdet och störtar ut.

E m u n d.

Det war ett wäldigt samntag, käre Ulrik!

Gå klänna dödens armar en om lifwet.

Du war wäl dödens budskap, stickad ut

Att mig bereda på den sista färden.

Wälkommen, täd! fastän du kommer sent;

Men tag mig icke galen bort af jorden;

Låt själens öga renas från den hinna,

Den spindelwäf af bistra heta tårar,

Som lidandet omkring des klarhet spunnit:

En ren besinning, Gud, mig sist förlåna!
 Mitt lif war stormigt, brusande des skiften;
 Gif lugn i döden, och gif lugn i griften!

—*—

9. Upptrådet.

Slätt nära stranden, omgifwen af höga träd.
 Månan går upp öfwer Björks. Det är nära
 midnatt.

A l r i k. med bart swärd.

På denna lusa wäg går jag till Hulda:
 Het wägen är och hvarf; men den är kort.
 Farväl, du jord: jag, din förskjutne Son,
 Wälsignar dig: jag offerar dig mitt blod,
 Jag kan ej hata inwid lifwets gräns.
 De onda skänker jag dig nu förlåter,
 Den goda, som du gaf, och jag förlorat,
 War mera wård än du: jag söker den
 Med swärdets blosf långt utom dina kuster.
 Min stjerna, brinn! Möt nu din broder, Hulda!
 han will döda sig.

10. Upptrödet.

Ulrik. Huldas Ande:

Ande

Sänk svärdet, Ulrik! Känn din Hulda åter:
Hon lefwer än, hon älskar och förläter.

Ulrik.

Du kommer, Hulda! i din Ulriks famn:
Hwad salighet! du älskar och förläter,
Och kysser hellre mig än tusen englar.
Du swärfwar undan mig — du är ej Hulda.
Före såg jag dig så gerna: skön du war,
Men menstligt skön; nu är din skönhet lust,
Jag tror du står på månans strålar, Hulda!

Anden.

Jag är en röst ur grafven i ditt öra.

Ulrik.

En röst ur grafven? du är död och jordad:
Hwi söder jag ej svärdet i mitt bröst,
Att äfven jag må bli en röst ur grafven,
Och följa dig, som genljud hwart du far?
Du främling är för mig, och jag för dig;
Wi böre närmare ännu förenas.

Anden.

Bemanna dig! Nys att dig sjelf förgöra!

A I r i k.

Hur länge skall jag spöka omkring orden,
 Med trånadens och sorgens mask i bröstet?
 Kanste till des jag magrar ur mitt harnesk,
 Och bleknar bort, och faller kopparskatet,
 Lik flodens kräfte: gå i skog och öfen
 Och gömma mig och flyta mig med löf.
 Vill du din Ulrik se i sin förnedring?
 Nej! må jag dö som man, med mammapraft,
 Med warma blodet i mitt hjertas rum,
 Och när det swallar ut ur sina brunnar,
 Högt på des böljor må min ande segla,
 Upprätt och fri, som segrens örn mot solen
 På morgonrodnans flod i dagens gryning,
 Emot din famn den ewiga och warma.
 Ej så som quällens härkrant Ulrik will
 Utflås smått, och sist en morgonstund
 Hopkrumpen dö, och ifrån bladet falla!

A n d e n.

Guds kämpe blif! Statt upp, låt döpa dig!
 Gräf Hednaskruden ned i mulden sjerran:
 Skåd dig hufsets rustning, strid för Herran,
 Så winner du hans helgonpalm och mig.

A I r i k.

Tråd närmare, Guds dotter! lys min själ
 I nattens dunkel; men låt hufset falla

Så mildt hugswalande, att jag ej swindlar.
 Jag är af jord och stoft, förmår ej skåda
 Dhöfjdet Guds återsten på dina kläder;
 Men blif mig när, tills morgondagen bråcker.

A n d e n.

Swad natten fostrat under dunkla wingar,
 Med morgonstjernan upp mot himlen swingar:
 Jag hör, hur Raphaels strålharpa klingar.
 Hon kallar mig. Statt upp! låt döpa dig,
 Så winner du Guds helgonpalm och mig.

Anden försvinner.

Djup stillhet.

A l r i k.

Hon smalt. Det är förbi med dröm och mörker,
 I Hstern husuar dagens majestät.

Nu är ock tid, att kämpen reser sig,
 Och skakar af sig nattens kulna dimma,
 Och framgår klar med bragdens sol i pannan.

Solen går upp. Täckelset faller.

Fjerde Hufvudstycket.

—
Björkå.

En aflägsen skogstrakt. En stor ihålig ek wid foten
af en bergshöjd. Det är natt.

A l r i k, bärande sina wapen
och en spade.

Sol sofwer tungt: de blida Jungfrusjerner
Som blyga Nunnor bära molnets flöja.
Dyr är mig stunden, medan alla sofwa.
War äfwen du, o jord, så tyst, så tyst:
Förwara stum den skatt jag dig förtrot.
Guds öga wakar blott: det är mitt ljus,
Dch för des blick jag ej min gerning döjer:
han lägger wapnen på jorden.
I skramlen än; men det är dödens klang:
Er sista hälsning till den unga kâmpen,
Som eder nu en hwitobâdd bereder,
Till lön för trogen tjenst i bardalekar.
Jag är ej mer densamme: bättre wapen
Jag bära får — er tid är nu förbi.
Men liggen stilla, der jag eder gömmer,

Och vittnen aldrig ondt moteder Herre!
 We den, som Ulriks wapen gräfwet upp,
 Och tvingar dem, att annan herre tjena.
 De bränne honom, bringe honom död!

han börjar gräfwet under eken.

Peregrinus kommer med en
 brinnande sackla; men försvinner
 åter hastigt.

Hwad sälsamt sken? Ur Solen redan uppe?
 Nej, skenet kom från dig, du sköna harnesk;
 Du blanka brynja, den jag högst har älskat
 Af alla wapen, som jag sett och burit.
 Du satt mitt hjerta närmast: hård du war
 Mot swärd och pilar: Åha föllo de:
 Blott en du släppte fram: min Huldäs bild,
 Som målad stod på guldets klara yta,
 Och smög sig genom dig till själen fram.
 Du, Huldäs Epegel! mest är älskad worden,
 Derföre skall du djupast ner i jorden.

han nedkastar sitt harnesk.

Nu kommer Ornen: han har flugit ut.
 Det susar icke mer i örnens wingar,
 Der han skall flyga, måste wara storm;
 Och hjertats storm ger honom mer ej fart:
 I jordens sköte är ock lugnt och stilla:
 Den dödas suck är enda vinden der,
 Och den förmår ej lyfta dessa fjädrar:

Örn! du får äta mull och stoft så länge,
 Till dess att mull och rost dig själf förtära.
 Du wille fort: det ware här ditt löf:
 Skyl nu ditt nåf med wingarna, och sof!

hjelmen nedlägges.

Dig, löftets swärd, med dina kalla runor,
 Jag borde sänka ned till werldens grund.
 Tre gånger drog jag dig, tre gånger swel du,
 Den fjerde resan will jag dig bespara.
 Jag känner dig: du will wäl gå igen,
 Och ropa "blod" så rysligt i mitt örag.
 Men Herren dömmen mellan dig och mig.
 Hans starka hand dig fjettre qwar i djupet.
 Nu neder med dig, plågare, ligg stilla,
 Och gråt, att du ej fått mitt hjertblod spilla.

Han stöter swärdet häftigt i gropen.
 Derpå igenkastar han den och betäcker
 Ter wäl öppningen med stenar och jord.

Och nu, Gud ware lof, så är jag fri:
 Den sista bördan föll från mina skullror.
 Min enda fröjd och sorg jag nu begrafwit,
 Och intet mera fäster mig wid jorden.
 Gud! jag är wapenlös, men stark i Dig,
 Och till din helgedom jag skyndar mig.

han går.

2. Uppträdet.

P e r e g r i n u s, D r m, med T w e n u e
K ä m p a r, framkomma mellan träden.

D r m. något före de andra.

Här finnes eken, Munk: jag griper syndet,
Din eken och skall risvas upp med roten.
Holla! hitåt!

P e r e g r i n u s.

Du ryter, som en gäst:

Med hälften ljud kan du de döda väcka.
Gräf här; men tyst och fort, förnu dagen bräcker.
Jag ställer mig på wakt.

han går affides.

Kämparne gräfwä.

F ö r s t e K ä m p e n.

En lustig munk.

A n d r a K ä m p e n.

Jag tror den slått, som sina egna swiker.

F ö r s t e K ä m p e n.

Hör, D r m! will du, när Presten kommer åter,
Så wräka wi i gropen honom neder,
Och lägga sten uppå.

D r m.

Ja, om han lög.

Har han sagt sannt, så må han gerna lefwä:

U n d r a K ä m p e n.

Wid Ufa Thor! här har jag swärdet funnit:

D r m.

och hjelmen der — och brynjan, allt är godt.
Kom här!

P e r e g r i n u s.

Häf mulen öfwer, fresta skuden!

U n d r a K ä m p e n.

En kostlig rustning Ulrik här begrof,
För god att rosta bort i jordens gömmor.
Den som är galen — Ulrik är ju galen?

P e r e g r i n u s.

Ja, galen.

F ö r s t e K ä m p e n.

ikläder sig harnesk.

Den war gjord för karlakropp.

Jag föller icke fullt; men när jag står,
Så märks det ej.

Han sätter hjelmen på.

Ett grusligt berg till hjälm!

Han trycker hårdt mitt hufvud och min hals.
Han är för liten.

P e r e g r i n u s.

Oh! för stor och tung.

F ö r s t e K ä m p e n.

De stora wingarna wäl kunde lofas:
Det swigtar —

D r m.

Gå ett steg.

Andra Kämpen will gå; men faller omkull.

D r m.

Stig upp, lös af!

Du är för matt, att Nirvis kläder bära.

Göm dig!

De afläda honom.

P e r e g r i n u s.

Försök du dessa wapen, Drm!

D r m.

går i wapnen, och tager swärdet i handen.

Som nåt i skalet, står mitt lif i brynjan,

Och hjelmen sitter med sin gyllne örns,

Som wore han hopwärt med hufwudskålen.

Hui! sköna skrud! du likar mig så wäl.

P e r e g r i n u s.

Bra, Drm! bra, Drm! Din slämma och din gång

Jag tror du sulit af den galna kämpen.

D r m.

Så höll han swärdet. Högt bar han sitt hufwud,

Som jag: han kncp ej falskt om swärdets fäste.

Så bröt han fram på slagets fält: det sten

Och hwen, der han med stridens rosor lekte.

Och han war hårens Sol. Nu är jag Sol.

Ur vägen, barn! Sen J, här kommer solen.
 Hon bränner friskt — Fort undan, eller smälten!
 Han hugger omkring sig. Kämparne fly.

P e r e g r i n u s.

Du blir den rätta: lika hög gestalt
 Och samma röst igenom hjälmens galler,
 Förblinda lätt den hufwudyra hopen.
 Nu är du Ulrik. Upptåd nu på tinget
 Som han, och tala så: strid om så höfves.
 För gubben Eldur och dig uppendara
 Som Ulrik, war hans Son; den rätte Ulrik
 Han är förlorad för båd sig och oss.
 Bete dig som en mau. De gråa fäder
 Förwänta stora verk af dig i dag,
 Och hwad ej Ulrik wille, måftar du.
 Det dumma Folket tror, att du är Ulrik,
 Och som du gör, så göra de och alla.
 Håll Wispen warm! Slå gyltekorset sönder —
 Du hatar Kristus?

D r m.

Mer än sordöd.

P e r e g r i n u s.

Godt!

Hwad du bör göra, och hwad du bör tala,
 Jag hwiska skall på tinget i ditt öra.

Sag bliv din ande der, och du min Kropp:
Sag tänker, och du gör. Vi äre ett.

D r m.

Allt gör jag gerna, om jag slipper tänka.

P e r e g r i n u s.

Kom, dölj dig nu, tills rätta stunden kommer.

D r m.

Ett ord? du är en Munk; men hatar munkar:

Du är en Christen, men du hatar Christna.

Du måtte tänka starkt, som det kan göra.

P e r e g r i n u s.

Derom ej bry dig: då förgår din kraft.

Nu inga griller; tiden fordrar verk.

Så — in i skogen, der är vägen mörk;

Men fältets dag har många falska ögon.

de gå in i skogen.

---

3. Uppträdet.

Kapellet.

K y r k o w a k t a r e n inträder med
en lykta.

Sag stiger drifstigt in, fast här är mörkt.

Den som bär ljus i handen, flyr ej mörkret;

Men mörkret honom. Vår jag lycktan lågt,
 Så följer mig en afundsman, min skugga;
 Och ljus och skugga synas wara bröder,
 Så troget följa de hwarann i lifwet.
 Men sätter jag min lyckta upp i hwalfwet,
 I templet's himmel, då är all ting glans,
 Och ingen wet, hwart skuggan tagit wägen.
 Ju högre upp, des renare är ljuset:
 Den hemligheten har jag genoingrundat;
 Ty jag har länge gått omkring med ljus,
 Och tändt upp eld, och wäntat Herrans hus.

Han börjar påtända ljusen
 i Choret och sjunger:

Tänd ljusen, tänd ljusen till aftonsång:
 Du hör ju derute de dödas gång.

De mysa åt ljuset

I härliga huset.

De sågo ej ljuset i dag eller går:

De sågo ej ljuset på natt och år.

* *

Julnatten är klar, och de döda stå,

Och skåda den stjernan på himmelen blå.

De swinga i glansen,

Hej! lustig går dansen.

Låt dödmänner dansa, låt ringen gå —

Det är ju så sällan de dansa få.

* *

Lyftgubbe: tänd kusen. Ei, dansen är slut,
Lägg bibeln bakfram, och skynda dig ut.

Du får icke glömma,

Att tinglasen gömma.

De döda slå sönder båd tinglas och ur.

Lyftgubbe! på tornknappen sätt dig på lur!

Jag sjunger så, att jag blir rädd till slut.

De långa fönstren börja blifva spöken;

Och grafmans steg, de susa i mitt öra;

Men Biskopen hörs ännu icke till.

han ropar högt:

Hvem är som går der ut på gatan?

E c h o.

Satan.

K y r k o w a f t a r e n.

gör förstecken.

Bort, leda odjur! wil från kyrkogården.

Här är ej hus för dig: i Guds beskydd

Står denna mur, och de som inne bedja.

han sjunger:

Alara sol och faders öga,

Obegripliga Försyn!

Lampa i det blåa högga,

Se hit neder genom fön.

Kyrkan och dess hufvud värda

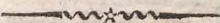
Emot ifkans skott, de hårda.
 Till ditt tempels bön och sång
 Styre de trognas stilla gång.
 Det går här utanföre åter någon.
 Jag undrar hwem det är. Hwem kommer nu?
 Säg efter, echo! om du kan.

E c h o.

Guds man.

Kyrkowaktaren.

Guds man? Jag tror dig: jag will möta honom.

4. Uppträdet.

Kyrkowaktaren, Ansgarius.

Ansgarius.

Ditt nit jag lofwar. Säg, hwad lider tiden?

Kyrkowaktaren.

Det öfwer midnatt är: ej långt till dager.

Ansgarius.

Du mycket wakat, och behöfwer hwila.

Gå hem, min Wån!

Kyrkowaktaren.
i det han går, med en blick tillbaka.

Din wakotid begynner —

Den som här Biskopsstafwen, får ej sofwä
Swårt är i detta land, i dessa dagar,
Allt lefwa lugn, och tjena rätt sin Gud.
Gud ware hos dig alltid, wördig Biskop
han går.

U n s g a r i u s, ensam, framgår
i Choret, tager embetsstafwen i den
ena handen, och ett gyllene kors i den
andra, samt knäfaller wid altarfoten.

Min Fader! Stoftet fruktar: glad är anden,
Han är hos dig, han wet på hwem han tror.
Låt himlen upp sör mig, tag mig wid handen,
Och sänd mig en af dina Englar's chor.
Se, i mitt tinglas rinner sista sanden,
Wänd det omkring igen: din makt är stor.
Will du, det rinner ut, så ske din wilja,
Ej lif, ej död mig från ditt anlet skilja.

När klockan slår, och striden mig omringar,
Stäm upp min själ till helig ro och frid,
Om öfwer mig din engladufwa swingar,
Blir segren himmelsk, eller döden blid.

Om smärtans kall du mig från höjden bringar,
Den förste Riddaren: 10.

Jag tömmer tåligt, och dig blir jag wid:
 Fyll den med fröjd igen åt barnen alla;
 Låt nådens stråle på din kyrka falla.

Var nådig, Herre! låt ej tiden släcka,
 Den milda sijnerna öfwer Norden står.
 Du värdes snart din helga hand utsträcka —
 Hon bryter molnen, och på mörkret rår.
 Dess morgonglans skall många hjertan wäcka,
 Och dagens sjen uppträda i dess spår.
 Trygg skall jag hwila bredwid herdestafwen,
 Om Christi kors tillbedes öfwer grafwen.

---

5. Upptrådet.

U n s g a r i u s, A l r i k, som sakta
 inträdt under bönen.

A l r i k.

Frid med dig, Biskop!

U n s g a r i u s.

Var mig här wälkommen,
 Om du är dödens ande, sänd af Gud,
 Att mig bereda till den sista timman.
 Jag bäfwar ej, säg ut ditt ord, träd fram!
 När jag mitt kall fullbordat, döer jag gerna.

A r i e.

Det är ej dödens Ande, som du ser:
 Frid, lif och glädje jag dig önskar, Herre!
 Och mig wälsignelse af dina händer.

A n s g a r i u s.

Dråd närmare! Jag börjar känna dig,
 Fast annorlunda nu du syns än förr.
 Du aflagt rustningen, din dragt är lätt,
 Din kind är blek, din gång är tyst, som dödens.
 En gång du gick med swärdet rakt emot mig,
 Förutan swel, och slog med öppet wäld.
 Nu grundar du i lönn på mord, och dölsjer
 Ditt hjertas wildhet under wesklig klädnad.
 Fort, blotta dolken! jag är redo, yngling,
 Och göm den icke längre under kappan.
 Har jag förtörnat dig, så stona ej
 Mitt usla lif; men ett af dig jag beder:
 Befläda ej min Herres helgedom
 Med syndigt blod. Dråp mig der utanföre!

Dock — unge Man! mig ömkar öfwer dig.
 Du är för ung, att wiga dig wid brottet,
 Tro mig, din höga själ är älsfö god,
 Att för en usel syndapenning säljas
 Till ewig egendom åt syndens Förste.

räcker honom handen.

Hvad har jag brutit? Hwi är du mig vred?

M I R I K.

Med rätta, Biskop! du mig förebrår
 Den wilda blindhet, som min själ betäckte
 Och som förledde i en dyster stund
 Min arm att öfwer dig sin glaswen höja.
 En tid det war, en ryslig dröm att minnas,
 Då jag war mörkrets skötebarn och wån,
 Min egen gissel och min egen fasa.
 När jag på gränsen stod, lifsom ett spöke
 Emellan tomma minnen, dem jag skydde,
 Och dunkelt hopp, som ständigt mig beswek.
 Jag wille älska, men jag kunde ej:
 Jag wille döda, men jag kunde icke.
 Framåt! jag tänkte: blodet gör dig wäg,
 Jag wille slå mig ut ur själens töcken;
 Men si, då kom ett barn, en tår, en bön,
 Och jag blef rädd som Satan för en Engel.
 Men denna dröm är lyftad, och min morgon
 Har börjat gry: jag fröjdas i des sten
 Och hoppas blott på dagen, som skall följa.
 Den lära du bekänner, är ock min,
 Och hednaskruden ligger sänkt i jorden —
 Hlt är jag icke länd med list och mord,

Och wore nu min själ så fri från synd,
 Som mina kläder fria ifrån wapen,
 Då wore jag din like, helge Fader!

A n s g a r i u s.

Jag kyßer dig derpå, att du är sann
 I tal och tro, och att wi bröder äre
 I syndens strid på jorden, ädle yngling!

U l r i k.

Du drack ur glömskans kalk en helig skål,
 Jag drack förlåtelsens från dina läppar.
 Stor är den kärleksborgen jag har fått;
 Men ännu större den som jag begäver.
 Jag längtar högt, att till en Christen wigas,
 Af dina händer will jag signad bli:
 Döp mig i denna stund med lifwets watten.

A n s g a r i u s.

Men är din längtan. Ske dig, som du will;
 Men, ensam är jag, inga vittnen finnas.

U l r i k.

pekar mot höjden,
 Der bor vårt vittne.

A n s g a r i u s.

Ja, der bor vårt vittne.

Ekont talte du: din tro är döpet wård.

Han går med Ulrik till ena sidan af altaret, der
 en dopfunt står, och tager messboken i handen.

6. Upptrådet.

Ansarius, Alrik, Clemens.

Clemens.

Det börjar dagas, Biskop! Folket flockas,
 Och waken knotar: är du redo snart?
 Jag är förstörd af denna nattens wända,
 Hwad rörelse det war i Kungaborgen,
 Hur koppարporten låstes upp, igen,
 Hur många männer sent i gästbudsalen
 Wid hornen gråsligt skrålade och söngo
 De wilda sänger, jag med rysning hört.
 Ett sorgligt förespel till dagens handling!
 D kunde jag i hafwet fångsta solen,
 Ej skulle hon gå upp i dag, och lysa!
 Se, Alrik här?

Ansarius.

En helig pligt mig håller,
 Ännu ett ögonblick i kyrkan qwar,

Alrik.

Blif wittne, Clemens! till den fallighet,
 Du mig förwärfwat med de ömna läror,
 Och styrk med dina böner det förbund
 Jag här will knyta med den Allrahögste.

C l e m e n s.

Eå blir en droppa glädje öf beskård
 I sorgens och bekymrens bittra källa:
 Jag icke södra skall din stilla andakt,
 Du nya gäst i Herrans helga gårdar!

A l r i k.

Hvad ser jag för en syn på väggen der?
 Det står en härklädd man —

A n s g a r i u s.

Den gamla rustning;

Som följt mig åt på mina långa resor
 Kring land och haf. Jag har den fordom burit.
 Mig ångrade det sen, att jag den bar:
 Jag fann mig lika säker utan honom,
 Och hängde honom upp i fridens hus
 Till tackeoffer: hvarje gång mitt öga
 På skruden faller, då jag ingår här,
 Eå läser jag derpå den sköna läran:
 På himlen mera än på wapnen lita!

A l r i k.

Gif skruden hit: jag kämpa will för dig.
 Högt klappar hjertat efter wapen åter:
 Jag är ej wan i qwinnokläder gå.

A n s g a r i u s.

nedtager rustningen

Nu är du dammig, gamla pansarborg!

A l r i k.

Jag blåser dammet bort, så är han blank,
 Den egnar mig — han lyser ej af guld,
 Men dunkelt, djupblått själ med silfverkor
 För hjerat. Skönt! jag darrar af förtjusning.

A n s g a r i u s.

Wät! drag den på; Det är ej Gud emot,
 Att du hans wapen lånar: Strid för Herran!
 Alrik drager på sig pansarskjortan,

E l e m e n s.

Dig blifve denna drägten lyckosam!

W a k t e n utanföre.

Ut, Biskop! ut; Solgängen blåser kallt.
 Ut! Wi ej bida längre.

De stöta mot dörren.

E l e m e n s.

Häll! han kommer.

De närma sig altaret. Alrik knäböjer och
 aflägger sin tresbekännelse. Döpet förrät-
 tas. Clemens står i bedjande ställning. Ans-
 garius sätter hjelmen på Alriks hufvud,
 binder svärdet wid hans sida, och wälsignar.

A n s g a r i u s.

Wälsignelse med dig, Wälsignelse,
 Du Jesu Man! du korsets Riddare?

E l e m e n s.

Strid manligt för din lidande församling,
 War öf ett stöd! — Kom i min famn, min Son!
 Alla tre omsamma hvarandra.

M r i k.

När hornet skallar och till tinget bjuder,
 Jag inför folket träder upp med er.
 Jag wet, att eder väntar intet godt,
 Men kommer döden och mot hjertat syster,
 Så will jag gå emellan er och döden.
 Med udden af mitt nya riddarswård
 Jag brinner att mitt ringa namn få skrifwa
 Uppå ett blad i lifwets gyllne bok.

han nedfäller hjälmgallret.

A n s g a r i u s.

En himmelsk kraft bor i ditt hjertebröst,
 Styr den till ädelt mål — Jag ser dig åter.

M r i k.

I solens sten wi se hvarandra åter.

de gå.

7. U p p t r ä d e t.

T i n g s h e d.

Högar: Sjön i grunden. Flera båtvar ro elz
 ler segla mot stranden. Andra hafwa redan

Iagt till. Männer hvinla om hvarandra, si-
ga ur snäckorna, draga dem upp på land, och
dela sig i spridda flockar.

B ö n d e r 'uppträda, och ökas
stundligt.

F ö r s t a B o n d e n.

Du kommer obewäpnad. Hvarför så?
Är du en Christen, eller är du Köpman?

A n d r a B o n d e n.

Ej är jag Christen, icke eller Köpman;
En ärlig Swenskt som du, fast utan wapen.
Jag har ej kommit hit att slå i dag;
Men jag will tungan desto bättre röra.

F ö r s t a B o n d e n.

Ett slag på skolden, och ett grepp om swärdet
Ge hårligt samlijud ju åt Skaldens sång;
De gifwa wigt och kraft åt det man talar.

A n d r a B o n d e n.

Så är din mening: den må wara god,
Jag har den tron, att den som obewäpnad,
Och utan fruktans hjelp, med blotta skal
Kan röra menskohjertan, talar bäst.

T r e d j e B o n d e n.

Folk bli här nog. Men lysa alla högar
Af rustade och skoldbetäckta männer.

Dock största delen wisja höra blott,
 Och hålla sig på affstånd, när det gäller.
 När nu de så förståndiga beslutat,
 Och saken afgjord är, då skria de
 I himmels sky, och bulka djupa hål
 I sina sköldar till ett bifallstecken,
 Och weta ej om deras goda bröder
 Ömt af dem hufwudet.

Första Bonden.

Ditt wisa hufwud
 Kan också sitta löst. Det blifwer hett
 I denna dag, om jag mig ej bedrager.

Tredje Bonden.

Hur då?

Andra Bonden.

Godt är om folk, men hwilket folk?
 Den wi som broder hälsa, kan förråda;
 Wår wån kan owån wara, fast han smilar.
 På ansigtssdragen tar man ofta felt;
 Ly underlig är tiden nu för tiden.

Tredje Bonden.

Ett enda hufwud kunde hjelpa saken —
 Knaps! tinget ändadt — wet du hwem jag menar?

Första Bonden.

Du blir ej den, som detta hufwud faller.

Fjerde Bonden.

God dag! Är lagman här?

Första Bonden.

Nej! men han kommer.
han frammar hans hand.

Fjerde Bonden.

Släpp, jernram! Hvem har lärt dig klämma så?
Hvem smidde dig den hårda handffen, bonde?

Första Bonden.

Min gamla fader. Gå du hem och lägg dig!
Mjölk har du i din hand.

Fjerde Bonden.

Tungan honung.

Emund Björns son uppträder.

Andra Bonden.

Du går så tyst och bleker. Är du sjuk?

Emund.

Nej! mycket frisk. Jag tycker mig må väl.

Tredje Bonden.

Tingsmåsig är du ej. Du söker någon —
Hvem spanar du med dina hemfka ögon?
Vill du förråda oss, du gråa skälm?
Hvem söker du?

E m u n d.

Den du har sprungit för,
Och talar jag, så löper du för namnet.

T r e d j e B o n d e n.

Så se, om jag blir skrämnd.

E m u n d.

Min broder döden.

A n d r a B o n d e n.

En gammal rustig bror.

E m u n d.

Nej, han är ung:

Som barn han ler, och strålar såsom Gud;
Men frammar hårdt, och slår som tio männer.
Han kommer hit i dag, det har han lofwat.
Ett samntag till, och Emund är förnöjd.
han går.

A n d r a B o n d e n.

Han yrar.

T r e d j e B o n d e n.

Han är kollrig, arma gubben.

F ö r s t a B o n d e n.

Förryckt han blifwit på sin Torsalsfärd,
Så säga de, som sluga vilja wara;

Men han är öfverwis: af idel wisheet
 Han synes tofig inför mångdens ögon.
 Den sanne wise är en narr på jorden.

Andra Bonden.

Men lagom wis är bäst. Ett sundt förstånd,
 Som icke spökar, men har klara tankar,
 Lär verka mer i dag, så wäl som förr.

Tredje Bonden.

Den gamle Christne spår oss intet godt.
 Hans wrånga ord om döden gör mig kulen.

Första Bonden.

Håll färgen, och war man!

8. Uppträdet.

Folke Lagman. Dldur. Drm i Al-
 riks rustning med luten hjälm.

Flera Bondet.

Hell, Lagman Folke!

Första Bonden.

Wäl Alrik! att du kom. Ditt unga blod,
 Ditt friska sinne lærer wäl behöfwas
 Att gifwa lif åt äldrens tröga wisdom.

D r m.

Jag sviker ej. Du har min hand derpå.

F o l k e.

Swik dig ej sjelf: lägg tygel på ditt mod,
 Och grip ej in med svärd i oträngdt mål,
 Så gör du underverk, du ädle Kämp!

D I d u r.

Ur Odurs innersta du detta tog.

Min Son! Min Son!

omfamnar honom.

Du höga Asalejon!

Lägg nu i dag en frisk och härlig frans
 På mina hvita lockar!

A n d r a B o n d e n.

Wakta dig,

Allt icke detta unga Asalejon,
 Då han nedslägger fransen på din hjesa,
 Med ramen trycker dig till jorden ner.

D r m.

Sörj ej, du bonde! Näst bredwid mig står
 Den som ej wisshet tryter. Jag har styrka.
 han döljer sig bland folket.

D I d u r.

Nu styre Gudarne!

till Folke.

Han är så kall

Som is i dag: det älskar jag ej heller.

F o l k e.

intager sitt säte.

Tag ser, att spjuten sänkas der på kullen:

De hälsa Konung Dlof.

Basuner höras. Flera kämpar uppträda.

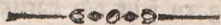
F ö r s t e K ä m p e n.

Kungen kommer.

A n d r a K ä m p e n.

Gif rum för Kungen!

Allmogen drar sig åt sidorna.

9. U p p t r ä d e t.

K o n u n g D l o f i Konungslig drägt, om-
gifwen af Kämpar och Hoffolk. Honom följa på när-
got afstånd A n s g a r i u s i högtidskrud med
korset och stafwen, C l e m e n s M o n i t o r,
A l r i k i sin nya rustning med nedslagen hjälm,
M u n k a r och många C h r i s t n a. Lagman F o l k e
rejer sig jämte Bönderna. Konungen intager sin stol
och hälsar folket, hwarefter F o l k e åter sätter sig.

K o n u n g D l o f.

Din Konung hälsar dig, o Swea folk!

Från stolen der han sitter med bekymmer;

Ly icke döjer jag, att denna spira
 Mig tung är worden i de sista dagar.
 Jag mins den tid, med wördnad jag den mins,
 Då det war lifwets stolthet konung heta
 För dessa länder och för dessa männer:
 Då striden war det friskaste på jorden,
 En ren och ljudfull storm, som förde ära
 Och seger hem på sina starka wingar: —
 Då friden war det lugnaste på jorden,
 En helig gudaro på segrens bädd,
 Af sångens klang och Sagens trollningsstaf
 Ej söfd, men wederqwickt till nya bragder.

D I D U R.

Du talar om en härlig tid, o Konung!

K o n u n g D I O F.

Nu är ej frid i Swer'ge, icke frid,
 Ett sorgligt mellanting, som fräter tytt
 Ur rikets kropp des älta lif och kärna.
 Det går ett ledsamt spöke kringom landet,
 En farlig twinnot, som des styrka stjäl.
 Wårt goda gamla har uppblandadt blifwit
 Med nya lärar, nya tänkesätt,
 Och usel är den sanddrägt, deraf kommer:
 Nu will man wäl, att jag som Konung är,
 Skall gå emellan, lyfta upp min hand,
 Och bjuda lugn mot makterna som kämpa.
 Den första Riddaren

Men ho, som drifstar sig att lägga handen
 På det Gudomliga, på Gudars verk,
 Han drager handen lam och kall tillbaka.
 Jag hwilade. Med stilla räd jag sökt
 Att länka hop hwad sönderbrutet war,
 Och wäntade mer läkedom af tiden.
 Den mannen, som här står, Ansgarius,
 Från södern kommit hit med annan lära.
 Förkunnande en okänd, högge Gud,
 Om hwilken förr blott dunkla sagor hördes,
 Som sakta windar från aflägsse land,
 Man wiste icke, hwarifrån de kommo.
 Han fredligt wandrat iunom denna stad:
 War borta, återkom, och lärde många
 Sin nya wisshet utan wäld och swel.
 Ej trodde jag att denna människens sinne
 War ondt och widrigt, att han wille hwiska
 Öf döb i bät; ty hans lif war fromt,
 Och sanning lästes i hans öppna panna.
 Jag älskat honom, och hans gudatro
 Öskydig trodde jag, som många andra,
 Och säger icke nu, att jag bedrog mig.
 Men jag har hört, och funnit med bekymmer,
 Att folket rotat sig i hat och ifwer
 Mor Biskop, Prester och den Christna tron:
 Anklagelser, förfärliga och swåra
 Kringlupit länge ifrån man till man,

Som röra brott mot landets wäl och folkets:
 De hafwa manat mig, som rikets fader
 Att fatta rättens swärd och undersöka,
 Hwar skulden ligger, fria eller straffa.
 Här är jag kommen. Svaranden är nära.
 Statt upp af stolen, Lagman! låt din klagan
 Högt talas ut, att widt den spörjas må!
 Och, Nordens Gudar! jag åkallar er,
 Om wisshet nog, att rätt i målet dömma,
 Och så om kraft, att föra ut min dom.

F o l k e.

Hell dig, o Konung! Hell vårt gamla Sverige!
 Dom öfwer den, som stämplar des förderf!
 I folkets namn, jag under gudars himmel,
 I deras åsyn klagar Bispen an
 För brott mot våra gudar, våra lagar,
 För brott mot mencklighetens helga bud,
 Och frågar högt med oförtäckta ord:
 War du ej den, med dina tjensteandar,
 Som satte Björkö stad i eld och brand?

A n s g ä r t u s.

Hwad skall jag tala? Jag står obewäpnad
 Af sköldars mur omgifwen, på hvars tunnar
 Mig spjuten hålsa med mång tusen dödar.
 Har ej min lefnad talat till min fromma,
 Ej något ädelt werk min ofskuld wittnat,

Eå fråssa heller inga ord i dag.
 Men på din fråga, Lagman! vill jag svara:
 Den eld från mig gått ut, har ej förtärt,
 Men lyst hugswalande i uattens mörker,
 Med stilla stjernglans öfver Björks stad.

D i d u r.

Du stilla sutit: ej med egen hand
 Du brott begått: ren kan du wisa den
 I höjden, menar du, och fri dig swärja:
 Men utur djupet af ditt slutna bröst
 Ha brottens själ och tanka alltid slutit,
 Och dina tjenare, de swarta Munkar,
 Begårligt fattat winken, och fört ut
 De hemska verk, dem du har tänkt och welat.
 Öfkyldig heter du: inswept du står
 I helighetens fagra sten och mantel,
 Med hjertat swart af lömskt förråderi.
 Men nu wi kommit ränkerna på spåren,
 Och mångdens ögon börja öppna sig,
 Som förr förblindades af glansens strålar.
 Med mörka gåtor du dig mer ej reder;
 Ty folket söker sanning, kräfwet sanning
 Och klart bewis: med wittne jäfwa wittne!
 Kan du det ej, så spar din tungas ord:
 De äro uggherop wid middags tiden.

A n s g a r i u s.

Mitt rop är swagt, och det kan öfwerlarmas

Äf wapensort och buller. Jag är tyst;
Men blodets rop från jorden tiger icke.

F o l k e.

Stån fram, I Männer, som wid templets brand
Tillslådes woren, och des upphof kännen!
Uslåggen här ett högljudt vittnesmål,
Förkunnen sanning; med en trogen måsning
Brännmärken mannen, som med sacklans eld
Wår gudawigda stad förbränna wille,
Och os begrafwa i des askas glödd.
We den, som far med eld i fridens städer!
Wittnen framkomma!

F ö r s t a M a n n e n.

Mig skådar Den. Jag will tala så
Som sted jag wid hans höga stol, som wittne
Inför Einheriars och Asars dom.
En Prest det war i swart och forsid kåpa
Som sacklan bar, och tände huset an.
Så widt jag anletsdragen fatta kunde,
Så sutto djupt hans ögon, kal war hjesan,
Men ifrån nacken hängde swarta loctar,
Huggormar like: fult hans ansigtshull,
Som rostadt jern, och wildsint war hans blick.

A n d r a M a n n e n.

Wild som en hungrig gams.

Tredje Mannen.

Men hvarifrån

Han kom och hwart han for, wi icke sågo;
 Ly som ett wäder flög han hastigt fram.
 Men att han Christen war, på dragten syntes,
 Och allt hans stik, som geringen, förädde
 Den art och slägt, hwarur han sprungen är.

S o l k e.

Om han ock omhyrt dragt och sig förwandlat,
 Så mycket menstomakt förmår, jag spørjer,
 Om på hans uppsyn ån I honom kânnen?

A n d r a M a n n e n.

Oh! mycket wäl. Den leda afgrundsilden
 Sag skäddar när jag will för mina ögon.

T r e d j e M a n n e n.

Den som en gång ett sådant wildjur sett
 Ser det i mörkret lika som i ljuset;
 Ly der som kroppens ögon icke se,
 Der gripa själens blickar föremåten.

A n s g a r i u s.

Lås här i deras anleten, som stå
 Omring sin måstare. De äro så
 Men trogna, rena. Du skall se och häfwa,
 Skuldens öga hafwer blida strålar,

För den som skuldfri själf och mentlös är;
Men för den arga har det skarpa pilar.

Första Vittnet.
Bland dessa fins han ej.

En röst.

Se der, se der

En annan röst.

Här är han.

D I d u r.

Fram med honom. Gripen hofven!
Vänder löpa af och an. Wapen dåna.

En B o n d e.

Han flydde, Konung!

F o l k e.

Du är skamlös, bonde!

Som icke flyr din egen nesa röja.

K u n g D l o f.

Gort, Kämpar! Böljen nidingen i fjäten,

Och fören honom fram för Kungastolen.

Kämparne gå.

D I d u r.

Du skiftar färg och tiger, store Biskop!

Ditt hufvud tynges ned, och gyllne mössan

Lycks sitta löst.

A n s g a r i u s.

Jag rolig är och glad
Elsom en son på hulda Fadrens knä,

Och mina bröder, delande mitt öde,
 Har jag omkring mig midt i farans famn,
 Men den som styr mitt ansigte i dag,
 Som bakom smyger och sig undan döljert,
 Han är min fiende, en lögnens ande,
 Om det han klädde sig i englars drägt.
 Ständaktigt jag hans brödraskap förnekat.

K u n g   O f.

Må denna sak ännu en stund så hwila,
 Till mina kämpar hinna återkomma.
 Låt höra, klagande! din andra klagan,
 Om du dertill dig så befogad finner.

F o l k e.

Ansgarius! Jag nu anklagar dig
 För wårre brott än brand, för barnamord,
 För mord på barn, som sefwer. Det är rysligt.
 Du skickat ut en Munk —

Q w i n n a n med barnet upps-
träder.

Tyst! Lagman, tyst!

Snabbt löpa dödens ord från dina läppar.
 Du grymma Folke! slut din mun igen,
 Att ej en lögn, på dina gamla dagar,
 Må andas dimma på din åras spegel.
 Se detta barn! som onda Anden dränkte,
 Somt fiendödt före jag har ut dömdes om

Det har han uppväckt med sin gudahand —

Hör, folk!

Det har han uppväckt med sin gudahand.

Lif är hans namn, och jag tillbeder honom.

hon nedfaller och omfattar Ansgarii knän.

D I D U R. till Folke.

Den qwinnan, fruktar jag, wår sak förstör.

Er du, de Christnas hop, hur fort den växer?

För qwinnan bort! Hon kan förleda många.

F o l k e.

Ur wägen, moder! lemna detta rum.

På Swears ting får ingen qwinna wara:

Q w i n n a n.

Försök, att från den helige mig slita:

Du känner ej en moders himla kraft,

Om du kan tro, att lefwande jag släpper:

J wilken mannens röda hjertblod skåda,

Men för hans bröst skall jag ett pansar bli!

Anåpp dina händer kring den Huldes hals,

Mitt lilla barn! håll fast, och bäfwa icke,

Om spjutens uddar söka sig en wäg

Igenom dig till den försötdes hjerta.

Barnet omfattar Ansgarius.

Nu, bödlar! allt är redo, kommen nu!

Wi dö tillsammans. Jag will gerna dö;

Man sofwer ljäft wid helga männers sida.

Och se'n — Guds finger, som på fästet blä
 Har målat stjerner och de ljusa wågar,
 Skall doppas i vårt blod och dermed skrifwa
 På himlens stora, öppna minnestafva: }
 "En Qwinna med sitt barn och en Apostel
 De Swenske mördade på Björkö hed."
 Och hela werlddn skall den skriften läsa.
 De onda englar skola le och säga:
 "Derföre prisas må de tusen männer."
 Men Gud, som skref det, wet hwad det betyder.

A n s g a r i u s.

Du ädla Moder! gå med frid, jag beder.
 Förskona dig och detta fromma barn!
 Din kärlek mera än din hjelp mig gläder;
 Ty öfwer mig en härlig kraft går ned,
 Som högt upp öfwer jordens gräns mig lyfter.
 Will Gud min död, du kan mig ej bewara;
 Men ännar han min swaga lifstråd spara,
 Sag oförbrännlig skall i elden stå,
 På spjutens uddar som på blommor gå.

Q w i n n a n.

Du bjuder och jag lyder. Du är helig —
 Men öfwer mina tårar sjelf jag råder,
 Och jag will gråta jordens hjerta mjukt:
 Kanhända då, att menskohjertan lenas,
 hon går wördnadsfullt åt sidan.
 En hwit duswa swäfwar öfwer Auggarius.

En B o n d e.

De onda tecken komma, Ser du fågeln,
Som fladdrar der med sina hwhita wingar?

D I d u r.

Lågg pilen på, Skjut olycksfogeln neder!

Bonden spanner sitt armborst, Lågger pilen
på och syftar.

D I d u r.

rycker af honom bågen.

En ewig måttning — dufwa! du är min.
han skuter bom.

Fördömda, skrumpna hand, som icke duger,
De spåda dufwor häda mig i synen.

Du är för gammal! Oldur! du bör dö.

han kastar armborstet ifrån sig.
Dufwan höjer sig sakta och för-
svinner.

D r m. sakta framsmygande till
Oldur.

Hwad lider werket? Här jag hugga snart?
Mig bränner swärdet.

D I d u r.

Håll ditt swärd i skinet,
Ännu en sund, men hämta boken fram!
Sag pröfwa will, hwad den kan verka.

D r m.

Boken?

Upp, bort med sådant fram, när såg du wäl,
 Att någon kom med böcker fram på tinget?
 Gif mig en wink när du behöfwer swärd.

han döljer sig åter.

D I d u r.

Det swindlar för min syn, Hwad sade han?—
 Upp, Lagman! tala mer!

F o l k e.

Hwad synes dig,

O Konung? (till Oldur) Tala du! Mig tryta orde

K u n g O l o f.

Jag dömmar ej, der intet är att dömma.

D I d u r.

Häll, Kung! och dig betänk, det råder jag,
 Att gåcka Swear så, det duger icke.

Och jag upplyfter här mitt bleka hufwud,
 Som ej förgåfwes hwitnat under mödor,
 Erfarenhetens syster — fastän nu

Allt gammalt flys och ratas — och bedyrar,
 Att icke jag och denne Christne Mannen
 Gå båda fria lefwande af tinget.

Hit är han kallad att till rätta stå;

Det skall han ock, så sannt jag Oldur heter
 Och ännu Swenskar lefwa. Dom skall gå
 Ur annan mun, om icke du will dömma.

170
En trädets rot är blanka yran
Ej båtars återgång: här huggas skall
Dch trädets stupa, eller bilan springa.

En B o n d e.

Swängande sin hillebård.
Fristt lif, I Männer! hvarför sofwen I?
Vi sope ren de gamla gudars boning.
Jag färdig är att första slaget slå.

U r i k.

bryter sönder hillebården.
Sköldt är ditt wapen. Skaffa dig ett båttré.
Wet, ekens rot står djupt i jordens famn,
Dch på des krona hvilat himlens stjernor.
Upplopp och frammet af wapen i grunden.
Dofwa stridsrop.

En g a m m a l B o n d e.

Jag kan ej sitta längre här och tiga:
Af fasa reser sig mitt glesat hår,
Förderfwets storm mig blåser kall på hjesan.
Hör, Kung! han susar hemss omkring oss redan:
Han kommer — än en stund, och hatets wigg
Will hålla gråslig sköld ibland oss alla,
Dch de som öfwerblifwa, få ro hem
I bräckta båtars uppå blodets bésjor.
Spar landet, Konung! lyfna till min röst:

Föräcktlig syns mig ej de Christnas Gud,
 Hans wälde är kanhända ej så ringa:
 De lugna strömmars kraft är alltid stor.
 Och märker jag att krigare ej felas,
 Bland Christenhetens skara, som här står.
 Det är betänkligt, kan bli rysligt, Dlof!
 Skilj då de brusande, de wilda floder,
 Att de ej öfversvämma — Stilla, stilla! —
 Bjud twenne Kämpar framgå, en för Mars,
 Och en för Kristus. Låt dem ewig hålla,
 Ställ domen till de mäktige deruppe,
 De wita bäst, om denna unga gud
 Är härlig nog, att med dem sammanwara,
 Och jänte dem wår dyrkans offer få.
 Bed gudarne, att de i swärde n bo,
 Dem styra till rättfärdighetens seger!
 Om först den Christine stupar, blifwe då
 Hans gud och Prestier jagade ur landet!
 Men faller Mars man, så böje wi
 Öf wördnadsfulla för den ljusa Kristus,
 Och låta honom med de sina bo
 I wåra bygder med en helig ro.

Folket, som under detta tal stillat sig,
 gifwer tillkänna sitt bifall.

K u n g D l o f.

Det ligger wisshet i det råd du gifwer.

Vi följa det. Anklagelsen förfalle!
 Den stora lotten må af gudar dragas,
 Ens blod må rinna, för att spara allas!

U n s g a r i u s.

Gud styre striden! Jag är nöjd dermed.

K u n g S l o f.

Rum för de stridande! En skådeborg

Omgifwe dem! Gån, Kämpar! ordnen folket.

Kämparne gå. Allmogen ställer sig i ordning. Wäpnade högwänta Bönder uppställas frammanföre i fyrkant, med hopslutna sköldar och höjda spjut. U n s g a r i u s intager med de Christna en nära beslägen kulle, der han kan åskåda kampen. Oldur winkar Dem, och talar i hemlighet med honom:

K u n g S l o f.

Jag frågar: ho will kämpa Asars kamp?

Ho will för Christenhetens gudom strida?

A l r i f.

uppträder inom fyrkanten.

Mitt lif för Kristus!

han ser mot kullen. Ansgarius sträcker korsjet emot honom.

F o l k e.

Swilken dystre kämp!

O l d u r.

Han kullen är och mörk som midnattstimmans.

Swagt glimmar korfets stjerna på hans bröst:
Hon blekna skall för solens gyllne stråle.

D r m.

frångår, gent mot Ulrik.
För Sweets gudar diar jag Asasvärdet
Wälkommen, goße! till en lustig död.

U l r i k.

Du djefwul! håll! hwar tog du dessa wapen?

D r m.

I fädrens wagga fins mång härlig ting.
I stora smedjan, der jag dessa hämtat,
Går bången friskt: guld slödar der som watten,
Och den som hamrar, får du fråga sjelf,
Då du i dag ned i hans werkslad träder.
Jag wisar wägen med det här: Se upp!
Ett slag, så är du straxt wid porten, däre!

U l r i k.

Gack in förut, och bår i jorden åter
Det wigda gods du stal ur hemes djup!

De lämpa.

Orna nedfaller på knä för Ulriks swärdsbygg.

D i d u r.

Du segnar, son! här du ej mårg i benen?
Du är en nibing eller Oden wred.

U l r i k.

Du är ej särad.

D r m.

Nej!

A l r i k.

Eå res dig då!

Striden börjar häftigare. Under den ser man en af de bortskickade Kämparne framträda för Kung Olof. Bland folket märkes en stark rörelse. De sitta ett svart tygstycke fins emellan, som ömsom swajar i wäddret, ömsom nedryckes och under ropande sönderrifwes.

K ä m p e n.

med en flit af en swart kåpa i handen.

Den swarta mannen war of obegriplig.
 Förgåfwes, Konung! sökte wi kring ön.
 Wi återgingo: Straxt war Presten med of.
 Liksom en astonskugga, lätt att se
 Men swår att gripa. Nu, när denna kâmpen
 Med rasel föll på knå, då flydde han,
 Wi följde, funno intet — blott hans kåpa.
 En del af den har jag i handen qwar:
 Det öfriga du ser i folkets händer.

K u n g O l o f.

Wål! han har kanske dränkt sig.

Kâmpen går.

A n s g a r i u s och

C l e m e n s.

Helig, Helig

Ihr Gud, wår Segerherre!

Den förste Riddaren.

A l r i k.

Gif dig, kämpe!

Säg mig, hvad heter du?

D r m.

Mårk, Alrik är

Mitt namn i dag.

A l r i k.

Det var din sista lögn.

D r m.

i det han stupar.

Ne, jag är död.

han ger upp andan.

D i d u r.

Deh Ddur lefver än —

Blod af mitt blod — Ohämnadt skall du slöda?

Deh tidens natt är kommen. Gudar! Gudar!

Har jag ej jern? Finns ingen död för mig?

han rufar öfver swärdet, som ligger bredwid den slagne Drm.

A l r i k.

Än finnas dödar nog. En ger jag dig.

Förlåt mig, om det swider. Känn din Son!

han nedkastar hjelmen från hufvudet!

D I D U R.

Du Alrik? härlig syn! Nu är jag mått.
 Död, själa dig wingar, flyg med trötta anden,
 Och kasta honom på den öde stranden,
 Der minnet flocknar ut.

han sticker sig igenom och anfaller
 Alrik med det blodiga svärdet.

Du är också mogen.

A L R I K.

För sent! för sent! Det svärd som eden tog,
 Har eden löst. Vi äro qvitt, min Fader!
 Och jag är fri från löftets hårda skuld.
 En lustig ro och vållust mig betager.
 Mig smeka pulsens slag, så heligt warma,
 Liksom en himmelsk må med rosenmun
 Gaf kyss på kyss åt mitt klappande hjerta.

Olbur neddignar mot en klippa. Ansga-
 rius, som nedstigit från högen, håller Alrik
 i famnen.

D I D U R.

Jag lutar mitt hufvud mot klippan hård,
 Ej hafwer jag son eller wård.
 Jag dö. De må spotta på grafven med hän,
 Det gör hwarken till eller från.
 Ty den gamles Wägne på stjernor går,

Med det ewigas nycklar i handen han går.
 De bespottare skola få gråta till slut,
 Bedja kraften den höga och nycklarna ut,
 Men förgåfves —
 Det till himmelen for, kommer aldrig derut.
 Han dörr.

U l r i k.

Som nedstjunit till jorden, men stödes af
 Ansgarius och Clemens.
 Var det min Faders stänna, som jag hörde?
 För mig till honom fram!

A n s g a r i u s.

Gud är din Fader.

Biskopen ger Ulrik korsset att lysa. Derpå
 höjer han det högtidligt upp mot himlen.

U l r i k.

Hell! höga tråd! hwad du i solen blånker,
 Hwad glans du widt kring Nordens fjällar ger.
 O, hwilken krans, i skenet, som du skänker,
 Af stora Konungar jag fitta ser!
 De tårar Gud från korsets armar stänker,
 I deras hår som sjernor drypa ner.
 Högst sitter Jesu Christi hufvudbona —
 Si, kronor buga sig för törnets krona.

* * *

Du hjeltebild! som håller fridens fana
 Högt fladdrande upp i den klara dag —
 Jag älskar dig: wi wandre samma bana,
 Ty du har blod på brynjan såsom jag. —
 Och du, Förklarade! hwad jag fick ana,
 Du folket skrifwa skall till ewig lag.
 Du sitter stön med jordens glob i handen,
 Och heter Trälsernjan kring frälsta landen.

* * *

I skinrande gestalter! Ulriks ära
 Är, hafwa tändt en stjerna på er stråt.
 I wandren, fort. — Gud wet hwart det skall bära;
 Han måltar lyfta framtidens förlåt.
 Gläds, Moder Svea! Herren är dig nära,
 Ditt swärd i strid, din lyfta mot förfåt.
 Fritt lif, ljuf död. — Sött är att dö på palmer,
 Och wakna upp wid ljud af helgonpsalmer.

Ulrik dör.

Folk framtränger. Någre knäfalla wid
 liket. Andra rycka löf af träden, göra frans-
 sar, doppa dem i Ulriks blod och betäcka der
 med sina hufwuden.

E m u n d.

Sök upp din lifja i Guds Paradis —
 Du roö bland Kämpar! Hålsa Emunds dotter!
 Der ligger Fadren, och der ligger Sonen —
 I menniskor! som lefwen och som kommen,
 Om någon gång I kännen eder jord

Af skålfvofoten fattas, natt och morgon
 Ej weta wågen bort och hem på himlen,
 Och stormen sig förgrimmnar — weten då,
 Då hafwa fluggorna sig rest med dån:
 Det Fadren är, som kämpar med sin Son.

A u n g D I o f.

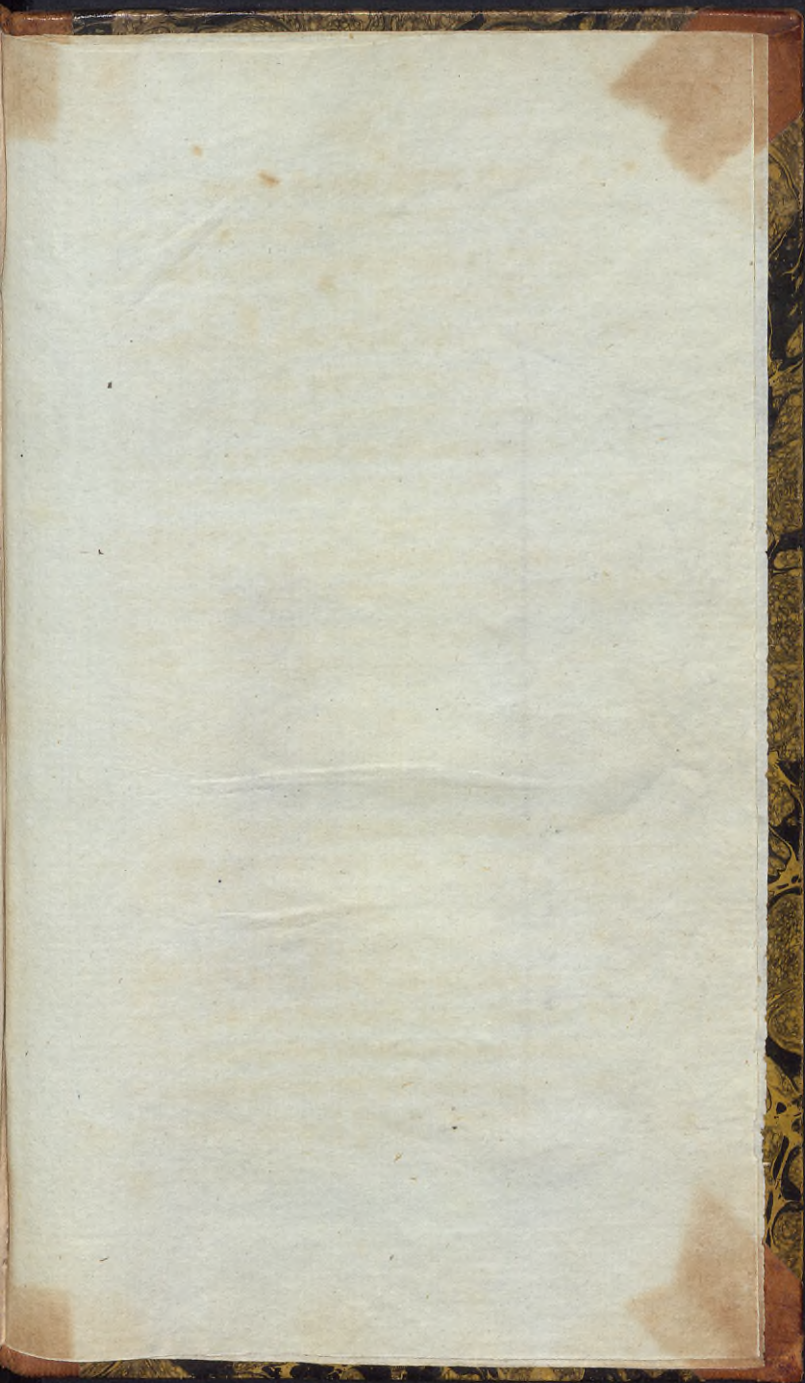
upptäger Oldurs swärd.

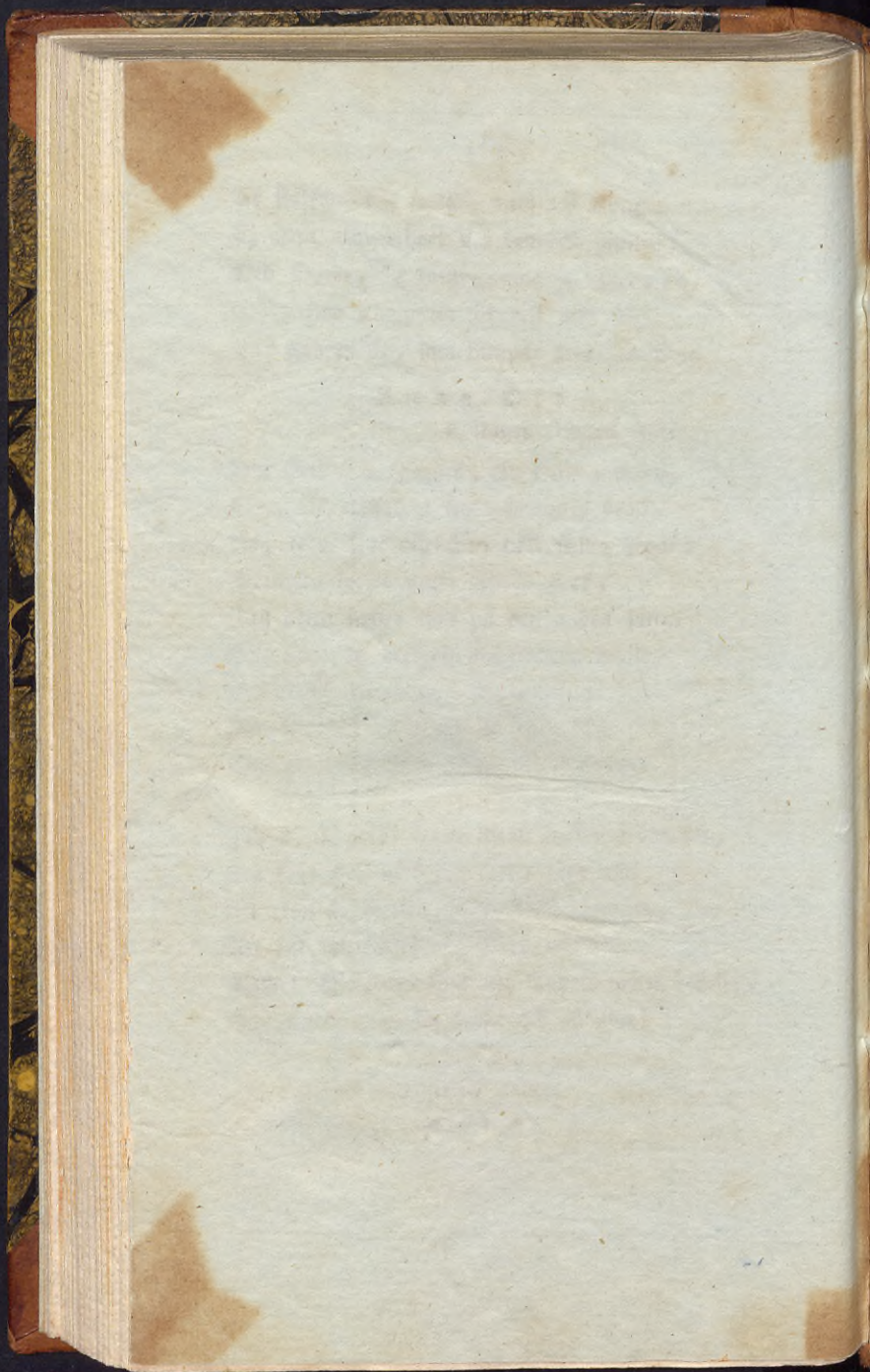
Din Gud, Ansgarius, lär mächtig vara,
 Som alstrar sådan tro i kämpars bröst:
 Jag reder Far och Son två skilda högar:
 Plantera korset uppå Mriks graf,
 Jag detta swärd vill på den andra sätta.
 Helt nära de bredwid hwarandra hwile,
 Att deras wålnader i stjernenatten
 Må sitta på hwar sin egen hög
 Hwarandra handen räcka till försöning.

A n s g a r i u s.

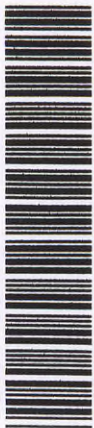
Till Mriks graf hwar aston vill jag komma,
 Och från dess höjd jag folket lära will,
 Att tron är hjeltekräftens sköna blomma,
 Att frid och kärlek hör Guds rike till.
 Kung! Werldars Gud wi landets wårn besalla,
 Han flydde dig, sin kyrka och oss alla!

—————
 Läckelser faller.
 ~~~~~

6000195547

Göteborgs universitetsbibliotek

